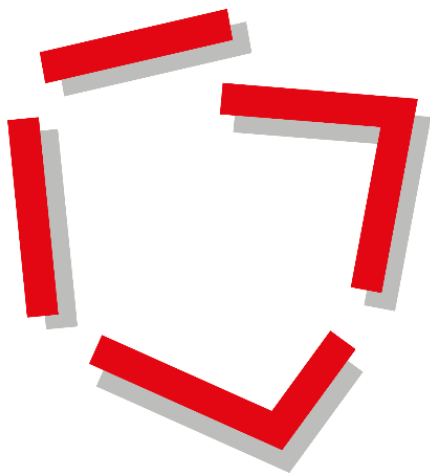

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH

w okresie od 16 czerwca do 9 sierpnia 2026 r.

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH**

w okresie od 16 czerwca do 9 sierpnia 2026 r.

Opracowanie:
Dział Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP

Spis treści

Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP	7
Działalność organów statutowych	10
Zgromadzenie Ogólne ZPP	10
Konwenty Powiatów	16
Zarząd ZPP	17
Komisja Rewizyjna ZPP	22
Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym	23
Opinie prawne ZPP	24
Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	27
Komisje sejmowe i senackie	32
Komisje merytoryczne ZPP	33
Komitety monitorujące i sterujące	34
Delegaci ZPP w poszczególnych gremiach	34
Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej	35
Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia	39
Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli	39
Edukacja, kultura i sport	65
Infrastruktura, urbanistyka i transport	67
Ochrona zdrowia i polityka społeczna	76
Społeczeństwo informacyjne	87
Energia, Klimat i Środowisko	92
Obszary Wiejskie, Wieś i Rolnictwo	97
Dodatkowe działania wspierające powiaty	101
Prace konsultacyjno-badawcze w JST	101
Działalność doradcza i informacyjna	103
<i>Konferencje z udziałem ZPP</i>	103
<i>Warsztaty i szkolenia</i>	104
<i>Dziennik Warto Wiedzieć</i>	106
Współpraca	108
<i>Współpraca patronacka</i>	108
Odznaczenia, konkursy i rankingi	111

Efekty realizowanych projektów	118
<i>Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa</i>	<i>119</i>

Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP

Związek Powiatów Polskich, będący jedną z najbardziej powszechnych ogólnopolskich organizacji zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego, od początku swojego istnienia – również w okresie sprawozdawczym – stawia **sobie za cel wspieranie idei samorządności, integrowanie oraz ochronę wspólnych interesów powiatów i miast na prawach powiatu, a także kształtowanie wspólnej polityki. Związek kładzie również duży nacisk na stałe wspieranie inicjatyw służących rozwojowi i promocji powiatów, wymianę doświadczeń oraz upowszechnianie modelowych rozwiązań w zakresie rozwoju i zarządzania w powiatach.**

Siła Związku Powiatów Polskich tkwi przede wszystkim w mocnym mandacie, jaki otrzymuje od powiatów i miast na prawach powiatu – swoich Członków. Dzięki temu wsparciu Związek może śmiało i odważnie reprezentować interesy środowiska samorządowego powiatów.

Związek Powiatów Polskich realizuje swoje cele poprzez działania statutowych organów oraz Biura.

Aktywność i kluczowe efekty prac, w okresie od 16 czerwca do 9 sierpnia 2026 r. przedstawiono poniżej.

W okresie sprawozdawczym odbyło się Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich.

Odbýwały się również wojewódzkie Konwenty Powiatów, podczas których omawiano liczne kwestie istotne dla środowiska powiatowego. Przewodniczący Konwentów przekazali do Biura Związku 3 podjęte na Konwentach stanowiska oraz skierowali 3 pisma.

Głównym organem odpowiedzialnym za analizowanie i podejmowanie decyzji w Związku jest Zarząd. W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP. Równocześnie Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali za pośrednictwem internetu informacje istotne dla działalności Związku. Łącznie rozpatrzono 68 zagadnień i podjęto 2 uchwały.

Komisja Rewizyjna, zgodnie ze statutem, pełni funkcję kontrolną, a jednocześnie wspiera Zarząd ZPP jako organ doradczy. W okresie sprawozdawczym jej członkowie aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach Zarządu ZPP.

Ponadto przewodniczący Konwentów Powiatów z poszczególnych województw brali czynny udział w spotkaniach Zarządu Związku.

Działalność Związku Powiatów Polskich opiera się przede wszystkim na pracy Biura ZPP. To właśnie pracownicy i eksperci zatrudnieni w Związku, w ramach codziennych obowiązków, realizują zadania wyznaczone przez organy ZPP, zgodne z celami i misją organizacji. Ich praca polega głównie na analizie aktów prawnych poddawanych konsultacjom publicznym i uzgodnieniom z samorządami. Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym prawnicy ZPP przeanalizowali łącznie 95 projektów aktów prawnych, z czego do 39 sporządzili szczegółowe opinie prawne. W wielu przypadkach przygotowanie tych opinii poprzedzały prace konsultacyjno-badawcze, które w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 18 razy.

Główna działalność Związku Powiatów Polskich koncentruje się na relacjach pomiędzy organami państwa a jednostkami samorządu terytorialnego poziomu powiatowego. Obrona interesów powiatów i miast na prawach powiatu realizowana jest przede wszystkim poprzez skuteczne reprezentowanie głosu środowiska samorządowego. Zadanie to wykonują zarówno eksperci Biura Związku, jak i przedstawiciele ZPP wyznaczeni przez jego organy.

Kluczową formą działania jest wyrażanie stanowisk środowiska samorządowego na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (oraz jej zespołów tematycznych), komisji sejmowych i senackich, a także innych gremiów, takich jak komitety monitorujące czy sterujące.

Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci Biura Związku uczestniczyli w kilkudziesięciu spotkaniach, podczas których omawiano kwestie związane z funkcjonowaniem samorządów powiatowych.

Zaangażowanie organów i Biura Związku przynosi konkretne, wymierne efekty. Wśród najważniejszych osiągnięć z okresu sprawozdawczego warto wymienić:

- ✓ *24 lipca br. Ministerstwo Edukacji Narodowej poinformowało o wstrzymaniu planowanej na 1 stycznia 2027 r. likwidacji domów wczasów dziecięcych. To ważny sukces m.in. Związku Powiatów Polskich, który aktywnie zabiegał o utrzymanie tych placówek. Zapowiedź ich likwidacji wzbudziła poważne obawy organów prowadzących, m.in. ze względu na nakłady poniesione na remonty oraz dużą liczbę przyjętych rezerwacji. Konsekwentne działania ZPP, zdecydowane opowiedzenie się za dalszym funkcjonowaniem placówek oraz zakwestionowanie oceny MEN, zgodnie z którą odgrywają one marginalną rolę w systemie oświaty, przyniosły oczekiwany rezultat. Resort zmienił stanowisko i odstąpił od planowanej likwidacji domów wczasów dziecięcych.*

Działalność Związku w okresie sprawozdawczym wykraczała poza płaszczyznę legislacyjną. Związek Powiatów Polskich czynnie angażował się także w organizację i współorganizację różnego rodzaju konferencji. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 4 dni szkoleniowe, w których wzięło udział ponad 2482 pracowników samorządowych.

Przy zaangażowaniu ekspertów ZPP w okresie sprawozdawczym powstał numer specjalny Dziennika Warto Wiedzieć. Redaktorzy Dziennika Warto Wiedzieć przygotowali ponad 520 artykułów prasowych, głównie

o charakterze konsultacyjno-doradczym, które publikowano na portalu informacyjnym prowadzonym przez Związek.

Dzięki szerokiej działalności ZPP konsekwentnie umacnia swoją pozycję i rozpoznawalność. Na publikacje oraz stanowiska Związku powołują się inne dzienniki, czasopisma i serwisy informacyjne. W okresie sprawozdawczym Związek objął patronatem pięć inicjatyw, a Dziennik Warto Wiedzieć sześć wydarzeń.

Kolejnym elementem działalności ZPP było wdrażanie projektu, na który Związek pozyskał środki z innych źródeł niż składki członkowskie. Dzięki jego realizacji ZPP może w większym wymiarze wspierać samorządy, szczególnie powiatowe, w doskonaleniu profesjonalnego świadczenia usług publicznych. W konsekwencji tego stale zwiększa się liczba powiatów i miast na prawach powiatu, które skutecznie i profesjonalnie świadczą usługi publiczne.

Szczegóły działalności ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w kolejnych rozdziałach.

I Działalność organów statutowych

Zgromadzenie Ogólne ZPP

W Karpaczu, 17-18 czerwca 2026 r., odbyło się XXXIII Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich. Jak co roku, był to czas, w którym delegaci powiatów i miast na prawach powiatu, rozmawiali o najważniejszych wyzwaniach organizacji i samorządu powiatowego.

Podczas zjazdu uczestnicy podsumowali działalność Związku Powiatów Polskich w 2025 r., omówili sprawozdanie finansowe, przyjęli budżet ZPP na rok 2026 oraz wyznaczyli kierunki działania organizacji na najbliższe miesiące. Nagrodzono również wyjątkowe osiągnięcia.

ZPP w wystąpieniach gości

Głównym punktem całego wydarzenia były obrady plenarne Zgromadzenia Ogólnego. Posiedzenie otworzył i poprowadził Prezes Zarządu ZPP **Andrzej Płonka**. Tradycyjnie już, spotkanie rozpoczęło się od uczczenia pamięci samorządowców, którzy w czasie ostatnich miesięcy odeszli.

Spotkanie zgromadziło nie tylko delegatów JST zrzeszonych w Związku, ale również zaproszonych gości: przedstawicieli instytucji centralnych, podmiotów współpracujących z organizacją oraz ekspertów samorządowych.

List Prezydenta RP **Karola Nawrockiego** do zgromadzonych odczytał sekretarz stanu, zastępca szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Adam Andruszkiewicz**. Prezydent podziękował organizatorom wydarzenia za wysiłek podejmowany na rzecz Polaków, korzystających z usług publicznych świadczonych przez powiaty, zrealizowanych przez nie inwestycji oraz pracy starostw.

– Z obecnej perspektywy działania podejmowane przez Państwa stowarzyszenie należy docenić jako istotny wkład w budowanie narodu świadomego, suwerennego i odpowiedzialnego. Należy też docenić Państwa zasługi, jeśli chodzi o kształtowanie profesjonalnej, transparentnej i nowoczesnej administracji na szczeblu powiatowym. Te dwie sfery naszego życia publicznego - administracja lokalna i społeczności powiatowe - znalazły się w centrum zainteresowania Związku Powiatów Polskich. Od lat pozostaje on rzecznikiem sprawnego i silnego samorządu, odpowiadającego na potrzeby Rodaków. Konsekwentnie działają Państwo na rzecz zwiększenia zaangażowania mieszkańców we wspólne sprawy i aktywnego wspierania ich przez lokalne urzędy i instytucje publiczne – pisał Prezydent RP.

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich **Stanisław Trociuk** przedstawił kilka uwag dotyczących funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce z perspektywy Rzecznika Praw Obywatelskich.

– Uczestnicząc w poprzednich latach w Zgromadzeniu, wskazywałem na postępujący proces przejmowania przez administrację centralną zadań, które dotychczas były wykonywane przez jednostki samorządu

terytorialnego. Proces ten dokonywał się wbrew postanowieniom Konstytucji, która nakazuje powierzyć samorządowi istotną część zadań publicznych. Z przykrością trzeba stwierdzić, że chociaż proces ten został zahamowany, to jednak nie został dotychczas w znaczący sposób odwrócony. (...) Odbudowa decentralizacji nie jest traktowana priorytetowo i ma bardzo wybiórczy, częściowy charakter – mówił, powołując się na Indeks Samorządności za rok 2025, opublikowany przez Fundację im. Stefana Batorego.

Zastępca RPO zaakcentował także problem związany z zapewnieniem jednostkom samorządu terytorialnego odpowiednich środków na realizację powierzanych im zadań, zwracając szczególną uwagę na sytuację finansową szpitali powiatowych.

– (...) kondycja finansowa szpitali powiatowych ma istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji konstytucyjnego prawa do ochrony zdrowia oraz prawa obywateli, niezależnie od sytuacji materialnej, do równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Obecnie realizacja tych praw jest zagrożona w sytuacji – jak wynika z danych Związku Powiatów Polskich – gdy ponad 60% szpitali powiatowych posiada wymagalne zobowiązania, a więc ma problemy związane z regulowaniem na bieżąco zobowiązań finansowych. Ten stan rzeczy będzie zaś w sposób nieunikniony prowadził do ograniczenia dostępności świadczeń opieki zdrowotnej. (...) Problem ten ma charakter systemowy, co oznacza, że nie może on zostać rozwiązany jedynie za pomocą działań doraźnych, a więc bez zasadniczych zmian na szczeblu centralnym dotyczących finansowania szpitali powiatowych, które to finansowanie w przeważającej mierze następuje poprzez Narodowy Fundusz Zdrowia – mówił.

Stanisław Trociuk zauważył także, że problemy finansowe JST będą się zwiększać w związku ze starzeniem się społeczeństwa i zjawiskiem depopulacji.

– Problemy finansowe będą narastać i w sposób oczywisty przełożą się także na poziom realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego gwarantowanych Konstytucją wolności i praw ekonomicznych, socjalnych i kulturalnych – prognozował.

Stefan Löwl, starosta powiatu Dachau i przewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej w ramach CEMR, wyraził zadowolenie z bliskich stosunków między samorządami lokalnymi w Polsce i w Niemczech, wskazując na łączące je podobieństwa i potrzebę kooperacji.

– Pomimo różnic politycznych i administracyjnych, powiaty w obu krajach stoją przed podobnymi wyzwaniami. Starzenie się społeczeństwa, presja na finanse publiczne, zapewnienie dostępu do usług publicznych oraz reagowanie na zmiany społeczne i technologiczne, zwłaszcza postępującą cyfryzację, sprawiają, że rola administracji powiatowej staje się coraz ważniejsza. Dochodzą do tego nowe wyzwania, takie jak kryzys uchodźczy, obrona cywilna czy przygotowanie do zmian związanych z klimatem. To właśnie my, powiaty, tworzymy fundamenty stabilnego państwa i stabilnej demokracji. Jesteśmy najbliżej obywateli i odpowiadamy za realizację wielu kluczowych zadań publicznych. Jeśli nie funkcjonujemy sprawnie, nie funkcjonuje również państwo, a obywatele tracą do niego zaufanie. Dlatego tak ważne jest poznanie doświadczeń obu krajów, uczenie się od siebie nawzajem i poszukiwanie wspólnych rozwiązań – mówił.

Violetta Frys, dyrektor Wydziału Europa, Partnerstwa i Fundusze Europejskie, pełnomocnik ds. Europy w powiecie Saarpfalz odczytała list starosty Franka Johna, który ze względu na wcześniej podjęte zobowiązania nie mógł uczestniczyć w wydarzeniu.

Niemiecki starosta wyraził głębokie uznanie dla działalności Związku Powiatów Polskich, w tym dla zaangażowanej współpracy w różnych obszarach samorządu terytorialnego, m.in. z reprezentowanym przez niego powiatem. Podkreślił, że od lat 90. ubiegłego wieku powiat ten z pasją i zaangażowaniem stara się przełamywać historycznie uwarunkowany dystans, rozwijając partnerską współpracę z naszym krajem.

„Dziś, współpraca europejska rozgrywa się w dużej mierze na osi Francja-Niemcy-Polska. Z tego względu wszystkie nasze projekty realizujemy pod szyldem Trójkąta Weimarskiego w ramach naszego trójstronnego porozumienia” – pisał.

Mykhail Mykolayovych Lavriv, Wiceprezes Ukraińskiego Stowarzyszenia Rad Rejonów i Obwodów Ukrainy oraz Przewodniczący Rady Rejonu Kałusz, wyraził wdzięczność samorządowcom i polskiemu narodowi za wsparcie i pomoc Ukrainie od początku wojny.

– Dziękuję za wasze otwarte drzwi, za otwarte serca, za to, że pomagacie naszym ludziom, za tę przychylność, którą dajecie tym potrzebującym ludziom, a także za takie duże wsparcie ukraińskim żołnierzom. Teraz to jest bardzo potrzebne – mówił, podkreślając znaczenie utrzymywania wzajemnych relacji. – Dziś te kontakty są dla nas bardzo ważne, bo ta nasza przyjaźń między powiatami ukraińskimi i polskimi jest tym mostem Ukrainy do Europy.

Na koniec wystąpienia ukraiński samorządowiec wręczył Prezesowi **Andrzejowi Płonce** symboliczny prezent – obraz karpackich gór.

– Bo Karpaty nie dzielą Ukrainy i Polski. Karpaty łączą nasze narody, wspólną historię, kulturę i przyjaźń – uzasadniał.

Arkadiusz Kosiński, wiceprezes Zarządu Unii Miasteczek Polskich i burmistrz Brwinowa, w imieniu prezesa UMP Grzegorza Cichego, podziękował Zarządowi Związku Powiatów Polskich za współpracę między organizacjami, w tym w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i jej Zespołów problemowych. Imienne podziękowania i wyrazy uznania skierował do Prezesa **Andrzeja Płonki**, Wiceprezesa **Jana Grabkowskiego**, Kierownika Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura mec. **Bernadety Skóbel** oraz Zastępcy Dyrektora Biura ZPP dr **Grzegorza Kubalskiego**.

Witold Magryś, Dyrektor Biura Śląskiego Związku Gmin i Powiatów wyraził uznanie dla ZPP za pracę na rzecz dobrze pojmowanych interesów samorządowych.

– Mamy przyjemność, tak się złożyło, współpracować bardzo blisko od kilku miesięcy w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Im dłużej ta współpraca trwa, tym bardziej utwierdzam się w przekonaniu, że spośród kilkudziesięciu różnych organizacji samorządowych tylko kilka w Polsce jest

w stanie prowadzić rzeczowy dialog z rządem. Może dialog to nie jest dobre słowo. W ostatnich latach to jest konfrontacja na argumenty. Państwo jesteście w tym bardzo skuteczni i bardzo Państwu za to dziękuję – powiedział.

Działalność ZPP w obszarze legislacji została doceniona również przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolskich.

*– Wiemy dobrze, że są to trudne relacje. Często jest to kwestia przeciągania za krótkiej kłody w każdym kierunku. Jednak cieszymy się, że Państwo nie odpuszczacie. Wspieracie w tych działaniach nie tylko szczebel powiatowy, ale także gminy wiejskie, gminy miejskie, a także regiony – mówił Dyrektor Biura SGiPW **Tomasz Telesiński**, w imieniu przewodniczącego Stowarzyszenia **Jacka Gursza**.*

Spośród zaproszonych gości głos zabrał także **Józef Neterowicz**, ekspert ds. energii odnawialnej, który poruszył problem znaczenia cen energii na kierunek rozwoju kraju.

– Stoimy przed sytuacją, w tej chwili, w Polsce, gdzie ceny energii będą decydowały o tym, w jakim kierunku będziemy się rozwijali. Daleko idące plany z energetyką nuklearną prawdopodobnie zaczną rozwiązywać nasze problemy za jakieś 10-15 lat. Natomiast my te problemy musimy zacząć rozwiązywać teraz. W krajach na północ od Polski cena energii to około 10-15 groszy za kilowatogodzinę. Jeżeli nie zaczniemy zbliżać się do tych poziomów cen w Polsce, to będzie naprawdę bardzo trudno konkurować z produktami, które oparte są na cenie energii elektrycznej – przestrzegał.

„Razem jesteśmy silniejsi”

Zgromadzenie Ogólne przyjęło sprawozdanie Prezesa Zarządu ZPP z działalności Zarządu oraz sprawozdanie finansowe za rok 2025. Podjęta została także uchwała w sprawie przyjęcia budżetu ZPP na 2026 rok.

Miniony rok podsumował w swoim wystąpieniu Prezes Zarządu **Andrzej Płonka**, podkreślając przy tym znaczenie istnienia samorządu.

– Gdy mieszkańcy potrzebują pomocy, nie dzwonią do abstrakcyjnych instytucji, zwracają się do samorządu: gminy, starostwa, do szpitala powiatowego, do szkoły, do domu pomocy społecznej. To właśnie tutaj państwo staje się rzeczywistością. Nie w ustawach, nie w konfrontacjach prasowych, nie w politycznych sporach. Państwo staje się rzeczywistością wtedy, gdy karetka dojeżdża na czas, gdy droga jest przejezdna, gdy uczeń może rozpocząć naukę, gdy senior otrzymuje opiekę, gdy bezrobotny znajduje wsparcie. Samorząd powiatowy nie jest dodatkiem do państwa. Samorząd powiatowy jest jednym z jego fundamentów. Fundamentów, bez których państwo po prostu by się posypało – przekonywał.

Prezes Związku z dumą mówił o dołączaniu do organizacji kolejnych jednostek, podkreślając, że siła tkwi w jedności:

– Nowe powiaty i miasta na prawach powiatu nie przychodzą do Związku Powiatów Polskich dlatego, że muszą. Przychodzą dlatego, że chcą. Dlatego, że widzą, co robimy. Dlatego, że rozumieją, że w pojedynkę można przetrwać, a razem można wygrać. Każdy nowy członek to nie tylko kolejna jednostka w statystyce. To kolejny głos, kolejna wspólnota, kolejne potwierdzenie, że środowisko powiatowe chce mówić jednym głosem. I właśnie w tej jedności tkwi nasza największa siła.

Prezes Zarządu ZPP nie ograniczył swojego wystąpienia do mówienia o sukcesach. Poruszył również te tematy, które są dla samorządowców trudne, a których dotąd – mimo usilnych starań – nie udało się rozstrzygnąć pozytywnie, jak system ochrony zdrowia czy finansowanie zadań zleconych.

– Powiedzmy to wprost: polskie szpitale powiatowe znajdują się w najpoważniejszym kryzysie finansowym od wielu lat. I nie jest to problem pojedynczych jednostek. To jest problem systemowy, ogólnopolski. Problem bezpieczeństwa zdrowotnego milionów obywateli. (...) Niepokój budzi nie tylko sytuacja w ochronie zdrowia. Niepokój budzi kondycja finansowa jednostek samorządu terytorialnego. Coraz więcej obowiązków, coraz większe koszty, coraz większa presja, a system dochodów samorządowych nadal nie odpowiada wyzwaniom XXI wieku. Powiaty nie oczekują przywilejów. Powiaty oczekują stabilności, przewidywalności, uczciwego powiązania zadań z finansowaniem.

Przed nami kolejny rok. Nie będzie łatwy. Nikt z nas nie ma co do tego żadnych złudzeń. Ale patrzę na tę salę z ogromnym przekonaniem, że środowisko samorządowe ma siłę, by sprostać każdemu wyzwaniu. Bo największym kapitałem Związku Powiatów Polskich nie są budynki, nie są procedury, nie są statystyki. Są ludzie. A w tym i my, bo przecież jesteśmy również mieszkańcami powiatów. Ludzie, samorządowcy, osoby, które każdego dnia udowadniają, że odpowiedzialność za wspólnotę nie jest pustym hasłem. Mamy plan, mamy narzędzia, mamy doświadczenie i mamy najważniejsze – jedność. Jest nas coraz więcej. To ta sala pokazuje. Będziemy walczyć o szpitale do skutku. Będziemy walczyć o prawdziwe finansowanie samorządów do skutku. Będziemy przy każdym projekcie ustawy, przy każdej poprawce, przy każdej decyzji, która dotyczy powiatów. A w wielu przypadkach proszą nas o to wsparcie również i gminy. I będziemy rosnąć – bo Związek Powiatów Polskich rośnie, bo kolejne powiaty i miasta na prawach powiatu rozumieją, że razem jesteśmy silniejsi – skonkludował Prezes.

Założenia do programu działania ZPP na bieżący rok, przyjęte następnie przez ZO w drodze uchwały, przedstawił dr **Grzegorz Kubalski**.

– Główny rdzeń naszej działalności, jako Związku Powiatów Polskich, idzie wzdłuż dwóch głównych osi – mówił. – Pierwszą z nich jest obrona interesów powiatów. Dotyczy to przede wszystkim obrony interesów powiatu w ramach procesu legislacyjnego (...). Druga oś naszego działania związana jest z bezpośrednim wsparciem samorządów powiatowych w Państwa codziennej działalności. (...) A więc kwestia Dziennika Warto Wiedzieć, kwestia newsletterów opisujących nie tylko działania Związku, ale również kwestie, które są związane ze źródłami finansowania zadań powiatowych. Mamy wreszcie do czynienia z kwestią szkoleń, publikacji, analiz w sprawach istotnych dla samorządu. Te wszystkie działania będziemy kontynuować.

Jak dodał, priorytetami ZPP w obszarze legislacji będą: system dochodów JST, opieka zdrowotna, publiczny transport zbiorowy i szeroko rozumiana opieka społeczna.

Poza głównymi osiami działalności ZPP, organizacja będzie wzmocniać współpracę międzynarodową (lobbowanie interesów jednostek administracyjnych szczebla pośredniego w ramach prac wspólnot europejskich) oraz krajową (związaną w dużej mierze ze środowiskiem akademickim).

Novum w działalności ZPP będzie pilotowanie wybranych powiatów w dochodzeniu roszczeń wobec Skarbu Państwa na drodze sądowej w sprawach związanych z finansowaniem zadań zleconych.

Zgromadzenie Ogólne, podczas swoich obrad, przyjęło także 10 stanowisk.

O najistotniejszych zmianach w prawie

Spotkanie w tak liczonym gronie było okazją do przekazania delegatom wiedzy na najważniejsze tematy, dotyczące powiatów i miast na prawach powiatu. Prezentacji zagadnień, podczas Forów tematycznych poprzedzających obrady plenarne, dokonali prawnicy z Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura ZPP.

Panel rozpoczęło wystąpienie mec. **Bernadety Skóbel** na temat istotnych zmian w zadaniach powiatów w obszarze polityki społecznej. Najważniejsze zmiany w obszarze geodezji i kartografii przedstawił z kolei **Mateusz Jabłoński**. Dr **Grzegorz Kubalski** omówił zmiany, jakie prawdopodobnie czekają powiaty w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Mec. **Adrian Pokrywczyński** przedstawił najnowsze zmiany w obszarze zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, z kolei **Piotr Majoch** opowiedział o wpływie demografii na sytuację w oświacie ponadpodstawowej. Spotkanie zakończyło wystąpienie **Ewy Pomian-Jażdżewskiej**, ekspertki we wdrażaniu i wykorzystaniu systemu LEX w Wolters Kluwer, która omówiła kwestię zastosowania LEX Expert AI w praktyce działania starostw i urzędów miast na prawach powiatu.

Wyróżnieni

Jak co roku zjazd delegatów na Zgromadzenie Ogólne ZPP był okazją do wyróżnienia osoby szczególnie ważnej dla środowiska samorządu powiatowego. W tym roku honorową statuetkę otrzymał płk dr. n. med. **Arkadiusz Kosowski**, dyrektor Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej. W swoim wystąpieniu płk opowiedział o realizowanych i proponowanych przez Departament inicjatywach.

W czasie posiedzenia powiatom i miastom na prawach powiatu, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy dołączyły do Związku, wręczono symboliczne akty przyjęcia w poczet członków organizacji. W ten sposób powitano miasta: **Tarnów i Wrocław**, oraz powiaty: **brzozowski, gorzowski, krośnieński, lipnowski, sanocki, słupecki** oraz **turecki**.

Ponadto, podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Związkiem Powiatów Polskich a Instytutem Studiów Europejskich Uniwersytetu Jagiellońskiego, co stanowi kolejny krok w budowaniu trwałego partnerstwa pomiędzy środowiskiem akademickim i samorządowym.

– *Ta współpraca, myślę, że będzie owocowała w przyszłości. Bardzo wielu naszych absolwentów potem odnajduje swoją drogę życiową w samorządach. (...) połączenie wiedzy akademickiej z doświadczeniem i wiedzą, którą Państwo posiadacie, myślę, że jest bezcenne i pozwoli na rozwój nie tylko nauki, ale także pozwoli na wspólne znajdowanie rozwiązań problemów, przed którymi stoimy* – mówiła Dyrektorka Instytutu Studiów Europejskich UJ, dr hab. **Kinga Anna Gajda**, prof. UJ.

Wieczorem, na specjalnej gali, odbyło się uroczyste wręczenie nagród i dyplomów laureatom Ogólnopolskiego Rankingu Powiatów i Miast na prawach powiatu za rok 2025.

Zgromadzenie Ogólne jest najwyższą władzą Związku, do której wyłącznych kompetencji należy m.in.: kształtowanie programu działalności Związku, uchwalanie Statutu oraz budżetu Związku. ZO może ponadto podejmować stanowiska, apele, rezolucje lub inne akty o podobnym charakterze w sprawach istotnych dla wspólnot samorządowych.

Konwenty Powiatów

Do realizacji celów statutowych Związek Powiatów Polskich powołał 16 Konwentów Powiatów, po jednym w każdym województwie. **Zadaniem Konwentów jest reprezentowanie interesów członków Związku na poziomie regionalnym.**

Konwenty pełnią funkcję doradczą wobec organów ZPP i mogą w szczególności przyjmować własne stanowiska lub opinie, a także kierować do Zarządu ZPP pisma w sprawach wymagających interwencji związanej z celami statutowymi Związku. Ponadto Konwenty Powiatów mają możliwość współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej w swoich województwach.

W okresie sprawozdawczym w całym kraju odbyło się kilka posiedzeń Konwentów Powiatów. W ich trakcie przyjęto 3 stanowiska i omówiono wiele istotnych kwestii. Do Biura ZPP wpłynęły 3 pisma przekazane przez Przewodniczących Konwentów.

Zestawienie stanowisk przyjętych przez poszczególne Konwenty przedstawiono w poniższej tabeli.
(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Stanowisko w sprawie
1	10 czerwca 2026 r.	Łódzkiego	zmiany ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw.
2	10 czerwca 2026 r.	Łódzkiego	radikalnego zmniejszenia środków finansowych z Funduszu Pracy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i wsparcia pracodawców.
3	15 czerwca 2026 r.	Świętokrzyskiego	radikalnego zmniejszenia środków finansowych z Funduszu Pracy na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i wsparcia pracodawców.

Zestawienie pism przekazanych do Biura ZPP przedstawiono w poniższej tabeli.

(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Pismo w sprawie
1	19 czerwca 2026 r.	Wielkopolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (9 czerwca 2026 r.).
2	19 czerwca 2026 r.	Małopolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (19 maja 2026 r.).
3	9 lipca 2026 r.	Łódzkiego	protokół z posiedzenia Konwentu (10 czerwca 2026 r.).

Zarząd ZPP

Organem wykonawczym Związku Powiatów Polskich jest Zarząd.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP.

W okresie pomiędzy posiedzeniami Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali, za pośrednictwem internetu, informacje istotne dla działalności Związku.

Posiedzenie stacjonarne odbyło się 16 czerwca 2026 roku w Karpaczu.

W sumie Członkowie Zarządu rozpatrzyli 68 zagadnień i podjęli 2 uchwały.

Szczegółowy zakres tematyczny obrad posiedzeń Zarządu ZPP został przedstawiony poniżej.

Posiedzenie Zarządu nr 3/26 – Karpacz, 16 czerwca 2026 r.

Zrealizowano następujący porządek obrad:

- ✓ Przyjęcie porządku obrad.
- ✓ Informacja o działalności Związku Powiatów Polskich pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu.
- ✓ Przyjęcie protokołów z posiedzeń Zarządu Nr 1/26, 2@/26 oraz materiałów przyjętych podczas tych posiedzeń.
- ✓ Zagadnienia przygotowawcze do XXXIII Zgromadzenia Ogólnego ZPP:
 - ✓ przedstawienie głównych kierunków działania Związku;
 - ✓ omówienie projektów stanowisk przewidzianych do przyjęcia przez XXXIII Zgromadzenie Ogólne ZPP;
 - ✓ omówienie pozostałych kwestii organizacyjnych.
- ✓ Informacja o aktualnych pracach legislacyjnych dotyczących powiatów, w szczególności:
 - ✓ propozycje zmian przepisów regulujących funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego;
 - ✓ perspektywa przejęcia przez powiaty wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji.
- ✓ Sprawy różne.
- ✓ Zamknięcie posiedzenia.

Okres nr 4@/26 - pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu

Członkowie Zarządu otrzymali informacje na temat następujących zagadnień:

- ✓ Dodatkowe uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący problemów z organizacją zamówień na blankiety dokumentów komunikacyjnych oraz systemy teleinformatyczne.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów (WPL MI 164).

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (W/17088/2026).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r. (B993).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich o uzupełnienie porządku obrad KWRiST o kwestię kontroli prowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego w związku z otrzymanym przez UMWŁ raportem końcowym Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) z dnia 13 sierpnia 2025 r., po zamknięciu dochodzenia nr OC/2022/0255/A3.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (UC121).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC 115).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy (RPW/19907/2026) o zmianie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do autopoprawki do poselskiego projektu ustawy – o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw (RPW/19203/2026).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzenia procedury oceniającej spełnienie pojedynczych standardów akredytacyjnych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu nowych inwestycji oraz niektórych innych ustaw.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 42/26 Zarządu VII kadencji Związku Powiatów Polskich z dnia 14 stycznia 2026 r. dotyczącej wyrażenia zgody na dokonanie wydatków o wartości powyżej 50.000 zł.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestii wyłączenia autobusów z napędem spalinowym oraz z tzw. miękką hybrydą (MHEV) z możliwości finansowania zakupu taboru w krajowych i unijnych programach inwestycyjnych.
- ✓ List otwarty Prezesa Zarządu ZPP Andrzej Płonki dotyczący sytuacji w ochronie zdrowia.

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy – o wsparciu finansowym zakupu nawozów (RPW/20817/2026).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do senackiego projektu ustawy (RPW/17975/2026) o zmianie ustawy – Kodeks Wyborczy oraz ustawy o referendum lokalnym.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o usłudze ePłatności (UD 287).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy (RPW/18745/2026) o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo przedsiębiorców.
- ✓ Odpowiedź Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na stanowisko XXXIII Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich w sprawie poparcia utworzenia Muzeum Dzieci Zamojszczyzny na terenie Willi Rózin w Zwierzyńcu.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (UC 116).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (UDER 87).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący zmiany rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.
- ✓ Uwaga Związku Powiatów Polskich do projektu warunków technicznych dotyczących przekazywania dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej interpretacji indywidualnych wydawanych przez samorządowe organy podatkowe.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Łódzkiego z 10 czerwca 2026 roku w sprawie:
 - ✓ zmiany ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw,
 - ✓ radykalnego zmniejszenia środków finansowych z Funduszu Pracy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i wsparcia pracodawców.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący standaryzacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez starostów na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczące proponowanych zmian do Pakietu 2.0 w ustawie o dostępie do informacji publicznej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w powiatowym centrum zdrowia.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy (RPW/22538/2026) o Komisji Zaufania Publicznego do spraw zbadania funkcjonowania, organizacji, zarządzania i nadzoru nad publicznymi szpitalami oraz innymi publicznymi podmiotami leczniczymi na terenie miasta stołecznego Warszawy.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz ustawy – Prawo energetyczne (druk senacki nr 678).

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami oraz niektórych innych ustaw (UD402).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (UD360).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (RPW/23127/2026).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestii interpretacji art. 216 ust. 2 ustawy Prawo wodne.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie wydatków o wartości powyżej 50.000 zł.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wskaźników jakości opieki zdrowotnej (MZ 1926).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami (druk senacki nr 784).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej (UD434).
- ✓ Odpowiedź Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na Stanowisko XXXIII Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich z dnia 17 czerwca 2026 r. w sprawie roli domów pomocy społecznej w opiece długoterminowej.
- ✓ Odpowiedź Ministra Zdrowia na list otwarty z dnia 29 czerwca 2026 r. w sprawie sytuacji w ochronie zdrowia.
- ✓ Odpowiedź Ministerstwa Infrastruktury na Stanowisko XXXIII Zgromadzenia Ogólnego ZPP z dnia 17 czerwca 2026 r. w sprawie konieczności wsparcia zarządców dróg powiatowych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych ustaw (nr UD396).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (UD439).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący sposobu określenia obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych za wyłączenie gruntu z produkcji na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w przypadku nieruchomości stanowiących przedmiot współwłasności kilku osób.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw (UD420).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich w sprawie zmiany zarządzenia Prezesa NFZ w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju leczenie szpitalne – świadczenia specjalistyczne (projekt z 30 lipca 2026 r.) i skutków finansowych wejścia w życie tego zarządzenia dla podmiotów leczniczych, których właścicielem/podmiotem tworzącym są jednostki samorządu terytorialnego.

- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich o przedstawienie przez Ministerstwo Infrastruktury informacji dotyczącej przyznania środków w ramach podziału rezerwy na uzupełnienie dochodów w zakresie obiektów mostowych.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący tematu finansowania form pomocy, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, w związku z pracami nad budżetem Państwa na 2027 r.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wskaźników jakości opieki zdrowotnej (MZ 1926).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych (UD 246).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie służby w obronie cywilnej oraz Ewidencji Obrony Cywilnej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia Programu Bonu Senioralnego (nr RD324).

Informacje z posiedzeń Zarządu są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *Organy ZPP > Zarząd ZPP > Informacje z posiedzeń Zarządu*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/kategoria/informacje-z-posiedzen-zarzadu>

Komisja Rewizyjna ZPP

Organem kontrolnym Związku Powiatów Polskich jest Komisja Rewizyjna.

W okresie sprawozdawczym członkowie Komisji aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach Zarządu ZPP.

I Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym

Zaangażowanie przedstawicieli Związku Powiatów Polskich w proces legislacyjny przejawia się na wielu płaszczyznach.

Część działań koncentruje się na opracowywaniu i **formułowaniu stanowisk**, które następnie kierowane są do adresatów – najczęściej instytucji państwowych, a także do klubów parlamentarnych lub konkretnych parlamentarzystów. W poszczególnych regionach stanowiska o charakterze wojewódzkim trafiają również do instytucji i władz regionalnych, co realizują bezpośrednio przewodniczący Konwentów Powiatów.

Kolejnym obszarem aktywności jest **analiza projektów aktów prawnych** dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, które są przedmiotem konsultacji społecznych. Eksperci Biura ZPP przeprowadzają szczegółowe analizy tych projektów i przygotowują **opinie prawne**, które następnie przekazywane są do instytucji centralnych.

Kluczowym miejscem opiniowania aktów prawnych pozostaje Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Działalność ZPP w procesie legislacyjnym obejmuje również **czynny udział przedstawicieli i ekspertów Związku w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich**, gdzie wymieniane są poglądy oraz wprowadzane zmiany w projektach aktów prawnych.

Warto również podkreślić rolę **analiz aktów prawnych prowadzonych w ramach komisji tematycznych funkcjonujących** przy Związku Powiatów Polskich, jak również w innych gremiach, takich jak komitety monitorujące i sterujące zewnętrznymi programami pomocowymi.

Szczegółowe informacje dotyczące zaangażowania ZPP w proces legislacyjny zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Opinie prawne ZPP

W okresie sprawozdawczym prawnicy i eksperci Biura Związku Powiatów Polskich analizowali wszystkie projekty aktów prawnych dotyczące jednostek samorządu terytorialnego, które zostały skierowane do konsultacji społecznych.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Biura ZPP przeanalizowali 37 projektów aktów prawnych (opiniowanych poza Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego) i do 39 przygotowano szczegółowe opinie, uwzględniając również te sporządzone w ramach KWRiST.

Prawnicy Biura ZPP regularnie monitorują wykaz prac legislacyjnych Rady Ministrów, stronę internetową Rządowego Centrum Legislacji oraz strony Sejmu i Senatu RP. Dzięki temu analizowane i opiniowane są również projekty ustaw i rozporządzeń, które nie zostały oficjalnie przekazane do Biura ZPP w ramach konsultacji publicznych, opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego ani w toku prac komisji parlamentarnych.

Zestawienie tabelaryczne przedstawia **projekty aktów prawnych, wobec których Związek zajął pisemne stanowisko** (w kolejności chronologicznej).

Lp.	Odbiorca	Uwagi ZPP zgłoszone do projektu
1	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313).
2	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
3	Ministerstwo Sprawiedliwości	rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r. (B993).
4	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów (WPL MI 164).
5	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (W/17088/2026).
6	Ministerstwo Infrastruktury	stanowiska resortu w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów, wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów.
7	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	stanowiska resortu w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.
8	Ministerstwo Energii	ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (UC121).

9	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC 115).
10	Ministerstwo Finansów i Gospodarki	ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw.
11	Ministerstwo Finansów i Gospodarki	rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.
12	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu nowych inwestycji oraz niektórych innych ustaw.
13	Urząd Zamówień Publicznych	ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.
14	Ministerstwo Zdrowia	rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzenia procedury oceniającej spełnienie pojedynczych standardów akredytacyjnych.
15	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
16	Sejm RP	ustawy (RPW/19907/2026) o zmianie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.
17	Sejm RP	autopoprawki do poselskiego projektu ustawy – o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw (RPW/19203/2026).
18	Ministerstwo Finansów i Gospodarki	ustawy o zmianie ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD414).
19	Sejm RP	ustawy (RPW/17975/2026) o zmianie ustawy – Kodeks Wyborczy oraz ustawy o referendum lokalnym.
20	Ministerstwo Edukacji Narodowej	ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej.
21	Sejm RP	ustawy – o wsparciu finansowym zakupu nawozów (RPW/20817/2026).
22	Ministerstwo Cyfryzacji	ustawy o usłudze ePłatności (UD 287).
23	Sejm RP	ustawy (RPW/18745/2026) o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo przedsiębiorców.
24	Ministerstwo Cyfryzacji	ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (UC 116).
25	Ministerstwo Cyfryzacji	ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (UDER 87).
26	Ministerstwo Finansów	warunków technicznych dotyczących przekazywania Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej interpretacji indywidualnych wydawanych przez samorządowe organy podatkowe.
27	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95).
28	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw.
29	Senat RP	ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz ustawy – Prawo energetyczne (druk senacki nr 678).
30	Ministerstwo Zdrowia	rozporządzenia Ministra Zdrowia z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w powiatowym centrum zdrowia.
31	Sejm RP	ustawy (RPW/22538/2026) o Komisji Zaufania Publicznego do spraw zbadania funkcjonowania, organizacji, zarządzania i nadzoru nad publicznymi szpitalami oraz innymi publicznymi podmiotami leczniczymi na terenie miasta stołecznego Warszawy.
32	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami oraz niektórych innych ustaw (UD402).

33	Ministerstwo Edukacji Narodowej	rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2027.
34	Ministerstwo Cyfryzacji	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych oraz niektórych innych ustaw.
35	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (UD360).
36	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (RPW/23127/2026).
37	Senat RP	ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami (druk senacki nr 784).
38	Ministerstwo Zdrowia	rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wskaźników jakości opieki zdrowotnej (MZ 1926).
39	Ministerstwo Zdrowia	ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej (UD434).

Wszystkie opinie ZPP są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym > Opinie i uwagi ZPP*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/biblioteka/opinie>

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) działa na podstawie ustawy z dnia 6 maja 2005 roku o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. 2005 nr 90 poz. 759), a także zgodnie z Regulaminem Prac Komisji. KWRiST zazwyczaj odbywa swoje posiedzenia raz w miesiącu, podczas których opiniuje kilkadziesiąt aktów prawnych. Główna część prac Komisji odbywa się jednak w zespołach tematycznych.

Działalność KWRiST koncentruje się na wypracowywaniu wspólnych stanowisk pomiędzy przedstawicielami rządu oraz gmin, miast, powiatów i województw w kwestiach ustrojowych. Komisja rozpatruje problemy związane z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego, a także sprawy z tego obszaru mieszczące się w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których należy Rzeczpospolita Polska.

W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy plenarne posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach prac Komisji Wspólnej ZPP zaopiniował 58 projektów ustaw, rozporządzeń i innych dokumentów, z których część była opiniowana w trybie obiegowym. Każdy z tych projektów został poddany analizie i zaopiniowany przez ekspertów Biura Związku Powiatów Polskich.

Projekty przedłożone do zaopiniowania w ramach KWRiST zostały zestawione w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja przedkładająca	Tytuł projektu aktu prawnego
Czerwiec 2026 r.		
1	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw (UD372).
2	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie centralnej elektronicznej rejestracji (MZ 1908).
Lipiec 2026 r.		
1	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej (UPRO9).
2	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.

3	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia ws. płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności.
4	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją (WPL MI 172).
5	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95).
6	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (nr 158 w WPLMI).
7	Ministerstwo Sprawiedliwości	Projekt rozporządzenia w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r.
8	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (UD354).
9	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do nich zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.
10	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.
11	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.
12	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (MZ 1853).
13	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (MZ 1850).
14	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Projekt „Warmińsko-Mazurskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2027-2031”.
15	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt rozporządzenia w sprawie zakresu danych udostępnianych podmiotom obowiązującym do przekazywania danych do centralnej ewidencji pojazdów oraz wymagań technicznych i jakościowych danych wprowadzanych do tej ewidencji (WPL MC poz. 43).
16	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie katalogu danych gromadzonych z centralnej ewidencji pojazdów (WPL MC poz. 42).
17	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (UDER 111).
18	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (UD 365).

19	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od nagród otrzymanych przez Powstańców warszawskich albo ich małżonków.
20	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
21	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.
22	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej.
23	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
24	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
25	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół, placówek i centrów.
26	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.
27	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
28	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Projekt ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC 115).
29	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Puszcza Białowieska (PLC200004) (WPL MKiŚ 1286).
30	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska (PLC200004) (WPL MKiŚ 1275).
31	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów.
32	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia w sprawie innych dokumentacji geologicznych.
33	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów.
34	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

35	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie sposobu przygotowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
36	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych (nr 53).
37	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (nr 49).
38	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (nr 48).
39	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół i placówek artystycznych (nr 44).
40	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (UD360).
41	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia w sprawie planu zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym (nr 169 w WPLMI).
42	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta oraz zmiany nazwy gminy.
43	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (nr 103 MRPiPS).
44	Ministerstwo Sprawiedliwości	Projekt rozporządzenia w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r.
45	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem rejestrów publicznych prowadzonych z wykorzystaniem systemu rejestrów państwowych (UD337).
46	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Nr 124).
47	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego.
48	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Nr 123).
49	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2027.
50	Ministerstwo Finansów	Projekt warunków technicznych dotyczących przekazywania Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej interpretacji indywidualnych wydawanych przez samorządowe organy podatkowe.
51	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących (nr 70).
52	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie sposobu przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji o schemacie podatkowym (pozycja 72/2026).

53	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw.
54	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych (UC 87).
55	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją (WPL MI 172).
56	Ministerstwo Infrastruktury	Podział kwoty 475 mln zł z rezerwy subwencji na dofinansowanie zadań na drogach samorządowych w 2026 r. na podstawie art. 34 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Projekty aktów prawnych przesyłane do zaopiniowania są na bieżąco zamieszczane na stronie Związku Powiatów Polskich: www.zpp.pl, w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym*, w zakładce *Projekty aktów prawnych do zaopiniowania*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/biblioteka/projekty-aktow-prawnych>

Szczegółowe sprawozdania z prac KWRiST publikowane są w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl), w zakładce *Legislacja*, w dziale *Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego*.

Komisje sejmowe i senackie

Aktywność Związku Powiatów Polskich w procesie legislacyjnym przejawia się również w czynnym uczestnictwie jego przedstawicieli i ekspertów w posiedzeniach komisji parlamentarnych. Warto podkreślić, że przedstawiciele ZPP – jako jedyni w większości przypadków – aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach komisji, których obrady dotyczyły spraw samorządowych.

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci ZPP wzięli udział w 6 posiedzeniach komisji sejmowych i senackich.

Poniżej przedstawiono tematy oraz terminy posiedzeń komisji parlamentarnych, w których – w okresie sprawozdawczym – czynny udział brali przedstawiciele ZPP.

Lp.	Data posiedzenia	Nazwa	Cel posiedzenia
Lipiec 2026 r.			
1	2	Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	Rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2026 r.
2	2	Sejmowy Parlamentarny Zespół ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	Dyskusja na temat rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2700).
3	15	Sejmowa Komisja Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	1. Rozpatrzenie wniosku o podjęcie uchwały w sprawie przeprowadzenia wysłuchania publicznego dotyczącego rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2700). 2. Rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2700).
4	30	Sejmowa Komisja Edukacji i Nauki oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	Pierwsze czytanie i rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1849).
5	30	Sejmowa Komisja Edukacji i Nauki	Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o wychowaniu patriotycznym zmieniająca niektóre inne ustawy (druk nr 671).
Sierpień 2026 r.			
6	4	Senacka Komisja Klimatu i Środowiska oraz Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności, Komisja	1. Pierwsze czytanie projektu ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę o zmianie niektórych ustaw w związku z wprowadzaniem

		Infrastruktury oraz Komisja Ustawodawcza	centralnego systemu informacji rynku energii i innych ustaw. 2. Pierwsze czytanie projektu o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. 3. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. 4. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. 5. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz ustawy – Prawo energetyczne.

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich biorą również udział w posiedzeniach wybranych zespołów parlamentarnych.

Komisje merytoryczne ZPP

Kolejnym miejscem analizy aktów prawnych przekazywanych do Biura ZPP w ramach konsultacji są komisje merytoryczne funkcjonujące przy Związku Powiatów Polskich.

Komisje te są podzielone na obszary problemowe, które odpowiadają zespołom tematycznym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ze składem osobowym poszczególnych komisji merytorycznych ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia krajowe > Komisje merytoryczne ZPP*. Bezpośredni link: <https://zpp.pl/artukul/76-komisje-merytoryczne-zpp>

W okresie sprawozdawczym Biuro Związku Powiatów Polskich cyklicznie, co tydzień (w każdy czwartek), wysyłało komunikaty do członków komisji merytorycznych z prośbą o opinie dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych. Napływające uwagi były analizowane przez ekspertów Biura, na podstawie których przygotowywano stanowiska i opinie prawne, kierowane następnie do odpowiednich instytucji centralnych.

Komitety monitorujące i sterujące

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich aktywnie uczestniczą w pracach komitetów monitorujących i sterujących Programy Operacyjne. Podczas posiedzeń reprezentują interesy jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji skupiających samorządy.

W okresie sprawozdawczym odbyło się kilka posiedzeń różnych komitetów monitorujących i sterujących. Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli ZPP w tych gremiach udało się wprowadzić zmiany w zapisach niekorzystnych dla samorządów.

Informacje o pracach wszystkich komitetów są na bieżąco publikowane w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl) w zakładce *Rozwój i Fundusze*.

Delegaci ZPP w poszczególnych gremiach

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich biorą aktywny udział także w pracach różnych gremiów, których zakres oddziaływania dotyka jednostki samorządu terytorialnego. W okresie sprawozdawczym, do pracy w ramach wymienionych poniżej gremium, zgłoszeni zostali:

- ✓ **Grupa Sterująca w ramach konkursu na pilotażowe programy usamodzielniania młodzieży z pieczy zastępczej:**
 - ✓ **Marek Rączka** – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim.
- ✓ **Komitet Sterujący projekt „Mobilny Doradca Włączenia Społecznego”:**
 - ✓ **Bernadeta Skóbel** – Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura Związku Powiatów Polskich.

I Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej

Reprezentanci Związku Powiatów Polskich działają również w ramach organizacji międzynarodowych (opisanych w poniższych podrozdziałach), gdzie reprezentują interesy samorządów terytorialnych szczebla pośredniego.

Europejski Komitet Regionów

Utworzony w 1994 roku Europejski Komitet Regionów (EKR) jest zgromadzeniem przedstawicieli samorządów regionalnych i lokalnych Unii Europejskiej. W jego skład wchodzi 329 członków, w tym przewodniczący regionów, burmistrzowie oraz demokratycznie wybrani przedstawiciele regionów, powiatów i miast z 27 państw członkowskich UE.

Europejski Komitet Regionów ma na celu zbliżenie obywateli do Unii Europejskiej. Dzięki jego działalności władze lokalne i regionalne państw członkowskich mogą zabierać głos w sprawach opracowywanego prawa unijnego, które może wpływać na miasta, powiaty i regiony.

Członkowie Europejskiego Komitetu Regionów muszą być wyłonieni w demokratycznych wyborach lub sprawować mandat polityczny w kraju pochodzenia. Na co dzień żyją i pracują w swoim mieście, powiecie lub regionie, co pozwala im doskonale rozumieć potrzeby i obawy swoich wyborców. Są ich głosem w procesie podejmowania decyzji i tworzenia prawa unijnego, a jednocześnie informują ich o bieżących procesach zachodzących w Unii Europejskiej.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Europejski Komitet Regionów*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artikul/60-komitet-regionow-ue-kr>

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (Congress of Local and Regional Authorities, CLRAE) jest organem doradczym Komitetu Ministrów, reprezentującym władze lokalne i regionalne państw Rady Europy. Od 1994 roku Kongres funkcjonuje jako organ stały, zbierający się dwa razy do roku na sesjach w Strasburgu. Obecnie Kongres liczy 648 członków – 324 przedstawicieli państw członkowskich i ich 324 zastępców. Liczba mandatów dla każdego państwa członkowskiego Rady Europy jest taka sama jak w Zgromadzeniu Parlamentarnym. Polska dysponuje 12 miejscami dla przedstawicieli oraz 12 miejscami dla ich zastępców. Reprezentanci muszą posiadać mandat wynikający z wyborów lokalnych.

Głównym celem Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy jest promocja demokracji lokalnej i regionalnej oraz wzmacnianie znaczenia samorządu terytorialnego. Szczególną wagę przywiązuje do realizacji zasad określonych w Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego.

Kongres wspiera decentralizację, regionalizację oraz współpracę transgraniczną między regionami, powiatami i miastami państw członkowskich. Zapewnia także udział władz lokalnych i regionalnych w pracach Rady Europy.

Najważniejsze zadania Kongresu:

- ✓ ocena sytuacji demokracji lokalnej – Kongres regularnie przeprowadza wizyty monitorujące, analizując realizację założeń Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego,
- ✓ dialog z rządami państw członkowskich – zachęca je do większego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w proces decyzyjny,
- ✓ obserwacja wyborów lokalnych i regionalnych – pełni rolę obserwatora, oceniając przestrzeganie zasad demokratycznych,
- ✓ ocena przestrzegania zasady subsydiarności – analizuje, czy decyzje są podejmowane na najniższym możliwym poziomie władzy.

Kongres wspiera także tworzenie narodowych stowarzyszeń, działających na rzecz interesów władz lokalnych w polityce krajowej. Angażuje się w rozwój współpracy transgranicznej, dialog międzykulturowy i promowanie zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artykul/61-kongres-wladz-lokalnych-i-regionalnych-europy-clrae-w-izbie-wladz-lokalnych>

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczegła Pośredniego (CEPLI asbl)

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczegła Pośredniego (CEPLI) to pierwsza europejska konfederacja skupiająca krajowe stowarzyszenia reprezentujące władze lokalne szczegła pośredniego (powiaty) z sześciu krajów europejskich: Belgii, Francji, Niemiec, Włoch, Polski i Rumunii. W jej skład wchodzi również dwie europejskie sieci władz lokalnych: Arco Latino oraz Partenalia.

CEPLI reprezentuje krajowe stowarzyszenia oraz europejskie sieci władz lokalnych, współpracujące w celu: zwiększenia udziału władz lokalnych szczebla pośredniego w europejskim procesie decyzyjnym; reprezentowania ich interesów na poziomie europejskim, zwłaszcza w odniesieniu do unijnego prawodawstwa; tworzenia bezpośredniego dialogu z instytucjami odpowiedzialnymi za programy i polityki terytorialne oraz z innymi europejskimi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi; wzmacniania spójności i przejrzystości działań na terytorium europejskim; ułatwiania współpracy między władzami lokalnymi szczebla pośredniego oraz realizacji wspólnych projektów europejskich; ustanowienia stałej wymiany informacji i dobrych praktyk między społecznościami lokalnymi.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego (CEPLI asbl)*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/63-europejska-konfederacja-wladz-lokalnych-szczebla-posredniego-cepli-asbl>

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) została założona w 1951 roku przez grupę burmistrzów z Europy, a później rozszerzyła swoje działania na powiaty i regiony. Obecnie jest największą organizacją zrzeszającą lokalne i regionalne władze w Europie. Jej członkami jest ponad 60 krajowych stowarzyszeń miast, gmin i regionów z 41 krajów, co łącznie reprezentuje około 100 000 przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych.

CEMR działa na rzecz lokalnych i regionalnych samorządów oraz demokracji. Organizacja dąży do kształtowania przyszłości Europy, zachęcając lokalne i regionalne podmioty do wpływania na prawo i politykę europejską oraz do wymiany doświadczeń na poziomie lokalnym i regionalnym.

CEMR angażuje się w wiele dziedzin, w tym: rynek pracy, energię, środowisko, równe szanse, zarządzanie i przyszłość UE, społeczeństwo informacyjne, demokrację lokalną i regionalną, współpracę północ-południe, usługi publiczne i zamówienia publiczne, politykę regionalną, sprawy społeczne, zrównoważony rozwój, miasta partnerskie, transport oraz politykę dotyczącą miast i wsi.

Komitety i grupy robocze CEMR starają się wpływać na projekty unijnych aktów prawnych, aby zapewnić uwzględnienie interesów i potrzeb władz lokalnych i regionalnych od początku do końca procesu legislacyjnego w Unii Europejskiej.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/62-rada-gmin-i-regionow-europy-cemr>

I Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia

Aktywność Związku Powiatów Polskich jest niezwykle szeroka, jednak warto w szczególny sposób podkreślić kilka działań podejmowanych przez ZPP. Ich znaczenie wynika z konkretnego wpływu – choć nie zawsze bezpośredniego i natychmiastowego – na codzienne funkcjonowanie samorządów powiatowych.

Opis wybranych działań ZPP został przedstawiony w ramach poniższych obszarów tematycznych.

Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli

Czerwcowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

24 czerwca 2026 r. odbyło się dodatkowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Było ono szczególne, gdyż prawie w całości poświęcone kwestiom związanym z finansami.

Obradom przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali, Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz**, jego Zastępca dr **Grzegorz P. Kubalski** oraz r. pr. **Bernadeta Skóbel**.

Najważniejszym punktem obrad była informacja Ministerstwa Finansów o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Resort przedstawił w tym punkcie prezentację dotyczącą oceny skutków reformy po pierwszym okresie jej obowiązywania ze wskazaniem możliwych kierunków dalszych zmian systemowych. Do sekretariatu Komisji trafiło także ponad 70-stronicowe opracowanie tematu.

Ponieważ korporacje samorządowe, pomimo wcześniejszych próśb o przesłanie materiału z większym wyprzedzeniem, otrzymały dokument dopiero w dniu posiedzenia, merytoryczną dyskusję w tym zakresie przełożono na kolejne posiedzenie plenarne.

Ogólne oczekiwania strony samorządowej przedstawił **Mieczysław Kieca**.

– Wiemy, że każda zmiana w systemie dochodów jednostek samorządu terytorialnego musi uwzględniać możliwości finansowe państwa oraz stabilność całego sektora finansów publicznych. Dlatego zależy nam przede wszystkim na dialogu opartym na danych, analizach i wspólnym poszukiwaniu rozwiązań – mówił.

Strona samorządowa za szczególnie istotne uznała m.in. rozpoczęcie prac nad pięcioma kwestiami:

- ✓ wysokością udziałów JST w dochodach podatkowych, w tym również dochodach z podatku ryczałtowego;
- ✓ sposobem ustalania dochodów z PIT i CIT na rok budżetowy, w szczególności mechanizmami waloryzacji opartymi na danych historycznych;
- ✓ zasadami ustalania potrzeb finansowych, zwłaszcza potrzeb oświatowych i ekologicznych;
- ✓ funkcjonowaniem systemu wyrównawczego, w tym rolą determinant i sposobem ustalania przeliczeniowej liczby mieszkańców;
- ✓ zasadami podziału rezerw w trakcie roku budżetowego.

W opinii samorządów konieczne jest również dalsze budowanie spójnej i logicznej konstrukcji całego systemu dochodów JST, tak aby poszczególne elementy wzajemnie się uzupełniały i tworzyły stabilny model finansowania samorządu terytorialnego w Polsce.

Strona samorządowa – mimo iż nie kwestionuje samej idei reformy, a większość środowiska samorządowego nadal uważa, że odejście od uznaniowego modelu finansowania było krokiem koniecznym i właściwym – nie kryła narastającego poczucia rozczarowania.

– Źródłem naszego rozgoryczenia jest przede wszystkim fakt, że wiele problemów, które dziś identyfikujemy, było sygnalizowane już na etapie uzgadniania ustawy. Wskazywaliśmy wtedy obszary ryzyka, apelowaliśmy o dalsze wspólne prace i deklarowaliśmy gotowość do wypracowania rozwiązań jeszcze przed wejściem nowych przepisów w życie. Mamy również poczucie, że dialog dotyczący funkcjonowania ustawy nie zawsze przebiegał z intensywnością odpowiadającą skali wyzwań, przed którymi stoją samorządy. Wielokrotnie zgłaszaliśmy potrzebę wcześniejszego rozpoczęcia prac nad korektami systemu, ponieważ dla wielu jednostek skutki niektórych rozwiązań stają się coraz bardziej odczuwalne. Mówimy tu o podejściu jednostkowym, a nie globalnym. Samorządy oczekiwały, że po pierwszym roku funkcjonowania ustawy będziemy już wspólnie pracować nad konkretnymi zmianami. Tymczasem dopiero dziś, choć zgodnie z ustawą, rozpoczynamy formalną dyskusję nad oceną jej skutków. Mówię o tym nie po to, aby wracać do sporów z przeszłości. Mówię o tym dlatego, że partnerstwo między rządem a samorządem wymaga nie tylko wspólnego przyjmowania rozwiązań, ale również wspólnej odpowiedzialności za ich doskonalenie – mówił współprzewodniczący strony samorządowej.

Korporacje samorządowe chcą także spotkania z Ministrem Finansów **Andrzejem Domańskim**, który jest współsygnatariuszem porozumień zawartych ze stroną samorządową w sierpniu 2024 roku.

*– Oczekujemy, że dzisiejsza prezentacja nie będzie końcem procesu oceny ustawy, lecz początkiem rzeczywistych prac nad jej udoskonaleniem. (...) samorządy nie oczekują rewolucji. Samorządy oczekują konsekwentnego dokończenia reformy, którą wspólnie rozpoczęliśmy i za której powodzenie wspólnie odpowiadamy. Największym zagrożeniem dla tej reformy nie są dziś błędy w poszczególnych przepisach. Największym zagrożeniem byłoby uznanie, że reforma została zakończona i nie wymaga dalszych korekt – mówił **Mieczysław Kieca**.*

W odpowiedzi Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk** zapewniła, że resort nie uznaje reformy za zakończoną i widzi pole do zmian.

KWRiST wydała pozytywną opinię z uwagą OPOS-u i Unii Metropolii Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw (UD372) oraz pozytywną opinię do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie centralnej elektronicznej rejestracji (MZ 1908).

W czasie posiedzenia 25 przedstawicieli samorządów otrzymało Odznakę Honorową za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego, przyznawane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Odznaki wręczyli **Tomasz Szymański** oraz **Mieczysław Kieca**.

Lipcowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

1 lipca 2026 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Najdłuższa dyskusja dotyczyła skutków obowiązywania nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wiele emocji wzbudził również temat uzgadniania projektu planu ogólnego gminy dla terenów chronionych z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie.

Obradom przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali Wiceprezes Zarządu **Jan Grabkowski**, Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz** oraz jego Zastępca dr **Grzegorz P. Kubalski**.

Nowa ustawa o dochodach JST

W odpowiedzi na ewaluację ustawy o dochodach JST, przedstawioną przez Ministerstwo Finansów w poprzednim tygodniu, strona samorządowa zaprezentowała własne stanowisko w tym temacie oraz konkretne propozycje zmian legislacyjnych.

Samorządy potwierdzają, że reforma była potrzebna, jednocześnie chcą nadal nad nią pracować. Formułowana przez nie główna teza mówi, że wzrost dochodów sektora ogółem nie oznacza stabilności finansowej każdej jednostki.

– *Nie kwestionujemy danych przedstawionych przez Ministerstwo Finansów dotyczących wzrostu dochodów całego sektora. Zwracamy jednak uwagę, że z perspektywy samorządów również ważne jest to, jak ten wzrost został rozłożony pomiędzy poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Analiza skutków obowiązywania ustawy pokazuje bowiem, że część samorządów odnotowała spadek dochodów transferowych w stosunku do roku poprzedniego. To oznacza, że ocena funkcjonowania systemu nie może opierać się wyłącznie na danych zagregowanych. Musimy również uwzględnić doświadczenie konkretnych, pojedynczych miast, gmin, powiatów i województw* – mówił **Mieczysław Kieca**.

Korporacje skupiły się na omówieniu sześciu obszarów, mających zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania całego systemu: stabilności dochodów JST; sposobie funkcjonowania mechanizmów opartych na podatkach PIT i CIT; sposobie alokacji środków publicznych i określania potrzeb finansowych; jakości danych oraz funkcjonowaniu algorytmów będących podstawą podziału środków; kwestii płynności finansowej oraz elastyczności systemu, a także roli strony samorządowej w dalszym doskonaleniu przyjętych rozwiązań.

Odnosnie stabilności finansowej każdej jednostki, strona samorządowa zwróciła uwagę na to, że – z punktu widzenia jednostki samorządu terytorialnego – równie ważne jak sam poziom dochodów jest ich przewidywalność oraz rozłożenie środków.

– *Samorząd nie planuje swoich działań wyłącznie na rok. Budujemy i bardzo mocno opieramy się na wieloletnich prognozach finansowych. Przygotowujemy inwestycje realizowane przez wiele lat. W związku z nimi zaciągamy zobowiązania. Planujemy rozwój usług publicznych i odpowiadamy za stabilność lokalnych finansów. Dlatego stabilność systemu nie oznacza wyłącznie wzrostu dochodów. Stabilność oznacza również możliwość przewidywania ich poziomu, zaufania do danych stanowiących podstawę wyliczeń oraz pewność, że mechanizmy systemowe będą działały w sposób jednolity i sprawiedliwy wobec wszystkich jednostek samorządu terytorialnego* – uzasadniał **Mieczysław Kieca**.

W kontekście silniejszego powiązania dochodów samorządów z podatkami PIT i CIT, strona samorządowa, co do zasady pozytywnie ocenia ten kierunek, ponieważ większy udział dochodów podatkowych wzmacnia związek pomiędzy rozwojem lokalnej gospodarki a sytuacją finansową samorządu. Jednocześnie, pierwszy rok funkcjonowania systemu pokazał, że wzrost dochodów podatkowych nie zawsze przekłada się na wzrost całkowitych dochodów pozostających do dyspozycji danej jednostki.

– *Mechanizmy wyrównawcze oraz sposób kalkulacji potrzeb powodują, że pozytywny efekt wzrostu dochodów podatkowych bywa częściowo ograniczany. Dlatego warto spojrzeć na cały system jako na zestaw naczyń połączonych. Nie wystarczy analizować pojedynczych elementów. Należy oceniać efekt końcowy dla konkretnego samorządu* – mówił **Mieczysław Kieca** postulując przy tym umożliwienie JST szerokiego dostępu do informacji, które pozwalają zweryfikować podstawy kalkulacji dochodów z PIT i CIT.

Omówienie zagadnienia dotyczącego alokacji środków publicznych strona samorządowa rozpoczęła od przedstawienia sytuacji miast na prawach powiatu, które – łącząc obowiązki gminne i powiatowe, a jednocześnie pełniąc funkcje, których znaczenie wykracza daleko poza granice administracyjne samych miast – realizują niezwykle szeroki zakres zadań publicznych. W tym obszarze samorządy przyjęły za kluczowe dwa elementy: poziom udziału w podatkach dochodowych oraz funkcjonowanie mechanizmu wyrównawczego.

W tym punkcie strona samorządowa poruszyła również temat potrzeb ekologicznych. Uznając samą ideę ich uwzględnienia w ustawie za słuszną, zwróciła jednocześnie uwagę na to, że ich obecna definicja jest zbyt wąska, tj. koncentruje się przede wszystkim na obszarach chronionych, natomiast w niewielkim tylko stopniu obejmuje tereny zdegradowane, przemysłowe, pogórnice czy pofundacyjne. Mimo że to właśnie tam samorządy ponoszą ogromne nakłady związane z rekultywacją, przywracaniem funkcji społecznych i przygotowywaniem terenów do nowych inwestycji.

Korporacje samorządowe podniosły także temat finansowania oświaty i wychowania.

– Doświadczenia samorządów pokazują, że wyliczone potrzeby oświatowe bardzo często nie odpowiadają rzeczywistym kosztom realizacji zadania. Dotyczy to nie tylko wynagrodzeń nauczycieli, dotyczy również administracji, obsługi, utrzymania budynków, remontów oraz wszystkich kosztów, które składają się na funkcjonowanie lokalnej edukacji. W podobny sposób należy spojrzeć na finansowanie wychowania przedszkolnego. Samorządy oczekują, że kolejne etapy reformy będą okazją do ponownego przeanalizowania całego modelu finansowania oświaty. Nie dlatego, że obecne rozwiązania nie działają, ale dlatego, że skala wyzwań stale rośnie, o czym także niejednokrotnie mówimy na tej sali – mówił współprzewodniczący strony samorządowej.

Samorządy zwróciły również uwagę na potrzeby rozwojowe. Jednym z głównych założeń reformy było stworzenie mechanizmów wspierających rozwój lokalny i jest to kierunek w pełni przez nie podzielany. Jak wskazały, praktyka pierwszego roku funkcjonowania ustawy pokazała jednak, że obecny sposób wyliczania potrzeb rozwojowych nie zawsze odzwierciedla rzeczywistą sytuację samorządów.

*– Coraz większa część inwestycji realizowana jest z wykorzystaniem środków europejskich i krajowych programów wsparcia. Ich pozyskanie wymaga jednak zapewnienia wkładu własnego oraz finansowania kosztów, które nie podlegają refundacji. To właśnie zdolność do zapewnienia takiego wkładu staje się dziś jednym z najważniejszych ograniczeń rozwoju wielu jednostek samorządu terytorialnego. Dlatego uważamy, że mechanizm potrzeb rozwojowych powinien w większym stopniu uwzględniać rzeczywiste możliwości inwestycyjne samorządów oraz premiować ich aktywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych z bardzo różnych źródeł – mówił **Mieczysław Kieca**.*

Co do obiektywności algorytmów – zdaniem strony samorządowej – część zastosowanych determinant oraz sposób ich ważenia wymagają ponownej analizy.

*– Nie chodzi o zmianę filozofii systemu. Chodzi o zwiększenie jego czytelności i lepsze odzwierciedlenie rzeczywiste potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego. To właśnie prostota i przejrzystość budują zaufanie do każdego systemu finansowania. (...) Dlatego uważamy, że kolejnym etapem reformy powinno być nie tylko doskonalenie samych algorytmów, ale również wzmocnienie transparentności całego systemu i według nas to będzie najlepsza inwestycja w trwałość tego rozwiązania – tłumaczył **Mieczysław Kieca**.*

W kontekście płynności, rezerwy i elastyczności systemu, strona samorządowa zaznaczyła, że praktyka pierwszego roku obowiązywania ustawy pokazała, że obecny harmonogram przekazywania dochodów z PIT i CIT oraz subwencji ogólnej nie zawsze pozostaje w zgodzie z kalendarzem zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego. Dlatego proponuje, aby również ten element systemu został objęty wspólną analizą.

Korporacje samorządowe doceniły rozwiązanie polegające na zwiększeniu ich udziału w dyskusji nad podziałem rezerwy. Uważają przy tym, że warto jeszcze wyraźniej określić jej rolę.

– *W naszej ocenie powinna ona służyć reagowaniu na sytuacje szczególne. Nie powinna natomiast zastępować finansowania zadań, których poziom środków został niedoszacowany w całym systemie. Jeżeli rezerwa zaczyna finansować zadania o charakterze stałym, oznacza to, że problem leży wcześniej na etapie konstrukcji mechanizmów finansowania. Dlatego proponujemy dalsze doprecyzowanie zasad jej funkcjonowania oraz wypracowanie odrębnych rozwiązań dla sytuacji nadzwyczajnych i błędów systemowych* – mówił **Mieczysław Kieca**.

Odnosnie roli strony samorządowej w dalszym doskonaleniu przyjętych rozwiązań, strona samorządowa zaproponowała rozpoczęcie wspólnych, systematycznych prac nad kolejnym etapem reformy, opartych na danych, doświadczeniu samorządów, analizach Ministerstwa Finansów i partnerskim dialogu.

– *Jesteśmy przekonani, że najlepsze rozwiązanie powstanie wtedy, gdy wiedza praktyczna spotka się z odpowiedzialnością za cały system finansów publicznych. Tak rozumiemy rolę Komisji Wspólnej* – konkludował **Mieczysław Kieca**.

Propozycję pakietu zmian przedstawił dr **Grzegorz Kubalski**, podkreślając jednocześnie, że niezbędnych poprawek powinno być *de facto* znacznie więcej i przypominając, że w kolejnym roku odbędą się wybory parlamentarne, co oznacza, że wszelkie zmiany należy wprowadzić dość szybko.

Dotyczyć one mają podstawy naliczania dochodów, sposobu uwzględnienia podatku płaconego ryczałtem, mechanizmów waloryzacyjnych, sytuacji finansowej miast na prawach powiatu, potrzeb oświatowych, kwoty potrzeb ekologicznych, rezerwy na uzupełnienie dochodów oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

– *Minister Andrzej Domański zadeklarował, że w roku 2025 nastąpi ponowna wycena kosztów realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej po kosztach, jakie rzeczywiście są w chwili obecnej ponoszone. Z tej obietnicy niewiele wyszło. Tak jak zostało pokazane w raporcie Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, pokazywanym na jednym z ostatnich posiedzeń plenarnych Komisji Wspólnej, to cały czas zadania zlecone mamy znacząco niedofinansowane. W związku z czym, pomijając to, że oczekujemy dalej wypełnienia tej obietnicy, to dodatkowo domagamy się ułatwienia nam dochodzenia roszczeń wobec Skarbu Państwa* – przypomniał dr **Grzegorz Kubalski**.

W odpowiedzi na informacje i postulaty strony samorządowej, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk** zapewniła, że strona rządowa uwzględnia możliwość dalszej pracy nad ustawą i dokonywania w niej zmian.

– (...) *oczywiście odniesiemy się do tego i zaczniemy pracę nad tymi propozycjami i będziemy się do nich odnosić czy też będziemy je pogłębiać. Oczywiście wzorem tego, jak rozpoczęliśmy naszą współpracę w 2024 roku, czyli łącznie ze stroną samorządową w spotkaniach, które będziemy razem odbywać i zastanawiać się nad różnymi kwestiami* – zadeklarowała.

Pozostałe sprawy

W czasie posiedzenia 15 osób otrzymało Odznakę Honorową za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego.

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich przypomniał, że strona samorządowa od czterech miesięcy ubiega się o rozmowę z Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **Aleksandrą Gajewską** na temat zabezpieczenia środków na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy zastępczej. Podsekretarz Stanu **Małgorzata Baranowska** zapowiedziała, że takie spotkanie odbędzie się 7 lipca w formule online.

W porządku obrad znalazł się wniosek strony samorządowej o przedstawienie stanowiska Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w zakresie uzgadniania projektu planu ogólnego gminy dla terenów chronionych z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Problem przedstawiany jest stronie rządowej od miesięcy; głównie na przykładzie Gminy Ujsoły, ale dotyczy gmin na terenie całej Polski.

– Chodzi o uchwalenie planu ogólnego. Jest to obowiązek obligatoryjny, który ciąży na każdym samorządzie – relacjonował Wójt Gminy Ujsoły **Tadeusz Piętka**. – *Gmina Ujsoły ma obecnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który to został przyjęty w roku 2020. (...) Ten plan został przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska oczywiście zatwierdzony w tym kształcie, w jakim on obecnie obowiązuje. I co się stało? (...) 94% powierzchni gminy Ujsoły mieści się w granicach obszaru Natura 2000, obszaru ochrony gatunków i różnego rodzaju siedlisk. A zatem te tereny zatwierdzone przez RDOŚ w 2020 roku jako tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – żadne hotele, żaden przemysł, u nas nie ma żadnego w ogóle przemysłu, ponieważ są to oczywiście obszary chronione – RDOŚ żąda, aby uszczuplić ten obszar w planie ogólnym – uwaga – o 300 hektarów, czyli połowę terenów, które są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przewidziane pod zabudowę. Wójt gminy Ujsoły wraz z radnymi mieszkańcom miałby odebrać. Czyli mieszkaniowiec, który miał działkę budowlaną, dowie się po uchwaleniu planu ogólnego, gdyby na ten „zgniły kompromis” pójść z RDOŚ-em, że ma działkę niebudowlaną, czyli nie może tam niczego wybudować. A to oznacza, że stracił na wartości tej działki. A to oznacza, że nagle okazało się, że prawo działa wstecz. (...) chcemy, aby tak jak stanowi przepis artykułu 13d ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który mówi, że w pierwszej kolejności przy procedowaniu planu ogólnego uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowych, był przez RDOŚ respektowany. I chcemy również, żeby dla całej czystości i higieny legislacyjnej do artykułu 36 ustawy o planowaniu przestrzennym dodać przepis, który mówi jednoznacznie o tym, że ten, kto żąda określonych zachowań od organów samorządowych, które później skutkują negatywnymi konsekwencjami dla mieszkańców, za to płacił.*

Ponieważ dyskusja na posiedzeniu nie przyniosła rozstrzygnięcia, strona samorządowa przekazała **Tomaszowi Szymańskiemu** prośbę o zorganizowanie spotkania, poświęconego problemowi.

KWRiST wydała opinię pozytywną do:

- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego;

- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (MZ 1853);
- ✓ projektu „Warmińsko-Mazurskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2027-2031” (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie zakresu danych udostępnianych podmiotom obowiązanych do przekazywania danych do centralnej ewidencji pojazdów oraz wymagań technicznych i jakościowych danych wprowadzanych do tej ewidencji (WPL MC poz. 43);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie katalogu danych gromadzonych z centralnej ewidencji pojazdów (WPL MC poz. 42);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (UDER 111) (Ministerstwo Finansów);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Ministerstwo Finansów) (UD 365);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od nagród otrzymanych przez Powstańców warszawskich albo ich małżonków (Ministerstwo Finansów) – z utrzymaną prośbą strony samorządowej o korektę OSR-u;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół – opinia pozytywna z uwagami dotyczącymi skutków finansowych obowiązkowej części edukacji zdrowotnej oraz zbyt dużej liczby zajęć ogólnych w kształceniu zawodowym;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół, placówek i centrów;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;
- ✓ projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Ministerstwo Infrastruktury);

- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Puszcza Białowieska (PLC200004) (WPL MKiŚ 1286) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska (PLC200004) (WPL MKiŚ 1275) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska);
- ✓ projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Ministerstwo Klimatu i Środowiska);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie innych dokumentacji geologicznych;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków – Ministerstwo uwzględniło uwagi zgłoszone na posiedzeniu Zespołu, dotyczące uzupełnienia OSR-u o termin dla Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na przekazanie powiatom narzędzia do publikacji danych z Rejestru Cen Nieruchomości oraz wydłużenia terminu na wdrożenie narzędzia w powiatach o miesiąc, tj. do 30 września.

KWRiST zaopiniowała negatywnie projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.

KWRiST upoważniła odpowiednie Zespoły problemowe do wydania opinii wiążących do:

- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej (UPRO9);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw;
- ✓ projektu rozporządzenia ws. płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95) – pod warunkiem wydania opinii pozytywnej;
- ✓ projektu rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (WPL MI 158);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r. – pod warunkiem wydania opinii pozytywnej;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do nich zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;

- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (MZ 1850);
- ✓ projektu ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC 115) (Główny Inspektor Ochrony Środowiska).

KWRiST skierowała do prac w trybie zwykłym:

- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją (WPL MI 172);
- ✓ projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (UD354).

Lipcowe posiedzenie Zespołu ds. ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST

15 lipca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W czasie obrad podjęto tematy zgłoszone przez Związek Powiatów Polskich, rozmawiano na temat transkrypcji aktów małżeństwa par jednopłciowych, a także zarekomendowano opinię do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r.

Z inicjatywy ZPP

Na wniosek Związku Powiatów Polskich podjęta została dyskusja na temat potrzeby wypracowania modelu współpracy lokalnych organów ochrony ludności z organizacjami społecznymi w ramach budowania lokalnych systemów ochrony ludności.

Temat był już omawiany podczas czerwcowego posiedzenia Zespołu i dotyczy wspólnego wystąpienia Związku Powiatów Polskich wraz ze Związkiem Miast Polskich oraz Biurem Koordynacji Sieci Mapuj Pomoc z inicjatywą rozpoczęcia moderowanego i koordynowanego procesu o charakterze pilotażu w kilku wybranych powiatach wraz z samorządami miast centralnych i gminami wchodzącymi w skład tych powiatów. Rezultatem współpracy i prowadzonego pilotażu miałyby być wypracowanie uniwersalnego modelu systemowej kooperacji organu ochrony ludności (wójt, burmistrz) z lokalnymi organizacjami społecznymi. Model ten miałby uzupełnić działania podejmowane już przez MSWiA w zakresie wyposażenia społeczności lokalnych w wiedzę i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia oraz określać wzorce i procedury postępowania w zakresie: identyfikacji i mapowania organizacji społecznych działających na terenie gminy i powiatu, oceny potencjału organizacji oraz przydatności do pełnienia określonych ról w lokalnym systemie ochrony ludności, formułowania porozumień organów ochrony ludności z organizacjami społecznymi, definiowania ról organizacji i ich zadań, zasad komunikacji i organizacji trybu współpracy oraz informowania mieszkańców o roli i zadaniach realizowanych przez organizacje społeczne.

W czasie posiedzenia **Wojciech Rybacki** z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zapewnił, że postulat zostanie uwzględniony w nowej wersji Programu.

– *Mamy obszar zadania: personel ochrony ludności. W nim jest podobszar: system ochrony ludności. Jako jedno zadanie wpisano: programy pilotażowe w zakresie określania procedur identyfikacji, mapowania, oceny potencjału i opracowania zasad komunikacji dla organizacji społecznych* – mówił.

Resort zadeklarował przesłanie stronie samorządowej nowej wersji projektu, uwzględniającej pilotaż.

Na wniosek Związku Powiatów Polskich podjęto również temat kontroli prowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego w związku z otrzymanym przez nich raportem końcowym Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) z dnia 13 sierpnia 2025 r., po zamknięciu dochodzenia nr OC/2022/0255/A3. ZPP dąży do zmiany art. 207 ustawy o finansach publicznych poprzez dodanie przesłanki, która prowadziłaby do bezprzedmiotowości postępowania w sprawie nieprawidłowego wykorzystania środków europejskich w przypadku działania niezawinionego przez beneficjenta.

Zespół zdecydował, że temat zostanie skierowany na posiedzenie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych, zaplanowane na 20 lipca, a w razie braku obecności właściwych przedstawicieli resortów problem zostanie poruszony na posiedzeniu plenarnym KWRiST. Ponadto podjęta zostanie próba pilnego zwołania posiedzenia Zespołu ds. Międzynarodowych Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej.

Kwota bazowa

Zespół zarekomendował negatywną opinię do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r. W projekcie Ministerstwo Sprawiedliwości zaproponowało wzrost kwoty bazowej na rok 2027 o 177 zł, czyli o 2,8% w porównaniu do kwoty ustalonej na rok 2026.

ZPP, zgłaszając uwagi do projektu zarówno w ramach konsultacji publicznych, jak i prac KWRiST, negatywnie ocenił taką skalę wzrostu. Jak podkreśla organizacja, zmiana ta kompensuje jedynie planowany wskaźnik inflacji na rok 2027. Jest to natomiast wzrost niższy niż planowany na poziomie 3% wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

W czasie posiedzenia organizacja ponownie poprosiła resort sprawiedliwości o wskazanie metodologii ustalania kwoty bazowej, służącej wyliczeniu dotacji oraz o przedstawienie informacji na temat danych i argumentów przedkładanych do Ministerstwa Finansów w celu wykazania konieczności zwiększenia kwoty bazowej/ustawowego limitu.

– *Dajemy Państwu w ręce nasze analizy, które potwierdzają jednoznacznie, dlaczego ta kwota jest niedoszacowana. I nie rozumiemy, dlaczego dalej nic się w tym kierunku nie dzieje, żeby dostosować ją do rzeczywistych kosztów funkcjonowania tego systemu* – mówiła mec. **Katarzyna Liszka-Michałka** ze Związku Powiatów Polskich.

Resort sprawiedliwości nie udzielił merytorycznej odpowiedzi na uwagę dotyczącą wskazania mechanizmu ustalenia kwoty bazowej służącej wyliczeniu wysokości dotacji. Dodatkowo, argumentował wysokość kwoty limitem i ograniczeniami finansowymi stawianymi przez Ministerstwo Finansów.

Małżeństwa par jedнопłciowych

Na wniosek strony samorządowej podjęta została dyskusja na temat wdrażania rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 22 maja 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

8 czerwca Stowarzyszenie Urzędników Stanu Cywilnego Rzeczypospolitej Polskiej wystosowało list do Wiceprezesa Rady Ministrów i Ministra Cyfryzacji **Krzysztofa Gawkowskiego** oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji **Marcina Kierwińskiego** w związku z licznymi wątpliwościami kierowników urzędów stanu cywilnego dotyczących transkrypcji aktów małżeństwa par jedнопłciowych.

*– To, na czym nam zależy, to jasne wytyczne dla kierowników urzędów stanu cywilnego, jak powinni postępować w przypadku transkrypcji. Z moich rozmów z kierownikami, a przeprowadzam ich tygodniowo kilkadziesiąt, wynika, że część kierowników będzie transkrybowała te akty po wejściu w życie rozporządzenia, a część nadal nie. Nadal będzie odmawiała i czekała na wyroki sądów. To rodzi zamieszanie w skali kraju (...); naszym celem nie jest tutaj wytykanie nikomu błędów, bo to wszystko dla wszystkich z nas chyba dość szybko się dzieje, ale przede wszystkim próba znalezienia rozwiązania, które by ujednoliciło praktykę w skali całego kraju, a jednocześnie pozbawiło kierowników, raz, wątpliwości, a dwa, obaw przed odpowiedzialnością karną, jaką są przez różne organizacje niestety straszeni – mówił w czasie spotkania **Rafał Bednarz**, reprezentujący Urząd Stanu Cywilnego w Częstochowie, jak również Stowarzyszenie Urzędników Stanu Cywilnego.*

Zespół ustalił, że 20 lipca zorganizowane zostanie spotkanie robocze kierowników USC z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Cyfryzacji oraz resortu sprawiedliwości w celu wyjaśnienia wszystkich wątpliwości.

Drugie lipcowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

21 lipca 2026 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Głównymi tematami obrad były zniesienie limitu dwóch kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, uzgadnianie projektu planu ogólnego gminy dla terenów chronionych z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska oraz zmiana granic niektórych gmin i miast.

Obradom przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali Prezes Zarządu **Andrzej Płonka**, Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz** oraz jego Zastępca dr **Grzegorz Kubalski**.

Zmiana przewodnictwa Komisji i sprawy finansowe samorządów

Otwierając obrady, **Mieczysław Kieca** poinformował, że jest to ostatnie posiedzenie, któremu przewodniczy jako reprezentant Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych – po 11 miesiącach przewodnictwo Komisji przejmuje Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, a nowym przewodniczącym zostanie Marszałek Województwa Śląskiego **Wojciech Saługa**. Mieczysław Kieca podziękował uczestnikom za dotychczasową współpracę i dialog.

Poinformował także, że zgodnie z ustaleniami ostatniego posiedzenia Zespołu ds. Finansów strona samorządowa będzie wносить o dodatkowe, pilne posiedzenie robocze zespołu w sprawie naliczania korekt finansowych w przypadkach niezawinionego naruszenia przepisów dotyczących wydatkowania środków unijnych, z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Funduszy.

Sekretarz KWRiST **Marek Wójcik** zwrócił się z pytaniami do nieobecnej minister **Hanny Majczyk**. Zapytał, kiedy można oczekiwać reakcji Ministra Finansów na raport strony samorządowej dotyczący ustawy z 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, a także kiedy pieniądze z rezerwy budżetu państwa trafią do samorządów. Poprosił również, aby Minister Finansów ujawnił, na co zamierza przeznaczyć 20% rezerwy subwencyjnej, pozostającej w jego dyspozycji: – *Mamy połowę lipca, już nawet po połowie, i jeżeli to są przedsięwzięcia, które wymagać będą jakichś, chociażby, kwestii związanych z infrastrukturą, z jakąś dokumentacją, to jeżeli mamy to wykorzystać szybko, to równie szybko powinniśmy tę informację otrzymać* – mówił.

Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów **Marek Wiewióra** odpowiedział, że resort prowadzi aktualnie analizy propozycji strony samorządowej dotyczących ewaluacji ustawy o dochodach, ale wyniki muszą zostać zaakceptowane przez kierownictwo ministerstwa. Poinformował, że pula 20% rezerwy subwencyjnej zostanie podzielona – zgodnie z ustawą – najpóźniej do końca listopada, a szczegółowe kryteria podziału zostaną poddane opiniowaniu strony samorządowej.

Marek Wójcik przypomniał zapowiedź minister, że we wrześniu ma pojawić się propozycja legislacyjna, i zaapelował o jak najszybsze jej przedstawienie – najlepiej w pierwszych dniach września – tak by uniknąć sytuacji z 2025 roku, gdy samorządy uchwały budżety bez wiedzy o swojej sytuacji ekonomicznej i wysokości transferów z budżetu państwa.

Wielokadencyjność wójtów, burmistrzów i prezydentów – wyniki badań NIST

Pierwszym punktem posiedzenia była prezentacja Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego pt. „Wielokadencyjność – wstępne wyniki badań kontekstu społecznego i gospodarczego”. Dyrektor NIST **Paweł Swianiewicz** zapowiedział, że pełny raport – obejmujący też doświadczenia międzynarodowe, podsumowanie dyskusji prawnej i wyniki badań opinii publicznej – zostanie zaprezentowany jesienią. Podczas posiedzenia skupił się wyłącznie na omówieniu związku między wielokadencyjnością a wynikami

finansowymi i gospodarczymi gmin, przedstawiając wstępne, jak przyznał, zaskakujące dla części zespołu wyniki.

Wskazał, że w Europie zbliżony limit kadencji obowiązuje jeszcze tylko w Portugalii i we Włoszech – w tym drugim kraju od ponad 30 lat budzi kontrowersje i został częściowo zniesiony dla najmniejszych gmin, głównie z powodu trudności ze znalezieniem kandydatów na burmistrzów.

Najważniejszy wniosek dotyczył porównania 347 gmin, w których ten sam wójt, burmistrz lub prezydent rządził nieprzerwanie od 2006 do 2024 roku (cztery kolejne kadencje), z grupą kontrolną 136 gmin, w których nikt nigdy nie urzędował dłużej niż dwie kolejne kadencje, dobierając gminy podobne pod względem liczby ludności, zamożności i wyników finansowych przed 2006 rokiem. Analizowano zmiany dochodów własnych per capita, wydatków inwestycyjnych per capita oraz trend demograficzny koncentrując się na latach 2014-2024.

Jak podsumował **Swianiewicz**, gminy wielokadencyjne wykazują statystycznie istotnie szybszy wzrost dochodów własnych per capita niż porównywalne gminy o częstych zmianach władzy; słabszy, ale również pozytywny efekt odnotowano w przypadku wydatków inwestycyjnych i trendu demograficznego. Zależność była najsilniejsza w gminach najmniejszych, do 6 tys. mieszkańców, wyraźnie słabsza w gminach średnich (6–20 tys.), a dla gmin dużych, powyżej 20 tys. mieszkańców, instytutowi nie udało się dobrać porównywalnej grupy kontrolnej, przez co wynik dla tej grupy pozostaje niejednoznaczny.

– (...)Nasze wyniki wskazują, czy potwierdzają tę tezę, że być może można by ją sformułować tezą o nabieraniu doświadczenia i umiejętności zarządzania, że statystycznie rzecz biorąc, w tych gminach o dłuższym stażu zarządzających wójtów i burmistrzów, udaje się uzyskiwać nieco lepsze wyniki niż w tych gminach, w których takiej stabilizacji brak – ocenił **Swianiewicz**, zapowiadając pełny raport na jesień.

Po prezentacji głos zabrali kolejno przedstawiciele korporacji samorządowych, którzy jednomyślnie opowiedzieli się za zniesieniem limitu dwóch kadencji.

Jako pierwszy głos zabrał Burmistrz Proszowic **Grzegorz Cichy** z Unii Miasteczek Polskich. – *Unia Miasteczek Polskich jest za zniesieniem limitu dwóch kadencji. Z wielu powodów – oświadczył, zwracając uwagę, że przywołane przez Dyrektora **Swianiewicza** przykłady nie są w pełni porównywalne z polskim systemem: w Portugalii burmistrza wybiera rada, a we Włoszech jest on przedstawicielem rządu w terenie, „rodzajem naszego wojewody”. Jego zdaniem właściwym punktem odniesienia powinny być kraje o podobnej sieci osadniczej, jak Niemcy czy Austria, gdzie limitów kadencji nie ma, a kadencje w niektórych landach trwają nawet 8 lat. – Nasze rozwiązanie jest rozwiązaniem unikatowym w skali europejskiej – podkreślił, wskazując na naruszenie Europejskiej Karty Samorządu oraz art. 165 ust. 2 Konstytucji. Przypomniał, że bezpośrednie wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów wprowadzono w 2002 roku, by ustabilizować władzę wykonawczą w samorządach, i ocenił, że cel ten się powiódł. Ostrzegł jednocześnie, że odsunięcie bezpartyjnych samorządowców od wyborów w 2029 roku doprowadzi do upartyjnienia samorządów: – W miejsce samorządnych, niezależnych włodarzy wejdą przedstawiciele partii politycznych. Nastąpi upartyjnienie samorządów na tym najniższym, dolnym szczeblu – mówił, dodając, że UMP opowiada się za zniesieniem limitu również po to, by nie tracić doświadczonych samorządowców.*

Podobnie oceniła sytuację **Anna Grygierek**, Burmistrz Strumienia, występująca w imieniu Związku Gmin Wiejskich RP. Podkreśliła, że przepis wprowadzono bez wcześniejszych badań jego skutków dla społeczności lokalnych i funkcjonowania państwa. Poinformowała, że już obecnie 30–40% włodarzy zmienia się co wybory, a od 1 stycznia 2024 r. do 21 lipca 2026 r. przeprowadzono 29 referendów lokalnych, z czego „ponad 50% dotyczyła włodarzy pierwszokadencyjnych” – co jej zdaniem przeczy tezie, że referenda służą wyłącznie usuwaniu „zabetonowanych” układów. Zaapelowała, by rząd odpowiedział sobie na pytanie, co leży w interesie państwa polskiego, opowiadając się za stabilizacją i postawieniem na sprawdzonych włodarzy, którzy – jak mówiła – wzięli na siebie odpowiedzialność w czasie kryzysów związanych m.in. z powodzią i sytuacją na Ukrainie.

Przedstawicielka Unii Metropolii Polskich poparła oba poprzednie głosy, powołując się na raport własnej organizacji pn. „Zmiany lokalnych liderów”, oparty na danych Państwowej Komisji Wyborczej z pięciu kadencji. – *W 2029 roku z 1500 samorządów będzie musiało przymusowo wymienić swoich liderów. To jest 61% wszystkich polskich gmin* – poinformowała, dodając, że od 2006 do 2024 roku włodarze zmienili się już w 87% gmin. Jej zdaniem dane te pokazują, że twierdzenia, iż polskie prawo nie poradzi sobie z uwolnionymi kadencjami, są nieprawdziwe.

Jako czwarty głos za zniesieniem dwukadencyjności wystąpił Burmistrz Chodzieży **Jacek Gursz** z Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych. Przyznał, że chciałby poznać „prawdziwe powody wprowadzenia tego przepisu”, sugerując, że mogło chodzić o osłabienie jakości zarządzania samorządami i zwiększenie nad nimi centralnej kontroli. – *Wprowadzenie dwukadencyjności niezaprzeczalnie jest niezgodne z konstytucją i o tym powinniśmy pamiętać przy każdej sposobności, kiedy o tym temacie mówimy* – podkreślił, apelując też do dyrektora NIST, by o tym argumentie nie zapominał w jesiennym opracowaniu.

Następnie głos zabrał Prezydent Sosnowca **Arkadiusz Chęciński** ze Związku Miast Polskich. – *Dwukadencyjność jest najgorszym złem, jakie mogło zostać wprowadzone, jeżeli chodzi o państwo polskie, o samorządy* – oświadczył, powtarzając za przedmówcą, że niezgodność z konstytucją powinna kończyć dyskusję: „każde opracowanie (...) powinno mieć jedno zdanie. Jest to niezgodne z polską konstytucją”. Zwrócił uwagę, że – podobnie jak wcześniej we Włoszech – w Polsce rośnie liczba miejscowości, w których w wyborach startuje jeden kandydat albo nie ma ich wcale, co jego zdaniem dowodzi, że system „przestaje działać i coraz gorzej działa”. Ubolewał, że samorządowcy to jedyna branża, w której doświadczenie nie jest atutem, a środki wydawane na szkolenia władz lokalnych są marnowane, skoro „62% z nas nie będzie mogła sprawować swoich funkcji za 3 lata”. Oceniał też, że dwukadencyjność odbiera mieszkańcom prawo decydowania o tym, kto zarządza ich „małą ojczyzną”. – *I to pokazuje, że tak naprawdę za nic mamy polskie społeczeństwo, bo to ono powinno decydować o wszystkich rzeczach, które się dzieją, a nie politycy* – dodał.

Wątek proceduralny wprowadził dr **Grzegorz Kubalski**, Zastępca Dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich, zastrzegając, że nie chodzi o poparcie dla dwukadencyjności, lecz o sposób prezentowania raportów NIST na forum KWRiST. Zaproponował, po pierwsze, by poszczególne raporty były najpierw dyskutowane na właściwym zespole tematycznym, co daje „przestrzeń na to, żeby wnikać trochę głębiej zarówno w metodologię, jak i wyniki”. Po drugie, zaproponował, by prezentacje na posiedzeniu plenarnym odbywały się dopiero wtedy, gdy raport jest już publicznie dostępny, bo inaczej dyskusja „tylko i wyłącznie ogranicza się do obejrzenia kilku ciekawych wykresów i kilku ciekawych wniosków”.

Podsumowując dyskusję **Mieczysław Kieca** zauważył, że „*niezależnie od sympatii politycznych i niezależnie od tego, z jakich komitetów wyborczych, bezpartyjnych czy partyjnych, wybierani byli samorządowcy (...) wszystkie korporacje samorządowe mówią jednym głosem, jeżeli chodzi o dwukadencyjność*”. Nawiązując do słów Prezydenta **Chęcińskiego**, zwrócił uwagę, że nawet twórcy przepisu niedawno podpisali się pod wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie jego niezgodności z konstytucją. Poprosił o rozważenie propozycji zgłoszonej przez **Grzegorza Kubalskiego**, a także zaapelował do ministra o zwiększenie w 2027 roku środków na działalność Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, o co instytut wnioskował już w kwietniu.

Spór o uzgadnianie planów ogólnych z ochroną środowiska

Dalszym punktem obrad był wniosek strony samorządowej o stanowisko Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie uzgadniania projektu planu ogólnego gminy dla terenów chronionych z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Planowania Przestrzennego Ministerstwa Rozwoju i Technologii **Łukasz Marciniak** poinformował, że na wcześniejszym spotkaniu strona samorządowa przedstawiła problemy dotyczące uzgadniania i wpływu tych uzgodnień na treść planów ogólnych, a także to, jak sposób uwzględniania warunków uzgodnienia RDOŚ wpływa na społeczność lokalną. – *Jeżeli chodzi o przyszłe działania ministerstwa, my będziemy starać się tutaj współpracować z Głównym Dyrektorem Ochrony Środowiska, po to, żeby wypracować jakieś rozwiązania, które będą mogły być zastosowane w przyszłości* – zapowiedział.

Sekretarz **Marek Wójcik** przypomniał, że od kilku miesięcy – zainspirowany wnioskiem OPOS – „*dopomina się w tej kwestii o dynamiczne działania*”, a po podobnych deklaracjach resortu najczęściej zapada długa cisza, czyli brak działań legislacyjnych. Zaproponował najprostsze, jego zdaniem, rozwiązanie: zamianę w ustawie „uzgadniania” z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska czy RDOŚ na „opiniowanie”. Ostrzegł, że do 31 sierpnia gminy powinny przyjmować plany ogólne, a „*skutek braku inicjatywy z Państwa strony jest jednoznaczny*”: wiele samorządów nie uchwali planów ogólnych, a inne, pracujące nad planami miejscowymi na podstawie dotychczasowych studiów uwarunkowań, nie przyjmą też tych planów w obawie, że równoczesne przyjęcie planu ogólnego przekreśli honorowanie uzgodnień dotyczących planu miejscowego. – *Jeżeli nie uda się w ciągu miesiąca sierpnia znaleźć propozycji legislacyjnej (...), to skala nieuchwalonych planów ogólnych będzie gigantyczna i pojawią się pierwsi mieszkańcy niezadowoleni z tego, co ich dotknęło* – mówił, ostrzegając, że wartość ich nieruchomości może okazać się „śladowa, do poziomu gruntów rolnych bez możliwości zabudowy”. Zaapelował o przekazanie stanowiska ministrowi **Lewandowskiemu**, deklarując gotowość do rozmów: – *Jesteśmy gotowi w każdej chwili usiąść do stołu i rozmawiać na temat rozwiązań, które pozwolą uniknąć kryzysu*.

Sprostował go mecenas **Mariusz Marszał** ze Związku Gmin Wiejskich RP: – OPOS wzmocnił tylko ten obszar, natomiast Związek Gmin Wiejskich zidentyfikował i przekazał do Ministra Rozwoju poprawki w tym obszarze już ponad pół roku temu. Oceniał, że obecna sytuacja wprowadza „pewien rodzaj dualizmu prawnego” – gminy są zmuszone prowadzić równoległe dwa procesy: zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (na skutek wyznaczania przez RDOŚ nowych obszarów chronionych)

oraz procedowanie planu ogólnego gminy. – *Te dwie procedury nie mogą być prowadzone równolegle z co najmniej dwóch powodów* – argumentował: po pierwsze, jedna procedura nie pozwala prowadzić procedury uzgodnieniowej i konsultacyjnej w ramach drugiej; po drugie, nie zabezpieczono środków dla jednostek samorządu terytorialnego na prowadzenie zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na wniosek Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w celu zmiany przeznaczenia gruntów, a zmiana przeznaczenia gruntów rodzi ryzyko odszkodowań, których nikt dotąd nie przypisał żadnej ze stron.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska **Piotr Otawski** odpowiedział, że jest „zdumiony” takim zarzutem: – *Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie ma żadnych instrumentów prawnych, żeby żądać zmiany miejscowego planu* – jedyne, czym dysponuje, to wskazówki i wytyczne w planach ochrony. Twierdzenie o wymuszaniu równoległych procedur nazwał „zupełnie mijającym się z rzeczywistością prawną”. Zaprzeczył też, jakoby to RDOŚ odpowiadał za opóźnienia: do 30 czerwca 2026 roku wnioski o uzgodnienie złożyło 1505 gmin, co oznacza, że blisko tysiąc w ogóle się o nie nie zwróciło, a spośród złożonych 1201 zostało już uzgodnionych, 218 pozostaje w procedurze. – *Proszę nie mówić, że jeżeli teraz w ciągu najbliższych dwóch miesięcy (...) te plany nie zostaną uzgodnione czy przyjęte przez gminy, to to będzie wina Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska* – podsumował.

Mieczysław Kieca zapowiedział kontynuację dyskusji na odpowiednim zespole tematycznym i wyjaśnił, że problem dotyczy uzgodnień wszystkich instytucji wpisanych jako obligatoryjne w procesie uzgodnienia, a nie tylko opinii RDOŚ.

Przedstawiciel Związku Gmin Wiejskich wskazał, że samorządy były w procesie uzgodnieniowym informowane, iż tam, gdzie obowiązuje plan miejscowy, może on zostać wprost przeniesiony do planu ogólnego – „*to jest jakby uzgodnienie wiążące obie strony*”. Oceniał, że odmowa uzgodnienia i wyznaczanie nowych obszarów chronionych w ramach planów ogólnych w praktyce wymusza zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a to wiąże się z koniecznością uruchomienia odrębnej procedury.

Przedstawiciel Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska nie zgodził się z tą interpretacją, powołując się na art. 13d ustawy, zgodnie z którym strefy mieszkaniowe wyznacza się w pierwszej kolejności na terenach już przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Natomiast należy mimo wszystko uwzględnić uwarunkowania, o których mowa jest w art. 13b, czyli nie ma automatycznego przenoszenia tych stref. – *To nie jest warunek, że przenosimy literalnie to, co jest w planie miejscowym, do planu ogólnego, bo to jest generalnie bez sensu* – tłumaczył. – *My musimy zachować jakiś rodzaj racjonalności, czyli jeżeli jest coś zapisane w planie miejscowym, a uwarunkowania się pojawiły takie, które uniemożliwiają kontynuowanie tego przeznaczenia, w planie ogólnym się to uwzględni.*

Jacek Brygman ze Związku Gmin Wiejskich ocenił, że spotkanie z GDOŚ „*nie przybliżyło nas w żaden sposób do rozwiązywania problemów uzgodnieniowych dotyczących planów ogólnych*”. Przypomnił, że gminy od początku informowano, iż wszystkie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego automatycznie wejdą do planów ogólnych, tymczasem część z nich – wcześniej uzgodniona – jest teraz przez regionalne dyrekcje kwestionowana. Zwrócił uwagę, że nie ma odpowiedzi, kto poniesie konsekwencje spadku wartości nieruchomości po uchwaleniu nowych planów. – *Mamy dzisiaj 21 lipca. Termin na uchwalenie, opublikowanie planów mamy do końca sierpnia* – przypomniał, wskazując, że jest to jeden z kamieni milowych rozliczenia

środków z KPO, dla którego 50% planów ogólnych powinno być uchwalonych. Zaznaczył, że „1201 uzgodnionych planów z regionalnymi dyrekcjami to nie oznacza uchwalonych” – część radnych, w związku ze zgłoszonymi uwagami, może odmówić ich przyjęcia, co wymusi kolejne przesunięcie terminu.

Zamykając dyskusję, **Marek Wójcik** przypomniał, że pierwotne ustalenia z autorami ustawy o planowaniu przestrzennym zakładały zachowanie mocy wcześniejszych ustaleń planistycznych. Wskazał, że sporządzony w 2023 roku spis obiektów chronionych – który jego zdaniem powinien powstać już przy wejściu Polski do Unii Europejskiej – sprawia, że dotychczasowe prawo miejscowe w praktyce przestaje obowiązywać. – *Ktoś odszkodowania tym ludziom zapłacić będzie musiał. I to niemało* – ostrzegł, oceniając, że gminy, które nie zdążą zakończyć prac nad planami miejscowymi do 31 sierpnia, racjonalnie odłożą uchwalenie planu ogólnego. Zaapelował o kolejne spotkanie najpóźniej w przyszłym tygodniu i o propozycję legislacyjną, w tym ewentualny przepis przejściowy.

Zmiany granic gmin – rozporządzenie uzgodnione

Kolejnym punktem obrad był projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta oraz zmiany nazwy gminy, przedstawiony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Burmistrz **Grzegorz Cichy** z Unii Miasteczek Polskich ponowił apel, by proces zmiany granic między gminami był zawsze procesem uzgodnionym, respektującym wyniki referendum, stanowiska lokalnego samorządu (rad osiedli, dzielnic, zebrań wiejskich) oraz rad gmin i wóldarzy. Przywołał przykład Kobylnicy, która w ubiegłym roku utraciła na rzecz Słupska część terytorium wraz z częścią dochodów, do dziś nierozliczonych.

Jacek Brygman ze Związku Gmin Wiejskich przypomniał, że ZGW od lat zabiega o ucywilizowanie przepisów dotyczących zmiany granic gmin. Przywołał powołanie w czerwcu ubiegłego roku, z inicjatywy ministra **Tomasza Szymańskiego**, zespołu pod kierownictwem NIST, który miał opracować propozycję zmian do ustawy. Zespół, który spotkał się trzykrotnie (ostatni raz 14 listopada ubiegłego roku), skupił się na czterech zagadnieniach: ograniczeniu częstotliwości wprowadzania zmian granic do raz na kadencję (z pominięciem lat wyborczych), sądowej kontroli rozstrzygnięć, wzmocnieniu roli konsultacji społecznych i referendum lokalnego oraz zasadach rozliczeń finansowych między samorządami. Mimo oczekiwań na zmiany ustawowe do czerwca tego roku, nic się w tej sprawie nie wydarzyło, a przykład Kobylnicy – wciąż nierozliczonej finansowo i poinformowanej w tym roku o zmniejszeniu dochodów o kilka milionów złotych w związku ze zmianą granic – pokazuje skalę problemu. Zapowiedział, że Związek Gmin Wiejskich będzie pozytywnie opiniował wyłącznie te wnioski o zmianę granic, które mają poparcie wszystkich zainteresowanych samorządów, sprzeciwiając się zmianom przy braku zgody którejkolwiek ze stron.

Przechodząc do procedowania rozporządzenia, współprzewodniczący **Mieczysław Kieca** zaapelował o kontynuację prac zespołu nad zasadami uzgadniania zmian granic oraz o przeciwdziałanie częstym zmianom w podziale administracyjnym, które – w połączeniu ze zmianami w ustawie o dochodach JST i innymi procesami – nie sprzyjają stabilizacji i rozwojowi samorządów.

Następnie przedstawił stanowisko strony samorządowej wobec poszczególnych wniosków. Wśród rekomendowanych pozytywnie zgodnie z projektem rozporządzenia znalazły się m.in. gmina Dobroć i miasto Koronowo, gmina Firlej i gmina Michów, miasto Szprotawa i miasto Małomice, miasto Stary Sącz i miasto Nowy Sącz oraz miasto Rybnik i miasto Czerwionka-Leszczyny – strona samorządowa poparła w tych przypadkach opinię MSWiA. W przypadku gminy Lniano i gminy Drzycim strona samorządowa wydała opinię negatywną, wskazując na brak opinii wojewody. Przy zmianach dotyczących Mielna i Sianowa oraz miasta Kalisz Pomorski i gminy Insko zdanie odmienne zgłosił Związek Gmin Wiejskich RP i Unia Miasteczek Polskich, jednak wobec stanowiska pozostałych korporacji ostateczna opinia strony samorządowej pozostała zgodna z opinią MSWiA. Podobnie w przypadku miasta Żory i gminy Suszec strona samorządowa poparła opinię ministerstwa.

Wśród wniosków rekomendowanych negatywnie przez ministra strona samorządowa podzieliła tę opinię w przypadku: miasta Puławy i gminy Puławy, gminy Moszczenica i gminy Biecz, gminy Ustka i miasta Ustka, miasta Tczew i gminy Tczew (Związek Miast Polskich zgłosił odmienne zdanie) oraz gminy Chybie i gminy Goczałkowice. Szczególny przebieg miała sprawa miasta Częstochowy i gminy Poczesna. Jak poinformował **Mieczysław Kieca**, w wyniku negocjacji przeprowadzonych w dniach 15–17 lipca doszło do porozumienia między stronami. Marszałek Województwa Śląskiego wskazał na ważny interes społeczny związany z zabezpieczeniem prawidłowej gospodarki odpadami w subregionie północnym województwa, a miasto Częstochowa zrewidowało swój wniosek, znacząco zmniejszając zakres żądanego terytorium i proponując, by ewentualna zmiana weszła w życie 1 stycznia 2028 roku – co eliminuje ryzyko dla obwodów głosowania w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych. Częstochowa przedstawiła też propozycje wzajemnych rozliczeń z gminą Poczesna. Wobec pozytywnej opinii wojewody śląskiego, rekomendującej wariant B, strona samorządowa wniosła o zmianę pierwotnie negatywnej opinii ministra na pozytywną.

W sprawie nadania statusu miasta gminom Sobolew i Skalmierz strona samorządowa poparła negatywne stanowisko Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Podsumowując punkt, Minister **Tomasz Szymański** podziękował stronie samorządowej za konstruktywną i merytoryczną pracę nad projektem, prowadzoną od konsultacji na Zespole ds. Ustroju w poprzednim tygodniu, dzięki którym m.in. miasto Częstochowa mogło zrewidować swój wniosek. Przyznał, że nie da się osiągnąć pełnej zgody wszystkich korporacji samorządowych co do czterech rozważanych rozwiązań dotyczących zmian granic, ale obecnie wspólne poparcie zyskują dwie kwestie: ograniczenie częstotliwości zmian granic oraz zakres i sposób prowadzenia konsultacji społecznych. Zapowiedział, że kwestia rozliczeń finansowych między samorządami wymaga dalszych prac, i poinformował, że jeśli zespół wypracuje wspólną, pozytywną rekomendację w tym zakresie, rozwiązania dotyczące zmian granic mogą zostać włączone do tzw. pakietu samorządowego 2.0.

KWRiST upoważniła odpowiednie Zespoły problemowe do wydania opinii wiążących do:

- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie planu zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym (nr 169 w WPLMI);
- ✓ propozycji kryteriów podziału rezerwy subwencji na zadania gminne na 2026 r. (Ministerstwo Infrastruktury);

- ✓ uzgodnienia propozycji podziału środków na zadania powiatowe dojazdowe na 2026 r. (Ministerstwo Infrastruktury);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie sposobu przygotowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych (nr 53);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (nr 49);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (nr 48);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół i placówek artystycznych (nr 44);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (UD360) (Ministerstwo Rozwoju i Technologii);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Nr 124).

KWRiST wydała opinię pozytywną do:

- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych (UC 87) (Ministerstwo Infrastruktury);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją (WPL MI 172);
- ✓ podziału kwoty 475 mln zł z rezerwy subwencji na dofinansowanie zadań na drogach samorządowych w 2026 r. na podstawie art. 34 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Ministerstwo Infrastruktury);
- ✓ projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem rejestrów publicznych prowadzonych z wykorzystaniem systemu rejestrów państwowych (UD337) (Ministerstwo Cyfryzacji);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Nr 123);
- ✓ projektu warunków technicznych dotyczących przekazywania Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej interpretacji indywidualnych wydawanych przez samorządowe organy podatkowe (Ministerstwo Finansów);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących (nr 70);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie sposobu przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji o schemacie podatkowym (pozycja 72/2026);

- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313) (Ministerstwo Rozwoju i Technologii).

KWRiST wydała opinię negatywną do:

- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (nr 103 MRPiPS),
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r.,
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2027.

Projekty aktów prawnych - zaopiniowane, do których KWRiST upoważniła zespoły problemowe do wydania opinii wiążącej:

- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych - Zespół ds. Edukacji Kultury i Sportu - opinia pozytywna;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślania egzaminatorów z ewidencji - Zespół ds. Edukacji Kultury i Sportu - opinia pozytywna;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (57/2026) (Ministerstwo Finansów) - Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych – opinia pozytywna;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (MZ 1850) – Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej - opinia pozytywna;
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95) (Ministerstwo Infrastruktury) - Zespół ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu – opinia pozytywna;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (nr 158) (Ministerstwo Infrastruktury) – Zespół ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu – opinia pozytywna.

ZPP zgłasza uwagi do projektu nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, opracowanego przez Urząd Zamówień Publicznych. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zastrzeżenia wobec formy wytycznych Prezesa UZP

ZPP wskazał na wątpliwości dotyczące formy wyjaśniania wątpliwości prawnych związanych ze stosowaniem formularza jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia poprzez wytyczne Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Organizacja wskazała, że art. 125 ust. 2 PZP nakazuje składanie oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu i spełnianiu warunków udziału w postępowaniu na formularzu JEDZ zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/7. Projektowana zmiana zmierza do wydawania przez Prezesa Urzędu wytycznych dotyczących sposobu wypełnienia tego formularza. ZPP wskazał, że wątpliwości budzi sam fakt wyjaśniania kwestii prawnych w formie wytycznych, o których istnieniu wykonawcy mogą nie mieć wiedzy. Skoro – jak wynika z uzasadnienia projektu – wątpliwości te prowadziły do sporów rozpatrywanych przez Krajową Izbę Odwoławczą, powinny być wyjaśniane na poziomie ustawowym.

Pominięcie opinii i wytycznych Prezesa UZP w przepisie o braku negatywnych skutków

ZPP postulował objęcie dyspozycją projektowanego przepisu – wykluczającego negatywne skutki zastosowania się do objaśnień prawnych Prezesa UZP – również opinii i wytycznych wydawanych przez Prezesa UZP.

Organizacja wskazała, że nie znajduje uzasadnienia różnicowanie tych form wypowiedzi Prezesa UZP, tym bardziej że żadna z nich nie ma charakteru wiążącej wykładni prawa.

Brak ochrony zamawiającego przed konsekwencjami nieprawdziwego oświadczenia wykonawcy

ZPP zwrócił się o podjęcie działań zmierzających do wypracowania rozwiązania, w którym zamawiający – będący jednocześnie beneficjentem – nie ponosiłby negatywnych konsekwencji, w tym finansowych, w przypadku gdy złożone przez wykonawcę oświadczenie, o którym mowa w art. 56 ust. 4 PZP, okaże się nieprawdziwe.

Organizacja wskazała, że jedynym instrumentem zapewnionym polskim zamawiającym w celu zapobiegania konfliktom interesów jest możliwość odebrania od osób wykonujących czynności w postępowaniu pisemnego oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Obowiązujące przepisy nie dają zamawiającym podstaw do weryfikowania tych oświadczeń – żądanie dodatkowych informacji mogłoby bowiem stanowić naruszenie zasady minimalizacji danych wynikającej z art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia RODO. W praktyce dochodzi do sytuacji, że pomimo dopełnienia ustawowego obowiązku odbierania oświadczeń, zamawiający obarczani są konsekwencjami okoliczności, co do których nie mogli mieć wiedzy i do których ustalenia nie mieli nawet podstaw prawnych np. wymaganie przedłożenia aktów stanu cywilnego.

ZPP zgłasza zastrzeżenia do senackiego projektu nowelizacji Kodeksu Wyborczego

Związek Powiatów Polskich skierował do Kancelarii Sejmu opinię dotyczącą senackiego projektu ustawy (RPW/17975/2026) o zmianie ustawy – Kodeks Wyborczy oraz ustawy o referendum lokalnym.

Komisarze wyborczy – zawężenie kręgu kandydatów

ZPP odniósł się do projektowanego powrotu do rozwiązania, w myśl którego komisarzy wyborczych powołuje się spośród sędziów. Organizacja rozumie argument projektodawców dotyczący profesjonalizmu sędziów, wskazuje jednak, że w obecnym stanie prawnym sędziowie już mogli pełnić tę funkcję, gdyż przepis dopuszcza jako kandydatów osoby z wykształceniem wyższym prawniczym oraz dające rękojmię należytego pełnienia tej funkcji – a sędziowie tej przesłance odpowiadają.

ZPP wskazał, że projektodawcy nie przedstawili danych dotyczących dotychczasowego udziału sędziów wśród komisarzy wyborczych. Organizacja postulowała, by w celu zapobieżenia ewentualnym problemom – takim jak obciążenie sędziów bieżącą pracą w wymiarze sprawiedliwości czy rezygnacje – rozważyć dopuszczenie jako kandydatów na komisarzy wyborczych także adwokatów, radców prawnych i notariuszy, których sami projektodawcy wskazują w uzasadnieniu jako profesjonalistów w zakresie interpretacji i stosowania prawa.

Okręgowe i rejonowe komisje wyborcze – zawężenie katalogu członków

ZPP wskazał, że w kontekście proponowanego rozwiązania tj. zmiany składu okręgowej komisji wyborczej wybieranego spośród osób mających wykształcenie wyższe prawnicze oraz dających rękojmię należytego pełnienia funkcji na osoby wykonujące zawód adwokata, radcy prawnego oraz notariusza Państwowa Komisja Wyborcza prezentowała stanowisko odmienne. W Informacji o realizacji przepisów Kodeksu wyborczego oraz propozycje ich zmiany z 2021 roku, PKW postulowała o to, aby członkami okręgowej komisji wyborczej były osoby posiadające wykształcenie wyższe prawnicze, wskazując że rozwiązanie to sprawdziło się w praktyce i pozwala uniknąć problemów przy ewentualnym uzupełnianiu składów komisji w krótkich terminach wyborczych.

ZPP wskazał, że projektodawcy nie przedstawili argumentów wskazujących na nieprawidłowości związane z aktualną kreacją składu okręgowych komisji wyborczych, a proponowana zmiana sama w sobie zawęży krąg potencjalnych członków. Organizacja postuluje, by – jeżeli wolą ustawodawcy będzie wprowadzenie tej zmiany – rozważyć dodanie do proponowanego katalogu również aplikantów adwokackich, radcowskich i notarialnych, którym stawiane są niemalże te same wymagania co osobom wykonującym zawody prawnicze i którzy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Termin przekazania wyników głosowania – rozszerzenie na komisje krajowe

Zdaniem ZPP aktualnie ustawa – Kodeks wyborczy przewiduje, że jeżeli komisja nie uzyska wyników głosowania w obwodach głosowania za granicą albo na polskich statkach morskich w ciągu 24 godzin od

zakończenia głosowania, głosowanie w tych obwodach uważa się za niebyłe (art. 230 §2). Projektodawcy proponują wydłużenie tego czasu do 48 godzin oraz rozszerzenie tej zasady na obwody głosowania utworzone w kraju. Szczególnie propozycja druga budzi poważne wątpliwości. Już w aktualnym brzmieniu, obejmującym komisje za granicą i statki morskie przepis został negatywnie oceniony przez Rzecznika Praw Obywatelskich który wskazał, że rodzi on ryzyko, że ważne głosy oddane w głosowaniu za granicą mogą zostać uznane za niebyłe tylko dlatego, że obwodowa komisja wyborcza nie dotrzyma 24-godzinnego terminu przekazania wyników głosowania do okręgowej komisji wyborczej. Art. 230 §2 KW został oceniony jako naruszający istotę prawa wyborczego, która oznacza możliwość decydowania o sprawach publicznych oraz bezpośrednie sprawowanie władzy (art. 4 ust. 2 Konstytucji RP) poprzez udział w wyborach. Jak wskazał RPO ograniczenie prawa wyborczego, o którym mowa w art. 230 §2, nie spełnia warunków określonych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Nie powinno bowiem naruszać istoty tego prawa, a także uzależniać ważności i skuteczności głosu od okoliczności, które nie są zależne od samego obywatela i wynikają z problemów ze sprawnością działania samej administracji wyborczej lub z ograniczeń wynikających z prawa obcego. Mając na uwadze powyższe argumenty nie sposób pozytywnie ocenić propozycję rozszerzenia przepisu na komisje utworzone w kraju.

ZPP wskazał, że o ile w przypadku komisji zagranicznych i okręgowych uzasadnieniem dla takiego rozwiązania są czynniki logistyczne i trudności komunikacyjne, to w przypadku komisji krajowych przesłanki te odpadają. Projektodawcy nie wyjaśnili w uzasadnieniu, z czego wynika propozycja rozszerzenia przepisu na komisje krajowe, ani nie odnieśli się do jej potencjalnych konsekwencji. Organizacja oceniła, że jakkolwiek problem z uzyskaniem wyników głosowania – zdarzenie losowe lub celowe działanie – może doprowadzić do uznania głosów obywateli za niebyłe w skali zasadniczo przekraczającej głosy, które oddawane są za granicą czy na statkach morskich, co może mieć niebagatelny wpływ na wyniki wyborów i prowadzić do wielu nadużyć.

ZPP krytycznie ocenia projekt rozszerzenia „prawa do popełnienia błędu” na wszystkich przedsiębiorców

Związek Powiatów Polskich skierował do Sejmu opinię dotyczącą poselskiego projektu ustawy (RPW/18745/2026) o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Przedmiot projektu

Proponowana nowelizacja zakłada rozszerzenie tzw. prawa do popełnienia błędu, uregulowanego w art. 21a ustawy – Prawo przedsiębiorców, na wszystkich przedsiębiorców, bez względu na okres prowadzonej działalności. Projekt przewiduje ponadto zmianę art. 189f § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej) o literalne wskazanie przedsiębiorców, którzy naruszyli przepisy prawa po raz pierwszy.

Stanowisko ZPP

ZPP krytycznie ocenił proponowane zapisy, deklarując jednocześnie podzielanie intencji, która towarzyszyła pierwotnemu wprowadzeniu do porządku prawnego instytucji tzw. „prawa do popełnienia błędu”.

Niezgodność z pierwotnym założeniem instytucji

Organizacja przywołała uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (kadencja Sejmu VIII, druk nr 3622), w którym wyraźnie podkreślono, że *„instytucja ta opiera się na założeniu, że większość naruszeń, które popełniają początkujący polscy przedsiębiorcy, wynika nie z ich złej woli, lecz ma raczej charakter nieintencjonalnych omyłek. Zasadnym jest zatem przyjęcie, że jeśli są to błędy na mniejszą skalę, to nie zagrażają one interesom innych podmiotów prawa, ani nie godzą w kwestie bezpieczeństwa publicznego czy porządku prawnego. Zwraca też uwagę, że bardzo często błędy i naruszenia ze strony przedsiębiorców są konsekwencją niejasnych przepisów, ich niespójnej wykładni dokonywanej przez poszczególne organy i instytucje, a także niejednorodną praktyką administracji publicznej. Tym samym, słusznym jest przyjęcie, że początkujący przedsiębiorcy, w określonych przypadkach, nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji popełnionych naruszeń.”*

Dodatkowo potwierdzono wówczas, że przemyślany i celowy był kierunek objęcia przedmiotową instytucją jedynie początkujących przedsiębiorców. Stwierdzono bowiem w uzasadnieniu, że *„Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami, „prawo do popełnienia błędu” dotyczyć będzie wyłącznie przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, którzy działają na podstawie wpisu do CEIDG. Jego rozciągnięcie także na inne podmioty obrotu gospodarczego (zwłaszcza spółki prawa handlowego) mogłoby stanowić potencjalne pole do nadużyć ze względu na tożsamościową odrębność prawną każdego nowego podmiotu. Oznaczałoby to, że osoby zakładające np. spółkę z o.o. mogłyby po roku od rozpoczęcia przez nią działalności gospodarczej doprowadzić do jej likwidacji i rozpoczęcia działalności przez nową spółkę o praktycznie takim samym profilu, majątku i składzie osobowym, która to ponownie korzystałaby z dobrodziejstwa wspomnianego prawa. Taki stan rzeczy byłby niewskazany i nie zasługuje na aprobatę. W związku z tym wprowadzenie omawianego ograniczenia staje się zasadne.”*

Brak uzasadnienia dla rozszerzenia na doświadczonych przedsiębiorców

ZPP wskazał, że argumentacja projektodawców, zgodnie z którą *„przedsiębiorca nie musi znać na pamięć tysięcy zmieniających się często przepisów i nie może odpowiadać za każde ich naruszenie, dopóki nie zostanie nakierowany na konkretny błąd przez organ państwa”*, nie może być zaakceptowana w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność przez dłuższy czas lub w formie wyspecjalizowanych jednostek (np. spółki). Organizacja wskazuje, że od przedsiębiorców wymaga się bezwzględnej znajomości prawa, a prowadzenie działalności ma charakter profesjonalny. Powołuje się przy tym na art. 355 § 2 Kodeksu cywilnego, który wskazuje, że od przedsiębiorców wymaga się większej staranności niż od zwykłego konsumenta, a także na utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym *„profesjonalizm dłużnika powinien przejawiać się w postępowaniu zgodnym z regułami fachowej wiedzy oraz sumienności. Od profesjonalisty wymaga się większej zapobiegliwości, rzetelności oraz dokładności”*.

Zbędność zmiany w Kodeksie postępowania administracyjnego

ZPP wskazał, że proponowana zmiana art. 189f KPA nie znajduje uzasadnienia, gdyż już w aktualnym brzmieniu przepis ten obejmuje swoim zakresem podmiotowym przedsiębiorców i umożliwia organowi administracji publicznej odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej na rzecz pouczenia – także, gdy naruszenie nastąpiło po raz pierwszy.

ZPP domaga się rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego w sprawie nowelizacji ustawy o dostępie do informacji publicznej

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, pismo z wnioskiem o ponowne omówienie podczas najbliższego posiedzenia Zespołu tematu zmian do ustawy o dostępie do informacji publicznej, proponowanych przez stronę samorządową w ramach Pakietu 2.0.

Przedmiot wniosku

ZPP nawiązał do ostatniego posiedzenia Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli, na którym omawiano Pakiet 2.0, i wniósł o ponowne podjęcie tematu proponowanych przez stronę samorządową zmian do ustawy o dostępie do informacji publicznej. Organizacja ocenia zagadnienie jako wyjątkowo istotne i pilne, wskazując na konsekwencje, jakie dla codziennego funkcjonowania urzędów niesie aktualne brzmienie przepisów.

Istota problemu

ZPP wskazał, że niezbędne i pożądane zmiany przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej nie mogą nastąpić, ponieważ żaden z resortów nie czuje się odpowiedzialny za tę ustawę. Organizacja wskazała na konflikt kompetencyjny, który na poziomie rządowym nie został dotychczas rozstrzygnięty, i ocenia tę sytuację krytycznie.

Wskazanie instrumentów prawnych

ZPP przypomniał administracji rządowej, że zgodnie z art. 5 ustawy o Radzie Ministrów Prezes Rady Ministrów posiada kompetencję zarówno do przekazania – z urzędu lub na wniosek właściwego organu albo na wniosek strony – sprawę należącą do właściwości więcej niż jednego ministra lub kierownika centralnego urzędu do załatwienia wskazanemu przez siebie ministrowi, zawiadamiając o tym wszystkie inne właściwe organy oraz strony, a także do rozstrzygnięcia o zakresie działania ministrów w razie sporu kompetencyjnego.

ZPP wyraża oczekiwanie, że strona rządowa – korzystając z dostępnych rozwiązań prawnych – będzie gotowa podczas najbliższego posiedzenia Zespołu ustosunkować się do zaproponowanej przez stronę samorządową zmiany.

Edukacja, kultura i sport

ZPP zgłosił uwagi do projektu ustawy o centralnym e-dzienniku szkolnym

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej, opracowanego przez Ministra Edukacji Narodowej. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Brak informacji o bezpieczeństwie danych i infrastrukturze informatycznej

ZPP wskazał na brak w projekcie informacji dotyczących zabezpieczenia danych przetwarzanych w e-dzienniku na wypadek sytuacji kryzysowych, takich jak wyciek danych czy atak hakerski. Organizacja wskazała, że pomimo wskazania ministra właściwego do spraw informatyzacji jako organu odpowiedzialnego za utworzenie i utrzymanie narzędzia, projekt nie wyjaśnia: kto przygotuje aplikację mobilną i czy będzie to odrębna aplikacja czy usługa w ramach aplikacji mObywatel, jak zostanie zorganizowana infrastruktura informatyczna chroniąca dane uczniów, rodziców i nauczycieli, oraz kto będzie odpowiadał za ewentualne nieprawidłowości w tym zakresie.

Brak informacji o migracji danych z dotychczasowych dzienników elektronicznych

ZPP wskazał, że projekt nie zawiera informacji o ewentualnej migracji danych z dotychczas wykorzystywanych komercyjnych dzienników elektronicznych, ani o kosztach, które miałyby ponieść szkoły decydujące się na zmianę narzędzia. Organizacja pytała, czy przeniesienie danych będzie w ogóle możliwe, a jeśli tak – w jaki sposób zostanie przeprowadzone z zachowaniem bezpieczeństwa danych osobowych. Postuluje uruchomienie informatycznego wsparcia dla szkół, które zdecydują się na migrację, a także wyjaśnienie sytuacji dotyczącej migracji danych w przypadku ewentualnej rezygnacji z e-dziennika.

Uwagi do poszczególnych przepisów

Funkcjonalności e-dziennika

ZPP postulował uzupełnienie treści przepisu o informacje dotyczące modułu komunikacyjnego i systemu ogłoszeń. Organizacja wskazała, że zgodnie z OSR docelową funkcjonalnością e-dziennika ma być m.in. moduł komunikacyjny, co uzasadnia uwzględnienie tej kwestii bezpośrednio w przepisie.

Dostęp do e-dziennika

ZPP postulował umożliwienie rodzicom uczniów i samym uczniom dostępu do e-dziennika w alternatywny sposób zapewniający bezpieczeństwo logowania, a także przez stronę internetową. Organizacja wskazała, że propozycje legislacyjne powinny uwzględniać potrzeby osób starszych – rodziców w podeszłym wieku lub dziadków będących prawnymi opiekunami uczniów. Powołuje się przy tym na dane Eurostatu z 2023 roku, z których wynika, że jedynie 13% osób w wieku 65–74 lata posiadało przynajmniej podstawowe kompetencje

cyfrowe. ZPP wskazał, że wiele osób nie korzysta z aplikacji mObywatel i nie posługuje się na co dzień smartfonem, a istnieją alternatywne sposoby uwierzytelnienia użytkownika – np. kody SMS – które powinny zostać rozważone.

Zakres danych przetwarzanych w e-dzienniku

ZPP wskazał, że wymienione w projekcie dane są częściowo nadmiarowe, gdyż figurują już w programach kadrowych i finansowych oraz w systemie informacji oświatowej (SIO) i nie ma konieczności ich powielania w e-dzienniku. Organizacja wskazała, że przetwarzanie tak szczegółowych informacji, jak PESEL, data urodzenia, numer telefonu czy dane o stanowiskach i funkcjach, wydaje się zbędne w świetle zasady minimalizacji danych osobowych, a e-dziennik nie powinien funkcjonować jako centralne źródło informacji o wszystkich uczestnikach procesu oświaty i wychowania.

Okres przechowywania danych

ZPP wskazał na nieścisłość przepisu dotyczącego przechowywania danych: nie wynika z niego jednoznacznie, czy chodzi wyłącznie o uczniów, którzy z jakichś przyczyn przestali uczęszczać do szkoły, czy również o absolwentów. Takie brzmienie przepisu może prowadzić do rozbieżnych interpretacji.

Pilotaż e-dziennika

ZPP sformułował dwa postulaty. Po pierwsze, pytał o termin przekazania do zaopiniowania projektu rozporządzenia, o którym mowa w art. 3, wskazując że faza pilotażu planowana jest na rok szkolny 2026/2027 i pozostało niewiele czasu na przyjęcie tego aktu. Po drugie, postulował dopuszczenie do pilotażu także szkół ponadpodstawowych, wskazując że ze względu na inną specyfikę ich działalności zasadne jest przetestowanie eDziennika również w tym środowisku.

ZPP protestuje przeciwko niezgodnionej zmianie w podstawach programowych szkolnictwa branżowego

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, pismo z wnioskiem o umieszczenie w porządku obrad najbliższego posiedzenia Zespołu tematu zmiany rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Opis sytuacji

ZPP wskazał, że projekt rozporządzenia uzyskał pozytywną opinię wiążącą Zespołu na dodatkowym posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2026 roku. Z pisma Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 3 lipca 2026 roku

wynika jednak, że w ostatecznym tekście rozporządzenia wprowadzono zmianę niezgodną ze stroną samorządową, polegającą na nałożeniu obowiązku przygotowania uczniów w zawodach technik architektury krajobrazu i arborystyki oraz ogrodnik terenów zieleni do prawa jazdy kategorii B zamiast dotychczasowej kategorii T.

ZPP zwrócił uwagę, że pełny tekst projektu, uzasadnienia i OSR został opublikowany na stronie Rządowego Centrum Legislacji dopiero w dniu 22 czerwca 2026 roku – ponad dwa miesiące po zaopiniowaniu projektu. Co więcej, informacja o zmianach dotyczących wymaganej kategorii prawa jazdy nie znalazła się w obszernym załączniku do raportu z konsultacji i opiniowania, opublikowanym tego samego dnia.

Zastrzeżenia merytoryczne

ZPP wskazał, że zmiana będzie rodziła skutki finansowe po stronie samorządów, związane m.in. z koniecznością zabezpieczenia w najbliższym czasie środków na zakup pojazdów do nauki jazdy kategorii B.

Organizacja wyraziła zdumienie uzasadnieniem dokonanych zmian, którym miało być duże zapotrzebowanie na osoby posiadające prawo jazdy kategorii B w zawodach branży ogrodniczej. ZPP wskazał, że wymóg posiadania prawa jazdy kategorii B jest obecnie powszechnym wymogiem stawianym przez pracodawców niemal we wszystkich zawodach – nie oznacza to jednak, że koszty kursu powinny ponosić szkoły, a w konsekwencji samorządy. Organizacja przypomniała ponadto, że każdy zainteresowany może zapisać się na kurs prawa jazdy kategorii B na trzy miesiące przed ukończeniem 17. roku życia w wybranym ośrodku szkolenia kierowców.

Postulat

ZPP wnosi o pilną zmianę rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego poprzez usunięcie wymogu przygotowania do prawa jazdy kategorii B w obszarze zawodów ogrodnik terenów zieleni oraz technik architektury krajobrazu i arborystyki.

Infrastruktura, urbanistyka i transport

Lipcowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

16 lipca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zgromadzeni debatowali nad 8 punktami, wydając przy tym dwie pozytywne opinie wiążące do procedowanych projektów aktów prawnych.

Z inicjatywy ZPP

Na wniosek Związku Powiatów Polskich podjęta została dyskusja dotycząca wyłączenia autobusów z napędem spalinowym oraz tzw. miękką hybrydą (MHEV) z możliwości finansowania zakupu taboru w krajowych i unijnych programach inwestycyjnych.

Problem dotyczy przede wszystkim skutków tego wyłączenia dla realizacji przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na poziomie powiatowym oraz nadchodzących obowiązków związanych z planowanym wejściem w życie zmian, m.in. w zakresie wymiany taboru, wynikających z procedowanego art. 11f ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Z jednej strony nakładany jest obowiązek wymiany taboru na pojazdy spełniające wymóg wiekowy, z drugiej zaś brak jest dostępnego finansowania zakupu pojazdów o napędzie ekonomicznie i technicznie dopasowanym do eksploatacji w warunkach komunikacji powiatowej. Bez odpowiedniego wsparcia ze strony Państwa operatorzy realizujący przewozy powiatowe nie będą w stanie przeprowadzić niezbędnej wymiany taboru. Pragniemy również podkreślić, że dotychczasowe doświadczenia wynikające z eksploatacji autobusów elektrycznych wskazują, iż napęd ten nie sprawdza się w warunkach komunikacji powiatowej. Powoduje on znaczący wzrost jednostkowych kosztów świadczenia usług przewozowych, co w konsekwencji zmusza samorządy powiatowe i gminne do ograniczania liczby połączeń z uwagi na brak wystarczających środków budżetowych na zwiększenie dopłat do transportu publicznego – pisała w swoim wniosku organizacja.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia lokalnym społecznościom dostępu do stabilnego i efektywnego transportu publicznego, ZPP zwrócił się z prośbą o ponowne przeanalizowanie możliwości objęcia wsparciem wymienionych pojazdów w programach finansowanych ze środków krajowych i unijnych.

Podczas obrad przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury wskazali, że wymienione ograniczenia w prawie polskim wynikają z przepisów ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, stanowiących element realizacji reform przewidzianych w KPO. Tym samym wszelkie postulowane zmiany wymagałyby stanowiska Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Nie pozostaną jednak obojętni na podniesioną kwestię.

– My też dostrzegamy ten problem, rozumiemy wniosek Związku Powiatów Polskich. Będziemy rozmawiali z odpowiednimi resortami, takimi jak Ministerstwo Energii czy Klimatu i Środowiska, na temat ewentualnych możliwości umożliwienia dofinansowania zakupu takich pojazdów. Co do efektów, nie mogę nic obiecać i zadeklarować, jak te rozmowy się zakończą, ale mogę zadeklarować na pewno, że będziemy wspierać samorządy, jeżeli chodzi o możliwość znalezienia środków na dofinansowanie zakupu takich taborów, jeżeli chodzi o te przewozy. I też tak rozumiemy ten problem przewozów powiatowych, że ich specyfika może nie do końca odpowiadać pojazdom elektrycznym. (...) deklaruje tu z naszej strony odpowiednią pomoc w tym zakresie – mówił przedstawiciel resortu infrastruktury.

Ustalono, że strona samorządowa w kolejnym tygodniu otrzyma pisemną odpowiedź w tej sprawie, zaś dyskusja odbędzie się także na posiedzeniu Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska.

Związek Powiatów Polskich wnioskował również o uwzględnienie w porządku obrad posiedzenia Zespołu punktu dotyczącego standaryzacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez starostów na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury nie byli jednak przygotowani do udzielenia odpowiedzi na przedstawione pytania. Zapewnili, że udzielą odpowiedzi na piśmie bądź jeszcze w lipcu zorganizują spotkanie wyjaśniające.

Pozytywne opinie wiążące

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95).

Projekt nowelizuje ustawę homologacyjną i Prawo o ruchu drogowym, regulując zasady dopuszczania do ruchu pojazdów sprowadzanych z UE i spoza niej. Każdy ciągnik rolniczy z kraju trzeciego (nowy i używany) ma być traktowany jak pojazd nowy i objęty krajowym indywidualnym dopuszczeniem przez Dyrektora TDT, a pozostałe używane pojazdy spoza UE (np. auta z USA) przejdą nową procedurę krajowego indywidualnego dopuszczenia pojazdu niebędącego nowym pojazdem, realizowaną przez uprawnionego diagnostę w stacji kontroli pojazdów. Ponadto, w dokumencie przyznano Dyrektorowi TDT kompetencje organu nadzoru rynku wraz z systemem administracyjnych kar pieniężnych oraz uregulowano udostępnianie elektronicznych świadectw zgodności przez CEP i system EUCARIS. Dodatkowo, doprecyzowano przepisy PRD, m.in. o czasową rejestrację aut sportowych, waloryzację opłat za badania techniczne, obowiązek rejestracji pojazdów z państw trzecich przez cudzoziemców wnioskujących o pobyt oraz przepis legalizujący dalszą eksploatację ciągników spoza UE zarejestrowanych bez dokumentów homologacyjnych.

Ministerstwo Infrastruktury uwzględniło część uwag Związku Powiatów Polskich do projektu. W odniesieniu do pozostałych przedstawiło racjonalne wyjaśnienia.

Tożsamą opinię wiążącą uzyskał projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (nr 158).

Akt nowelizuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, dostosowując przepisy wykonawcze do zmian wprowadzonych nowelizacją z 17 października 2025 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Najważniejsze rozwiązania zawarte w dokumencie to: wprowadzenie składanego pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia o miejscu zamieszkania na terytorium RP (odnotowywanego w profilu kandydata na kierowcę), umożliwienie przekazywania do CEPiK informacji o okresie próbnym kierowcy oraz doprecyzowanie zasad trwałego stosowania unijnego kodu „70” przy prawach jazdy wymienionych z państw trzecich. Projekt

porządkuje również procedury elektroniczne i przewiduje przepis przejściowy pozwalający korzystać z dotychczasowych wzorów wniosku i decyzji do 31 grudnia 2027 r.

Uwagi do projektu zgłosił Związek Powiatów Polskich oraz Unia Metropolii Polskich.

– *My dostrzegamy te problemy, które Państwo zgłaszaliście w tych uwagach – zapewniał w czasie spotkania **Przemysław Matysiak** z Ministerstwa Infrastruktury. – Natomiast na gruncie tego rozporządzenia nie jesteśmy w stanie tych wszystkich uwag uwzględnić z kilku przyczyn. Raz, że kilka kwestii wymagałoby doprecyzowania na gruncie ustawy o kierujących pojazdami. Po drugie, ta ustawa z 17 października 2025 roku, która zmienia prawo o ruchu drogowym, ustawa o kierujących pojazdami, która to między innymi wprowadziła uprawnienia dla młodych kierowców, czyli zdobywanie prawa jazdy kategorii B od 17 roku życia, wprowadzenie okresu próbnego itd. też nakłada na nas terminy związane z obowiązkiem znowelizowania przepisów rozporządzenia odpowiednio do 3 i 4 września tego roku. Stąd jesteśmy świadomi, że są kwestie, które wymagają poprawienia i doprecyzowania na gruncie ustawy o kierujących pojazdami; zapraszamy Państwa i zachęcamy do zgłaszania uwag do tego projektu ustawy likwidującej plac na kategorię B i B1, bo jest to ustawa, która ma co do zasady zreformować system egzaminowania kandydatów na kierowców. I na gruncie tej ustawy, zakładam, że możemy kilka rzeczy tutaj jeszcze sobie doprecyzować, wyjaśnić i zrobić tak, żeby i Państwu było łatwiej jako praktykom, jeżeli chodzi o kwestie związane właśnie między innymi z wydawaniem dokumentów uprawniających do kierowania pojazdami.*

Przeznaczenie rezerwy

Zespół zarekomendował pozytywną opinię odnośnie podziału kwoty 475 mln zł z rezerwy subwencji na dofinansowanie zadań na drogach samorządowych w 2026 r. na podstawie art. 34 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Sekretarz stanu i Pełnomocnik Rządu ds. przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu **Stanisław Bukowiec** wskazał, że przeprowadzono analizę najlepszych rozwiązań, jakie mogą zostać zastosowane. Zgodnie z propozycją do puli na zadania powiatowe ma zostać przesunięta część środków na realizację zadań dotyczących dróg dojazdowych w miastach na prawach powiatu (ok. 50 mln zł), natomiast na zadania gminne pozostanie kwota w wysokości 145 mln zł. W ocenie wiceministra propozycja Ministerstwa Finansów, zakładająca podział środków między gminy proporcjonalnie do liczby kilometrów dróg na ich terenie, nie jest trafna, gdyż z doświadczeń wynika, że dane przekazywane przez gminy nie są w pełni wiarygodne i nie odpowiadają stanowi faktycznemu, co mogłoby prowadzić do przekłamań przy podziale środków. Zaproponował, aby kwotę przewidzianą na zadania gminne przeznaczyć na zadania już zweryfikowane, oczekujące na listach rezerwowych.

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich zwrócił się do strony samorządowej z prośbą o akceptację rozwiązania, zgodnie z którym kwota 145 mln zł zostałaby przeznaczona wyłącznie na gminy – z całkowitym wyłączeniem powiatów, rozumianych szeroko. Zastępca Dyrektora Biura ZPP dr **Grzegorz Kubalski** wyraził sprzeciw wobec wyłączania powiatów z finansowania w sytuacji, gdy projekty powiatowe znajdują się na

listach rezerwowych, przypominając, że kryteria podziału były już przedmiotem dyskusji po stronie samorządowej.

W odpowiedzi **Stanisław Bukowiec** podniósł, że w obowiązującym systemie to powiaty otrzymują najwięcej środków. **Marek Wójcik** dodał zaś, że ze wszystkich środków przeznaczonych na drogi samorządowe 42% trafia do powiatów. Podniesiono jednocześnie, że rezygnacja z proponowanego rozwiązania pozbawiłaby powiaty możliwości ubiegania się o środki na drogi dojazdowe. Ostatecznie dr **Grzegorz Kubalski** oświadczył, że ZPP jest gotów przystać na złożoną propozycję, jednak na najbliższym spotkaniu strony samorządowej konieczne będzie wyjaśnienie pewnych kwestii.

Pozostałe sprawy

Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu ustawy o zmianie ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych (UC 87).

Akt nowelizuje ustawę o przewozie towarów niebezpiecznych, wdrażając decyzję (UE) 2024/1254, która zmienia cykl sprawozdawczości GITD dla Komisji Europejskiej z rocznego na dwuletni i ogranicza zakres przekazywanych danych. Ponadto doprecyzowuje przepisy o egzaminowaniu kierowców przewożących towary niebezpieczne, wprowadzając cykliczną waloryzację wynagrodzeń komisji egzaminacyjnych. Rozszerza także uprawnienia Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych o egzaminowanie i wydawanie zaświadczeń ADR (w języku polskim lub angielskim) także żołnierzom i personelowi cywilnemu wojsk sojuszniczych na terytorium RP, co wpisuje się w zobowiązania w zakresie mobilności wojskowej.

W ostatnim czasie odbyło się dodatkowe spotkanie robocze z przedstawicielami Związku Województw RP. W wyniku wypracowanych ustaleń osiągnięto porozumienie co do finalnego brzmienia regulacji. Projekt nie dotyczy powiatów.

Pozytywną rekomendację uzyskał także projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją (WPL MI 172).

Jest to nowelizacja rozporządzenia dostosowująca je do zmian w Prawie o ruchu drogowym z 21 listopada 2025 r., które rozszerzyły profesjonalną rejestrację pojazdów na przedsiębiorców handlujących pojazdami używanymi oraz badających pojazdy w ramach działalności B+R. Zmiany obejmują dostosowanie załączników do nowych warunków ustawowych (m.in. ubezpieczenie OC dla działalności B+R), ułatwienia w wypełnianiu wniosku oraz korekty porządkowe, w tym zmianę nazwy powiatu jeleniogórskiego na karkonoski.

Związek Powiatów Polskich nie zgłaszał uwag.

W porządku obrad znalazł się także projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313).

Akt nowelizuje ustawę o ochronie praw lokatorów (oraz powiązane ustawy: o księgach wieczystych i hipotece, o dodatkach mieszkaniowych, o własności lokali i o spółdzielniach mieszkaniowych) w celu zwiększenia efektywności gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym i skierowania pomocy mieszkaniowej do osób realnie najbardziej potrzebujących. Kluczowe rozwiązania to wprowadzenie obowiązkowej, cyklicznej weryfikacji dochodów wszystkich najemców komunalnych, rozszerzenie badania sytuacji majątkowej najemców wraz z nowymi instrumentami wypowiedzania umów, a także utworzenie nowego „zasobu uzupełniającego gminy” opartego na lokalach dzierżawionych lub wydzielonych. Projekt reguluje ponadto zasady zwrotu zwaloryzowanej kaucji, ustalania czynszu po weryfikacji dochodów, kwestie wstąpienia w najem po śmierci najemcy oraz obowiązek udostępniania lokali na potrzeby kontroli technicznych i usuwania zagrożeń pożarowych lub sanitarnych.

W przedmiocie projektu odbyły się spotkania robocze z przedstawicielami Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w których uczestniczył Związek Powiatów Polskich oraz Unia Metropolii Polskich. Osiągnięto wówczas porozumienie co do ostatecznego brzmienia przepisów.

Projekt uzyskał pozytywną rekomendację Zespołu z zapewnieniem przedstawicieli resortu, że dokona stosownego uzupełnienia OSR w zakresie wydatków i dochodów po stronie JST w związku z wprowadzanymi zmianami.

Zespół odstąpił od opiniowania projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie sposobu przygotowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Akt ten to nowe rozporządzenie określające wymagany zakres projektu planu miejscowego, konieczne wskutek zmiany upoważnienia ustawowego dokonanej reformą planistyczną z 2023 r. Zachowuje sprawdzone rozwiązania dotychczasowego rozporządzenia z 2021 r., porządkując przepisy i dostosowując dokumentację prac planistycznych do zmian w procedurze, w tym partycypacji społecznej, cyfryzacji oraz nowych trybów.

Związek Powiatów Polskich nie zgłaszał uwag do projektu. Pojawiły się jednak zastrzeżenia ze strony Unii Metropolii Polskich co do braku w dokumencie stosownych uregulowań dot. terenów portowych. Zespół uzgodnił, że opinia do projektu zostanie wydana na sierpniowym posiedzeniu Zespołu, po spotkaniu roboczym.

Z porządku obrad zdjęte zostały: projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu nowych inwestycji oraz niektórych innych ustaw (UD391) oraz projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie planu zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym (WPLMI 169).

ZPP zgłosił uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, datowanego na 20 maja 2026 roku. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Skutek braku złożenia oświadczenia o miejscu zamieszkania

ZPP wniósł o doprecyzowanie, czy brak przedłożenia przez osobę ubiegającą się o wydanie prawa jazdy oświadczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1a pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami, uniemożliwia wydanie jej tego dokumentu.

Organizacja wskazała, że zgodnie z uzasadnieniem projektu oświadczenie to nie stanowi dokumentu warunkującego wygenerowanie profilu kandydata na kierowcę, co znalazło odzwierciedlenie w zmianie § 5 ust. 1 rozporządzenia. Dotychczas przedłożenie oświadczenia stwierdzającego, że miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o prawo jazdy znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, warunkowało zarówno wygenerowanie profilu kandydata na kierowcę w systemie teleinformatycznym, jak i wydanie dokumentu prawa jazdy. ZPP wskazał, że konieczne jest jednoznaczne rozstrzygnięcie, czy po projektowanej zmianie brak złożenia tego oświadczenia nadal stanowi przeszkodę do wydania prawa jazdy.

Niedookreślony katalog dokumentów potwierdzających prawo pobytu cudzoziemca

ZPP postulował doprecyzowanie w katalogu dokumentów potwierdzających prawo pobytu cudzoziemca poprzez wskazanie, jakie konkretnie dokumenty mieszczą się w pojęciu „innego dokumentu potwierdzającego posiadanie prawa pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Organizacja wskazała na praktyczne problemy, z którymi organy spotykają się na co dzień przy weryfikacji miejsca zamieszkania osób ubiegających się o prawo jazdy, w szczególności cudzoziemców z państw trzecich: krótkotrwałe zameldowanie na jeden miesiąc w hostelu lub masowe zameldowania wielu osób pod jednym adresem, rozbieżne praktyki w poszczególnych urzędach, a także różne interpretacje przepisów. Posłużenie się w rozporządzeniu zwrotem „inny dokument potwierdzający posiadanie prawa pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” bez wskazania, jaki to może być dokument, pogłębia – zdaniem ZPP – te rozbieżności interpretacyjne. Organizacja wskazała, że warto rozważyć wprowadzenie dodatkowych wymagań lub dokumentów uprawdopodobniających miejsce zamieszkania w Polsce, a także w określonej miejscowości.

ZPP alarmuje o braku finansowania wymiany taboru autobusowego dla komunikacji powiatowej

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego pismo z wnioskiem o uwzględnienie w porządku obrad najbliższego posiedzenia Zespołu kwestii wyłączenia autobusów z napędem spalinowym oraz z tzw. miękką hybrydą (MHEV) z możliwości finansowania zakupu taboru w krajowych i unijnych programach inwestycyjnych.

Przedmiot wniosku

ZPP wskazał, że problematyka dotyczy skutków wyłączenia autobusów spalinowych i MHEV z programów wsparcia dla realizacji przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na poziomie powiatowym, a także nadchodzących obowiązków związanych m.in. z planowaną wymianą taboru wynikających z procedowanego art. 11f ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Opis problemu

ZPP wskazał, że autobusy z napędem spalinowym oraz autobusy MHEV w największym stopniu odpowiadają uwarunkowaniom ekonomicznym i technicznym realizacji transportu publicznego na poziomie powiatowym. Jeszcze do niedawna były one uwzględniane w programach wspierających transport zero- i niskoemisyjny, jednak zostały z nich wyłączone na skutek modyfikacji kryteriów poszczególnych programów wsparcia, wynikającej ze zmian legislacyjnych zarówno w aktach unijnych, jak i krajowych.

Problem pogłębia obecnie procedowana nowelizacja ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2700), a konkretnie nowododawany w ramach ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej art. 11f, zgodnie z którym przewozy na liniach objętych dopłatą z Funduszu będą mogły być wykonywane wyłącznie autobusami niestarszymi niż 20 lat od 2028 roku i niestarszymi niż 15 lat od 2036 roku.

Organizacja wskazała na zasadniczy konflikt między obydwoma reżimami: z jednej strony nakładany jest obowiązek wymiany taboru na pojazdy spełniające wymóg wiekowy, z drugiej strony brak jest dostępnego finansowania zakupu pojazdów o napędzie ekonomicznym i technicznie dopasowanym do eksploatacji w warunkach komunikacji powiatowej. Bez odpowiedniego wsparcia państwa operatorzy realizujący przewozy powiatowe nie będą w stanie przeprowadzić niezbędnej wymiany taboru.

ZPP wskazał ponadto, że dotychczasowe doświadczenia z eksploatacji autobusów elektrycznych wykazują, że napęd ten nie sprawdza się w warunkach komunikacji powiatowej – powoduje znaczący wzrost jednostkowych kosztów świadczenia usług przewozowych, co zmusza samorządy powiatowe i gminne do ograniczania liczby połączeń z uwagi na brak wystarczających środków budżetowych.

Postulat i wniosek

ZPP mając na uwadze konieczność zapewnienia lokalnym społecznościom dostępu do stabilnego i efektywnego transportu publicznego, zwraca się o ponowne przeanalizowanie możliwości objęcia wsparciem finansowym autobusów z napędem spalinowym oraz MHEV w programach finansowanych ze środków krajowych i unijnych. Organizacja wnosi jednocześnie o zaproszenie na posiedzenie Zespołu przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju i Technologii, z uwagi na zakres poruszanej problematyki.

ZPP domaga się standaryzacji zadań zleconych wynikających ze specustawy drogowej

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, pismo z wnioskiem o uwzględnienie w porządku obrad najbliższego posiedzenia Zespołu kwestii standaryzacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez starostów na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Przedmiot wniosku

ZPP skierował do strony rządowej pytanie, kiedy i w ramach której grupy zadań standaryzacją objęte zostaną zadania zlecone wynikające ze „specustawy drogowej”.

Opis problemu

ZPP wskazał, że Ministerstwo Rozwoju i Technologii w piśmie z dnia 26 czerwca 2026 roku (znak: DN-I.750.61.2026), skierowanym do wszystkich Urzędów Wojewódzkich i dotyczącym uzgodnienia Katalogu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty w obszarze gospodarki nieruchomościami na rok 2027, odmówiło uwzględnienia w Katalogu czynności związanych z ustalaniem odszkodowań w trybie specustawy drogowej. Resort wskazał, że czynności te nie wpisują się w obszar zadań standaryzowanych w ramach katalogu zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa, a odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami nie statuuje ich jako zadania z tego zakresu. W ślad za stanowiskiem resortu wojewodowie polecieli starostom nieujmowanie tych czynności w przekazywanych katalogach i dokonanie korekt już przekazanych.

ZPP wskazał, że stanowisko ministerstwa rozstrzyga wyłącznie o tym, do której grupy zadań standaryzowanych omawiane czynności nie należą, nie wskazując natomiast, w ramach której grupy i w jakim terminie zostaną one ustandaryzowane. W konsekwencję czynności obejmujące wydawanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz prowadzenie postępowań odszkodowawczych dotyczących nieruchomości przejętych pod drogi powiatowe i gminne pozostają poza jakimkolwiek mechanizmem standaryzacji, a tym samym poza obiektywną wyceną nakładów pracy stanowiącą podstawę planowania dotacji celowych.

Argumentacja prawna

ZPP nie kwestionuje kwalifikacji omawianych czynności jako zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Organizacja wskazała, że zgodnie z art. 11a ust. 1 specustawy drogowej decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w odniesieniu do dróg powiatowych i gminnych wydaje starosta wykonujący zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, a stosownie do art. 12 ust. 4a decyzję ustalającą wysokość odszkodowania wydaje organ, który wydał decyzję o zezwoleniu. Art. 12 ust. 5 nakazuje natomiast do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania odpowiednie stosowanie przepisów o gospodarce nieruchomościami, co obejmuje cały reżim postępowania odszkodowawczego. O kwalifikacji zadania jako zleconego ustawowe określenie charakteru powierzonej kompetencji, a nie przedmiot własności nieruchomości.

Organizacja wskazała ponadto, że stanowisko Ministerstwa pozostaje w sprzeczności z dotychczasową praktyką wojewodów, którzy corocznie zabezpieczali środki na sporządzanie operatów szacunkowych niezbędnych do prowadzenia tych postępowań, kwalifikując je tym samym jako zadania zlecone. ZPP wskazał wreszcie, że z brzmienia art. 166 ust. 2 i art. 167 ust. 4 Konstytucji RP oraz przepisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wynika obowiązek finansowania zadań zleconych z dotacji celowych budżetu państwa w wysokości zapewniającej ich realizację.

Wniosek

ZPP zwrócił się o udzielenie przez stronę rządową na posiedzeniu Zespołu odpowiedzi na pytanie o termin i grupę standaryzacji omawianych zadań, a także o zapewnienie udziału w posiedzeniu przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Ochrona zdrowia i polityka społeczna

Czerwcowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

2 czerwca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Ochrony i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Spotkanie w całości poświęcone było projektowi rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 1883).

Projekt został zaopiniowany już na kwietniowym posiedzeniu plenarnym KWRiST (opinia pozytywna z uwagą Związku Powiatów Polskich, zgodnie z którą zmiana rozporządzenia nie powinna stanowić podstawy do obniżenia wyceny świadczeń przez szpitale w przypadku obsługi pacjenta w terminie do dwunastu godzin). Na etapie dalszych prac treść aktu uległa jednak zmianie, stąd ponownie znalazł się w porządku obrad KWRiST. Komisja upoważniła Zespół do wydania opinii wiążącej.

Jedna z kluczowych zmian, wymagających wyjaśnienia, dotyczyła nałożenia na świadczeniodawcę obowiązku udzielenia pacjentowi niezbędnych świadczeń opieki zdrowotnej, w tym także po opuszczeniu przez niego podmiotu leczniczego.

Mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich zwróciła uwagę, że pojęcie "udzielenia pacjentowi niezbędnych świadczeń zdrowotnych" wydaje się zbyt nieprecyzyjne.

– *Przepis brzmi w ten sposób, że w przypadku wystąpienia powikłań świadczeniodawca udzielający świadczeń jest zobowiązany udzielić pacjentowi niezbędnych świadczeń opieki zdrowotnej, w tym także po opuszczeniu przez pacjenta podmiotu leczniczego. Czyli mamy pacjenta, który opuścił podmiot leczniczy, nie jest już naszym pacjentem, zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu, a Państwo mówicie, że ten świadczeniodawca ma udzielić pacjentowi niezbędnych świadczeń. Ale jego my już nie mamy na stanie. W jaki sposób mamy udzielić mu świadczeń opieki zdrowotnej? (...) przepis w mojej ocenie – legislacyjnie – jest napisany w taki sposób, że nie wiadomo, co autor miał na myśli – mówiła prawniczka.*

W odpowiedzi przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia podał okoliczności, w których przepis będzie miał zastosowanie.

– *Myśleliśmy również o takiej sytuacji, że pacjent może, będąc w domu, zadzwonić do podmiotu z problemem i możecie Państwo mu udzielić też teleporady w ten sposób lub zlecić przyjechanie, ponowne stawienie się do miejsca udzielania świadczeń lub gdy stawi się do tego miejsca udzielania świadczeń. (...) bo czasami mamy takie sytuacje, że po wyjściu po krótkim zabiegu pacjent dzwoni i mówi, że mu się pojawił jakiś problem czy wątpliwość. I wtedy można byłoby to w ten sposób rozwiązać – wyjaśniał.*

W przypadku, gdy pacjent nie będzie w stanie stawić się w podmiocie leczniczym, powinien wezwać zespół ratownictwa medycznego.

Wątpliwości stanowiły również kwestie finansowe.

– *Jeżeli doszłoby do takiej sytuacji, że udzielamy temu pacjentowi jakichś dodatkowych świadczeń, to zakładam, że Narodowy Fundusz Zdrowia nie zapłaci za to więcej niż tyle, ile wynika z wyceny tego świadczenia do 12 godzin. Bo gdybyśmy mieli hospitalizację, to go przyjmujemy do szpitala, rozliczamy według stawki za hospitalizację. A tutaj kto nam zapłaci za świadczenie udzielane w innym trybie niż hospitalizacja i w jaki sposób? Bo rozmawiamy trochę na temat rzeczy, która prawdopodobnie będzie w zarządzaniu Prezesa NFZ-u, ale my tego zarządzania nie znamy. A Państwo zmodyfikowaliście przepis – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel**.*

Przedstawicielka resortu potwierdziła, że kwestie te będą wynikać z przywołanego zarządzenia.

– *Natomiast rzeczywiście może być tak, że nie będzie dodatkowego produktu związanego jakby z tym świadczeniem, ale jeszcze nie będziemy przesądzać tych kwestii, bo my też jeszcze nie znamy założeń tego zarządzenia – powiedziała.*

Do nowej wersji projektu uwagi zgłosił Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP. Nie zostały one jednak uwzględnione. Większość z nich wychodziła poza zakres procedowanej regulacji.

Ostatecznie Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu z następującymi uwagami:

- ✓ zmiana rozporządzenia nie powinna stanowić podstawy do obniżenia wyceny świadczeń przez szpitale w przypadku obsługi pacjenta w terminie do dwunastu godzin;
- ✓ pojęcie "udzielania pacjentowi niezbędnych świadczeń zdrowotnych" jest niejednoznaczne, co może budzić wątpliwości interpretacyjne;
- ✓ wniosek o rozważenie w dalszych pracach Ministerstwa Zdrowia konieczności wprowadzenia dokumentacji, o której mowa w paragrafie 6a, również w przypadku pobytów powyżej 12 godzin;
- ✓ potrzeba monitorowania wprowadzonego rozwiązania oraz uproszczenie dokumentacji.

Prezes ZPP publikuje list otwarty w sprawie sytuacji w ochronie zdrowia

Narastające problemy finansowe szpitali, pogłębiające się zadłużenie placówek oraz brak systemowych rozwiązań pozwalających zapewnić stabilne funkcjonowanie publicznego systemu ochrony zdrowia skłoniły Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich **Andrzeja Płonkę** do wystosowania listu otwartego.

Dokument stanowi głos w debacie o przyszłości ochrony zdrowia oraz apel o podjęcie odpowiedzialnych działań, które pozwolą zatrzymać pogarszającą się sytuację finansową szpitali. Prezes ZPP zwraca uwagę, że problem zadłużenia nie dotyczy wyłącznie szpitali powiatowych, lecz ma charakter powszechny i obejmuje placówki prowadzone przez różne podmioty.

W liście podkreślono również konieczność rzetelnego przedstawiania danych dotyczących zadłużenia całego sektora szpitalnego oraz odejścia od uproszczonych ocen, które sprowadzają dyskusję wyłącznie do sytuacji szpitali powiatowych. Związek Powiatów Polskich od lat wskazuje, że źródłem obecnych problemów są przede wszystkim rozwiązania systemowe wymagające kompleksowej reformy.

Jednocześnie ZPP przypomina, że wielokrotnie przedstawiał konkretne propozycje zmian służących poprawie organizacji i finansowania ochrony zdrowia, w tym koncepcję Lokalnych Centrów Zdrowia, której celem jest lepsze wykorzystanie potencjału lokalnych placówek oraz zapewnienie mieszkańcom kompleksowej i dostępnej opieki zdrowotnej.

Lipcowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

10 lipca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazły się trzy punkty.

Na wniosek Związku Powiatów Polskich odbyła się dyskusja z udziałem przedstawicieli Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) oraz Ministerstwa Zdrowia (MZ) na temat zatwierdzonej przez Minister Zdrowia rekomendacji Prezesa AOTMiT w sprawie zmiany sposobu lub poziomu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej.

Dokument przewiduje wzrost finansowania świadczeń zdrowotnych o 9,25 mld zł w skali 12 miesięcy oraz wzrost wartości umów Narodowego Funduszu Zdrowia o 5,5 proc. (z wyłączeniem leków stosowanych w programach lekowych oraz substancji czynnych stosowanych w chemioterapii). Jednym z elementów rekomendacji jest również uwzględnienie skutków ustawowych podwyżek wynagrodzeń wyłącznie dla pracowników podmiotów leczniczych, którzy są zatrudnieni na podstawie umowy o pracę.

W czasie obrad mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich zwróciła się z pytaniem, dlaczego w rekomendacji nie poruszono kwestii współczynników dla szpitali I i II poziomu. Przypomniała, że według zapisu w poprzedniej rekomendacji, współczynniki te zostały wprowadzone do czasu wdrożenia przepisów dotyczących restrukturyzacji szpitali. Zadała więc pytanie o moment, w którym zostanie uznane, że współczynniki te przestaną obowiązywać.

Zdaniem przedstawicieli AOTMiT, uwzględnianie ich w tegorocznej rekomendacji nie było konieczne.

– *To jest komponent, który został wprowadzony w zeszłej rekomendacji i w tej rekomendacji nie zadziało się z nim nic, czyli nie poszedł w dół, nie poszedł w górę. Stąd automatycznie: został wprowadzony w zeszłej rekomendacji i funkcjonuje, obowiązuje też aktualnie* – mówiła pracownica Agencji.

Prawniczka zwróciła się również z pytaniem do przedstawicielki Ministerstwa Zdrowia o to, czy MZ planuje utrzymanie tych współczynników przez kolejny rok, do kolejnego wzrostu wynagrodzeń minimalnych w ochronie zdrowia.

– *Według mojej obecnej wiedzy, nie ma mowy o likwidacji* – odpowiedziała przedstawicielka resortu.

Bernadeta Skóbel poruszyła także problem związany z brakiem w rekomendacji mechanizmu, premiującego podmioty z większym, niż pozostałe, odsetkiem osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

– *Ci, którzy dzisiaj zatrudniają dużo osób na podstawie umowy o pracę – jest to podstawowa forma zatrudnienia – oni tak naprawdę na tej rekomendacji, przez to uśrednienie, będą cały czas tracić* – zauważyła.

Prezes AOTMiT **Daniel Rutkowski** przyznał, że zawarte w rekomendacji uśrednienie rzeczywiście oddziaływuje.

– *Tutaj dochodzimy do tego, że to, co było przyjęte w roku 2022, czyli jakby uśrednienie ceny za punkt, oddziaływuje, jak mówi Pani mecenas. Tu trudno mi się nie zgodzić. A jeszcze bardziej troszeczkę się uwypukla w tych rekomendacjach, gdzie nie uwzględniamy w ogóle żadnego komponentu dotyczącego*

umów cywilnoprawnych. Uśrednienie rzeczywiście oddziałuje. To nie dotyczy tylko i wyłącznie tegorocznej rekomendacji, tylko podejścia od 2022 roku – mówił.

Prawniczka zasugerowała, że być może w przyszłych rekomendacjach należałoby to zmienić.

Na pytanie o to, na jaką kwotę globalną został wyceniony wzrost wynagrodzeń osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, przedstawicielka Agencji poinformowała, że w skali 12 miesięcy jest to niecałe 6,6 mld zł.

Inne sprawy poruszone na posiedzeniu

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (MZ 1850). Dokument był omawiany na poprzednich spotkaniach.

Zespół kontynuował temat projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (nr 103 MRPiPS), co do którego Współprzewodniczący strony samorządowej KWRiST wyraził zgodę, by przy braku uwag strony samorządowej, po posiedzeniu Zespołu, można było zaopiniować akt w trybie obiegowym. Projekt wprowadza standardy usług opiekuńczych i ma znaczenie dla gmin. W toku dyskusji odniesiono się do uwag zgłoszonych przez Unię Metropolii Polskich i Związek Województw RP. **Marek Wójcik** ze Związku Miast Polskich zaakcentował, że jest to kolejny projekt przygotowany przez resort, który w Ocenie Skutków Regulacji nie określa kosztów po stronie samorządowej. Strona samorządowa miała zdecydować o trybie opiniowania po otrzymaniu nowej wersji projektu.

Mec. **Bernadeta Skóbel** zaproponowała, by na kolejnym posiedzeniu Zespołu podjąć dyskusję na temat kwestii poruszonych na konferencji prasowej z udziałem Minister Zdrowia **Jolanty Sobierańskiej-Grandy** oraz prezesa NFZ **Filipa Nowaka**, która odbyła się 8 lipca br.

Prawniczka wyjaśniła również powody, dla których nie doszło do zapowiadanego na posiedzeniu plenarnym spotkania strony samorządowej z Sekretarz stanu w MRPiPS **Aleksandrą Gajewską** oraz przedstawicielami Ministerstwa Finansów na temat zabezpieczenia środków na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy zastępczej, które miało odbyć się kilka dni wcześniej. Jak podkreśliła, MRPiPS, po otrzymaniu dużej liczby uwag do projektu nowelizacji nie było jeszcze gotowe do rozmów na jej temat, natomiast Ministerstwo Finansów do 3 lipca nie zadeklarowało udziału w spotkaniu. Dezaprobatę dla takich okoliczności wyraził **Marek Wójcik**, przypominając, że strona samorządowa dopomina się o rozmowę od 4 miesięcy. Zwrócił się z prośbą, by każde spotkanie ze stroną rządową rozpoczynać od rozmowy na temat pieczy zastępczej.

Marek Wójcik zwrócił się również z prośbą o odniesienie się resortu, na najbliższym posiedzeniu plenarnym KWRiST, do kwestii tzw. „małpkowego”.

ZPP kwestionuje wysokość opłaty za przegląd akredytacyjny podmiotów leczniczych

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagę do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzenia procedury oceniającej spełnienie pojedynczych standardów akredytacyjnych, datowanego na 10 czerwca 2026 roku. Uwaga została przekazana w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

ZPP ocenił, że opłata za przeprowadzenie przeglądu akredytacyjnego ustalona w wysokości sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w pierwszym kwartale poprzedniego roku jest zdecydowanie zawyżona.

Organizacja wskazała, że zgodnie z treścią upoważnienia do wydania rozporządzenia sposób obliczenia wysokości opłat za przeprowadzenie procedury oceniającej ustala się uwzględniając nakład pracy wiążący się z wielkością podmiotu oraz zakresem i liczbą udzielanych przez niego świadczeń. Zdaniem ZPP zarówno z treści uzasadnienia, jak i z OSR wynika, że wytyczne do wydania rozporządzenia zostały przez autora projektu przekroczone.

ZPP przywołał dane zawarte w OSR: koszt wizyt akredytacyjnych, w przypadku których założeniem do ich obliczenia jest wynagrodzenie dwóch wizytatorów dla każdego przeglądu wynosi 11 200 złotych za przegląd, do czego doliczono roczne koszty dwóch etatów specjalistów do spraw akredytacji w łącznej wysokości ok. 292 000 złotych rocznie, przy szacowanej rocznej liczbie przeglądów wynoszącej 30.

Organizacja wskazała, że nawet przy założeniu, że do szacowania kosztów uzasadnione jest wliczenie rocznych kosztów wynagrodzeń 2 specjalistów w Centrum Monitorowania Jakości (choć w ocenie ZPP biorąc pod uwagę, że osoby te będą obsługiwać średnio łącznie 2,5 przeglądu akredytacyjnych w miesiącu jest to szacunek nieprawidłowy) to wpływy z opłaty będą 2,5 krotnie wyższe, niż koszty funkcjonowania systemu akredytacji.

ZPP ocenił, że tak skalkulowana opłata zniechęca podmioty lecznicze do starania się o uzyskanie certyfikatu jakości, co jest sprzeczne z założeniami ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta.

ZPP zgłasza obszerne uwagi do projektu ustawy limitującej wynagrodzenia w ochronie zdrowia

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (UD439), opracowanego przez Ministerstwo Zdrowia. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Stanowisko ogólne

ZPP popiera wprowadzenie przepisów limitujących wysokość wynagrodzeń w sektorze ochrony zdrowia, wskazując że oczekiwanie zmian prawnych w tym zakresie zostało wyrażone w stanowisku Zgromadzenia Ogólnego ZPP z 12 czerwca 2025 roku. Organizacja zaznacza jednocześnie, że przepisy w tym zakresie winny być jednoznaczne i precyzyjne, a zgłaszane uwagi należy traktować nie jako negację samej idei zmian, lecz jako troskę o to, by nowe regulacje były napisane poprawnie, jednoznacznie i w sposób niepozwalający na ich łatwe obchodzenie.

Uwagi dotyczące weryfikacji standardu rachunku kosztów (art. 1 pkt 4 lit. b)

Brak gwarancji procesowych dla świadczeniodawców (dodawany ust. 9)

ZPP postuluje doprecyzowanie zasad prowadzenia czynności weryfikacyjnych w zakresie wdrożenia lub stosowania zaleceń dotyczących standardu rachunku kosztów, określenie sposobu ich dokumentowania oraz wprowadzenie procedury kwestionowania wyników weryfikacji przez świadczeniodawcę. Organizacja wskazuje, że działania weryfikacyjne będą miały znamiona postępowania kontrolnego, ale bez zapewnienia świadczeniodawcom jakichkolwiek uprawnień standardowo przewidzianych w tego typu postępowaniach – nie będą oni mieli instrumentów pozwalających na kwestionowanie wyników weryfikacji ani polemikę z AOTMiT. Biorąc pod uwagę potencjalne konsekwencje w postaci kary umownej, ZPP ocenia, że regulacja nie może zostać zaakceptowana.

Powiadamianie o wynikach weryfikacji (dodawany ust. 10)

ZPP wskazuje, że o wynikach weryfikacji przede wszystkim powinien być powiadomiony sam świadczeniodawca, którego weryfikacja dotyczyła – zwłaszcza jeżeli Agencja kwestionowałaby prawidłowość stosowania zaleceń.

Kara bez uprzedniego wezwania (dodawany ust. 11)

ZPP postuluje, by nałożenie kary było poprzedzone wezwaniem świadczeniodawcy do wdrożenia zaleceń Agencji, a dopiero niewdrożenie zaleceń w wyznaczonym terminie mogło stanowić podstawę do jej nałożenia. Organizacja wskazuje, że przepis w obecnym kształcie jest zbyt daleko idący, zważywszy że informacja z weryfikacji w zakresie prawidłowości stosowania zaleceń w zakresie standardu rachunku kosztów będzie mogła zawierać elementy o charakterze uznaniowym. Ponadto należy założyć, że celem projektodawców nie jest karanie świadczeniodawców, lecz doprowadzenie do prawidłowego stosowania zaleceń.

Uwagi dotyczące limitu czasu pracy personelu medycznego (art. 1 pkt 22 – dodawany art. 132aa)

Niejasny zakres pojęcia „świadczeniodawca” (dodawany ust. 1)

ZPP zgłasza wątpliwość, czy intencją Ministerstwa Zdrowia było, aby łączne ograniczenie maksymalnego czasu pracy do dwóch etatów obejmowało również zatrudnienie u świadczeniodawcy, który nie udziela

świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Organizacja wskazuje, że projektodawca w drugiej części przepisu posługuje się pojęciem świadczeniodawcy bez dookreślenia, że chodzi o podmioty posiadające umowę z Funduszem, podczas gdy ustawowa definicja świadczeniodawcy z art. 5 pkt 41 ustawy o świadczeniach nie wiąże faktu bycia świadczeniodawcą z faktem posiadania kontraktu z NFZ. Jednoznaczne rozstrzygnięcie tej kwestii ma znaczenie dla wykładni całego szeregu projektowanych przepisów.

Oświadczenia okresowe (dodawany ust. 2)

ZPP pyta, czy jeśli ograniczenie dotyczące łącznego wymiaru czasu pracy dotyczyło zatrudnienia u wszystkich świadczeniodawców, przepis nie powinien przewidywać okresowego składania oświadczeń.

Minimalny wymiar zatrudnienia (dodawany ust. 3)

ZPP pyta, czy dopuszczalne będzie połączenie zatrudnienia odpowiadającego w sumie co najmniej połowie etatu, ale realizowanego w różnych zakładach tego samego świadczeniodawcy. Organizacja pyta również, czy Ministerstwo Zdrowia dokonało oceny wpływu skutków wejścia w życie proponowanego przepisu w odniesieniu do obowiązujących umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, które wymagają niższego zaangażowania czasowego personelu niż wynika to z projektowanego przepisu.

Oświadczenia w okresie nieobecności (dodawany ust. 5)

ZPP wskazuje, że w przypadku zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przepis budzi wątpliwości co do możliwości wymagania od pracownika składania oświadczeń w trakcie zwolnień chorobowych czy urlopów rodzicielskich. Organizacja pyta również, jak na gruncie przepisów prawa pracy oraz przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia będzie traktowane rozwiązanie umowy w omawianym trybie – np. w kontekście art. 219 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia - nabycie prawa do zasiłku.

Zgoda kierownika na dodatkowe zatrudnienie (dodawany ust. 6)

ZPP formułuje szereg pytań: czy zawarcie kolejnej umowy o pracę albo zawarcie nowej umowy na ten sam wymiar/równoważnik czasu pracy będzie traktowane jak nowe zatrudnienie; czy zgodę mają wyrażać wszyscy kierownicy podmiotów, w których dotychczas zatrudniona była dana osoba; kto ma występować o zgodę – zatrudniany czy zatrudniający; jeżeli zatrudniany to w jaki sposób zatrudniający ma zweryfikować czy nie doszło do odmowy udzielenia zgody przez kierownika innego podmiotu leczniczego; z jakim dniem upływa termin na wyrażenie zgody; czy odmowa będzie mogła być zaskarżana do sądu; czy zwiększenie wymiaru czasu pracy będzie wymagało zgody innych kierowników.

Zgoda Prezesa Funduszu (dodawany ust. 8)

ZPP postuluje: zmianę Prezesa Funduszu na Dyrektora oddziału Funduszu; wprowadzenie milczącej zgody oraz uregulowanie zasad wydawania zgody (termin, procedura, obowiązek pisemnego uzasadnienia odmowy); doprecyzowanie, czy zgoda może być ponawiana na kolejne okresy; wprowadzenie możliwości

czasowego – np. trzymiesięcznego – odstępowania przez kierowników podmiotów leczniczych od zasad określonych w ust. 1–6 w szczególnie uzasadnionych przypadkach na czas potrzebny do zatrudnienia nowego personelu (śmierć pracownika lub nagłe zwolnienie chorobowe).

Zakres podmiotowy (dodawany ust. 9 – wprowadzenie do wyliczenia)

ZPP pyta, czy przepis dotyczy wyłącznie osób wykonujących zawód medyczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności leczniczej, czy również innych zatrudnionych, wskazując na brak precyzji w porównaniu z wcześniejszymi przepisami.

Określanie liczby i rodzaju zadań w umowie (dodawany ust. 9 pkt 1 i ust. 10 oraz art. 3 pkt 2 lit. 4 (w zakresie zmiany art. 27 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej)

ZPP wskazuje, że w zdecydowanej większości przypadków nie będzie możliwe określenie w umowie liczby zadań związanych z udzielaniem świadczeń, ilustrując to pytaniem, jak określić liczbę zadań lekarza internisty na oddziale geriatrycznym czy pielęgniarki na oddziale onkologicznym. Organizacja zgłasza wątpliwość co do poziomu szczegółowości pojęcia „rodzaju zadań” oraz wskazuje na brak spójności językowej między projektowanym art. 132aa ust. 9 ustawy o świadczeniach (mówiącym o rodzaju zadań) a art. 27 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej (mówiącym o zakresie świadczeń zdrowotnych), a także na brak informacji o harmonogramie. ZPP ostrzega, że przepis może uniemożliwić egzekwowanie zadań nieokreślonych szczegółowo w umowie, mimo że zakres zadań pracowników medycznych regulują w dużej mierze przepisy powszechnie obowiązujące.

Stawka godzinowa a wynagrodzenie miesięczne (dodawany ust. 9 pkt 2 oraz art. 132ab ust. 1)

ZPP wnosi o rozważenie wprowadzenia alternatywy w postaci możliwości ustalania wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na umowę o pracę również w formie wynagrodzenia miesięcznego, a nie wyłącznie stawki godzinowej. Organizacja wskazuje, że wynagrodzenie miesięczne jest standardem przy umowach o pracę, a wprowadzenie wyłącznie stawek godzinowych spowoduje konieczność zmiany całej polityki płacowo-kadrowej w podmiotach leczniczych. ZPP wskazuje ponadto, że w przypadku umów o pracę w wielu przypadkach pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia także wtedy, gdy nie wykonuje zadań służbowych (urlopy szkoleniowe, okolicznościowe, wypoczynkowe). Tymczasem proponowany zapis sugeruje, że jest to wynagrodzenie za wykonywanie zadań. Organizacja pyta również, czy chodzi o stawkę godzinową brutto zasadniczą, czy z dodatkami, wskazując na niespójność terminologiczną między poszczególnymi przepisami projektu.

Nadmiarowa klauzula informacyjna (dodawany ust. 9 pkt 3 i ust. 10)

ZPP postuluje skreślenie przepisu jako nadmiarowego, wskazując że jeśli obowiązek przekazywania określonych danych wynika z przepisów rangi ustawowej, nie ma potrzeby dodatkowego zamieszczania tej informacji w umowie.

Uwagi dotyczące limitów wynagrodzeń (art. 1 pkt 22 – dodawany art. 132ab)

Zawyżona stawka godzinowa (dodawany ust. 1)

ZPP ocenia zaproponowaną stawkę godzinową wynagrodzenia zasadniczego jako zawyżoną, wskazując że będzie prowadziła do windowania wynagrodzeń lekarzy, którzy obecnie takich stawek nie osiągają. Organizacja ocenia, że jeśli celem projektodawców było ograniczenie wygórowanych stawek, cel ten raczej nie zostanie osiągnięty.

Limity a dodatki i świadczenia dodatkowe (dodawany ust. 2 w związku z ust. 7)

ZPP pyta, jaki będzie limit wynagrodzeń w przypadku pracowników mających prawo do dodatku stażowego lub nagrody jubileuszowej, czy dopuszczalne będzie przyznawanie nagród, premii i dodatków motywacyjnych, a także czy dopuszczalne będzie zawarcie umowy o zakazie konkurencji na podstawie art. 101¹ Kodeksu pracy i czy odszkodowanie z tego tytułu wchodziłoby w limity, o których mowa w ust. 7. Organizacja podkreśla, że przepisy są niejednoznaczne, natomiast ich literalne brzmienie wskazuje, że nawet jeżeli pracownikowi medycznemu nie będzie w żadnym razie groziło osiągnięcie górnego progu wynagrodzenia zasadniczego i tak będą miały do niego zastosowanie proponowane regulacje., co stanowi bardzo głęboką ingerencję w politykę płacowo-kadrową podmiotów leczniczych.

Benefity nienazwane wynagrodzeniem (dodawany ust. 2)

ZPP pyta, jak będą traktowane inne benefity przyznawane osobom zatrudnionym, które nie zostaną przez strony umowy nazwane wynagrodzeniem.

Błąd logiczny w konstrukcji dodatkowego wynagrodzenia (dodawany ust. 3 i 4 w związku z ust. 8)

ZPP wskazuje na błąd logiczny: art. 132ab ust. 3 mówi o dodatkowym wynagrodzeniu za wykonywanie zadań innych niż udzielanie świadczeń zdrowotnych, natomiast wprowadzenie do wyliczenia w ust. 8 mówi o maksymalnym wynagrodzeniu miesięcznym z tytułu udzielania świadczeń zdrowotnych. Organizacja pyta, czy zadania nie dotyczące udzielania świadczeń mogą być zlecone w odrębnej umowie i jak wówczas obliczać maksymalne wynagrodzenie. ZPP wskazuje, że poziom ogólności przepisów pozostawia absolutną dowolność interpretacji zarówno świadczeniodawcom, jak i podmiotom kontrolującym.

Zbyt wysokie stawki maksymalne (dodawany ust. 7 – uwaga ogólna)

ZPP ocenia stawki wynagrodzenia jako zbyt wysokie i postuluje obniżenie maksymalnej miesięcznej stawki wynagrodzenia zasadniczego, tak aby pracodawcy mieli możliwość prowadzenia racjonalnej polityki kadrowej. Organizacja wskazuje, że obecna propozycja naraża podmioty lecznicze zatrudniające lekarzy na umowę o pracę na roszczenia z tytułu naruszenia przepisów o równym traktowaniu w zatrudnieniu.

Odpowiedzialność za przekroczenie łącznego limitu (dodawany ust. 7 – część wspólna)

ZPP wskazuje na niespójność: we wprowadzeniu do wyliczenia mowa jest o świadczeniodawcy z umową o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej, natomiast w części wspólnej – ogólnie o świadczeniodawcy. Organizacja pyta, kogo obciążą skutki przekroczenia łącznego limitu i czy podmiot leczniczy będzie ponosił odpowiedzialność finansową, jeżeli to zatrudniony złoży fałszywe oświadczenie o wynagrodzeniu. ZPP ilustruje problem przykładem osoby zatrudnionej w podmiocie bez umowy z NFZ z wynagrodzeniem 80 tys. zł miesięcznie, pytając czy taka osoba może w ogóle być zatrudniona przez świadczeniodawcę posiadającego kontrakt z NFZ.

Jednakowy limit niezależnie od dodatków (dodawany ust. 7)

ZPP pyta, czy zamierzone jest ustalenie identycznego limitu maksymalnego łącznego wynagrodzenia zarówno w przypadku przyznania zatrudnionemu dodatków, jak i ich braku. Organizacja ilustruje skutki przykładami: osoba pobierająca w jednym podmiocie ok. 58 tys. zł mogłaby w drugim otrzymać za identyczny wymiar czasu pracy jedynie ok. 19 tys. zł, a w przypadku zatrudnienia w dwóch podmiotach na pełny wymiar z maksymalną stawką godzinową przyznanie dodatków nie byłoby w ogóle możliwe.

Zakres oświadczenia o wynagrodzeniu (dodawany ust. 9)

ZPP pyta, czy zamiast składania oświadczenia o łącznym maksymalnym wynagrodzeniu zatrudniany nie powinien składać wyłącznie oświadczenia o nieprzekraczaniu limitów. Organizacja zgłasza też wątpliwość, czy oświadczenie ma dotyczyć tylko wynagrodzenia z tytułu udzielania świadczeń, czy również dodatku za inne zadania. ZPP ostrzega, że ustawa obejmuje wszystkie osoby wykonujące zawody medyczne – w tym takie, które nie osiągną poziomu zbliżonego do maksymalnego – w efekcie czego działy kadr i finansowe będą zasypywane oświadczeniami, których treść będą musiały przetwarzać, a które nie będą miały żadnego znaczenia, np. dotyczącymi zwiększenia dodatku stażowego pielęgniarki w innym podmiocie.

Brak trybu postępowania przy przekroczeniu limitu (dodawany ust. 10)

ZPP pyta, co kierownik podmiotu leczniczego ma zrobić z informacją o przekroczeniu maksymalnego wynagrodzenia i który z kierowników powinien obniżyć wynagrodzenie. Organizacja wskazuje na brak przepisów określających tryb postępowania w takiej sytuacji, co jest szczególnie istotne wobec przewidzianej w art. 193 odpowiedzialności wykroczeniowej kierownika podmiotu leczniczego.

Uwagi dotyczące odpowiedzialności kierownika (art. 1 pkt 24 – w zakresie art. 93 pkt 11)

ZPP wnosi o doprecyzowanie okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu leczniczego, wskazując jako szczególnie niedookreślone pojęcie „niepodejmowania działań niezbędnych”. Organizacja ilustruje problem pytaniem, czy poprzestanie na oświadczeniu pracownika o braku odpowiedzi kierownika innego podmiotu w terminie 14 dni wystarczy do uznania, że kierownik podjął niezbędne działania.

Uwagi dotyczące przepisów przejściowych i vacatio legis

Art. 4 – przepisy przejściowe

ZPP ocenia przepis jako niepoprawny redakcyjnie i budzący wątpliwości, czy obejmuje również umowy o pracę. Organizacja wskazuje, że przewidziany termin jest nierealny dla przeprowadzenia przez wszystkich świadczeniodawców nowych konkursów, a presja związana z koniecznością pozyskania personelu przed 1 stycznia 2027 roku spowoduje windowanie stawek wynagrodzeń. ZPP wskazuje, że uwzględniając standardowy czas trwania procesu legislacyjnego, termin przypadający za 4,5 miesiąca w zasadzie pozbawiłby świadczeniodawców vacatio legis, i wnosi o przedstawienie realnych do wdrożenia przepisów przejściowych.

Art. 5 – vacatio legis

ZPP ocenia czternastodniowe vacatio legis jako zdecydowanie za krótkie i postuluje, by przepisy wchodziły w życie stopniowo, tak aby nie doprowadzić do załamania się systemu ochrony zdrowia szpitalnego i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Organizacja wskazuje, że proponowane zmiany będą wymagały zmiany regulaminów wynagradzania lub układów zbiorowych pracy oraz negocjowania i zmiany umów o pracę wszystkich pracowników medycznych. ZPP oczekuje ponadto wprowadzenia s dla wymogu zatrudnienia personelu w wymiarze nie mniejszym niż 0,5 etatu (np. poprzez stopniowe dochodzenie do tego poziomu) oraz zasady, że wymóg uzyskania zgody nie będzie dotyczył już zawartych umów.

Spółeczeństwo informacyjne

Lipcowe posiedzenie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST

16 lipca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W trakcie obrad dyskutowano na temat systemu e-Doręczeń, państwowego e-dziennika, rejestrów publicznych oraz kwalifikacji podmiotów publicznych w Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa.

Zmiany w systemie e-Doręczeń

W porządku obrad znalazł się projekt ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych oraz niektórych innych ustaw (UD 236).

Akt zawiera rozwiązania, mające usprawnić działanie systemu e-Doręczeń i być odpowiedzią na wątpliwości zgłaszane m.in. przez JST. Zmiany mają dotyczyć m.in.: zasad obliczania terminów doręczenia korespondencji przez podmioty publiczne (w szczególności w zakresie tzw. „fikcji doręczenia”); doprecyzowania obowiązków operatora wyznaczonego w zakresie realizowanych usług PURDE i PUH; nadzoru nad usługami PURDE i PUH; zwolnienia podmiotów publicznych z opłat za przekazywanie

korespondencji do syndyka w postępowaniach upadłościowych; nałożenia obowiązku posiadania adresu do doręczeń elektronicznych (ADE) przez podmioty niepubliczne realizujące zadania publiczne oraz w zakresie wprowadzenia tzw. fikcji do doręczeń w przypadku doręczenia między podmiotami niepublicznymi oraz doprecyzowania zasad postępowania z wnioskami o utworzenie ADE, w sytuacji, gdy wniosek zawiera braki formalne.

16 lipca br. pojawiła się na stronie Rządowego Centrum Legislacji nowa wersja projektu, w której m.in. dodano kwestie integracji systemów oraz nowe obowiązki operatorów wyznaczonych, w tym wzmocnienia nadzoru.

Związek Powiatów Polskich wniósł uwagi do projektu, które zostały wyjaśnione. W czasie posiedzenia Organizacja ponownie podniosła jednak kwestię wygórowanych opłat za usługę PURDE.

– *Zwracamy uwagę na to, że w przypadku doręczeń elektronicznych my ponosimy trzykrotnie wyższe koszty obecnie, niż za zbliżoną usługę e-Polecony, jaką Poczta Polska świadczy komercyjnie podmiotom innym niż podmioty publiczne. Nam taniej byłoby, gdybyśmy nie mieli przymusu korzystania z e-Doręczeń, zrezygnowali z nich i kupili sobie te usługi komercyjnie od Poczty Polskiej. Płacilibyśmy trzy razy mniej* – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich.

Ustalono, że projekt wróci na kolejne posiedzenie Zespołu, po przesłaniu jego zaktualizowanej wersji.

Pozytywne rekomendacje

Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem rejestrów publicznych prowadzonych z wykorzystaniem systemu rejestrów państwowych (UD337).

– *Tak naprawdę mamy siedem takich głównych celów* – mówiła o dokumencie przedstawicielka Centralnego Ośrodka Informatyki. – *Pierwszy to jest wprowadzenie nowej usługi elektronicznej, dotyczącej możliwości złożenia oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa. Drugi to ograniczenie nadawania numerów PESEL cudzoziemcom, którzy wskazują jako podstawę prawną konieczność potwierdzania profilu zaufanego. To jest taki proceder, który głównie za granicą miał masowo miejsce. Trzecie to odmiejscowienie wymeldowania, czyli możliwość wymeldowania się w dowolnym organie gminy, a nie tylko w miejscu, w którym było się zameldowanym. Czwarte to umożliwienie rejestracji danych dotyczących parentyzacji, nie tylko przez kierowników Urzędu Stanu Cywilnego, ale również przez urzędników ewidencji ludności i dowodów osobistych. Piąte to zamieszczanie w rejestrze PESEL informacji o rodzaju dokumentu podróży potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo cudzoziemca, po to, żeby łatwiej wymieniać się danymi między innymi ze Strażą Graniczną. Szóste to możliwość cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL w określonych przypadkach przez pełnomocnika, a nie tylko osobiście oraz siódme to doprecyzowanie wybranych przepisów w zakresie spraw paszportowych, w tym rozszerzenia katalogu podmiotów, które są uprawnione do dostępu do rejestru.*

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag.

Pozytywną rekomendację, ale z uwagami, otrzymał także projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej. Akt jest rozpatrywany również przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST, upoważniony do wydania opinii wiążącej. Dotyczy wdrożenia centralnego, bezpłatnego e-dziennika, który da możliwość rezygnacji z e-dzienników komercyjnych. ZPP uważa rozwiązanie za zasadne, a w toku prac zgłosiło kilka uwag o charakterze technicznym.

Uwagi strony samorządowej dotyczyły: zaniepokojenia stanem przygotowania do wdrożenia pilotażu, uwzględnienia szkół ponadpodstawowych w pilotażu, doprecyzowania kwestii migracji danych z systemów komercyjnych, integracji dziennika z innymi systemami na poziomie JST, doprecyzowania kwestii bezpieczeństwa, dostępu i wsparcia, uwzględnienia możliwości logowania się przez rodziców i uczniów przez stronę (a nie tylko przez mObywatel).

Sprawy różne

Na wniosek Unii Metropolii Polskich podjęty został temat dotyczący kwalifikacji podmiotów publicznych w Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. Według organizacji istnieje podwójne zaszeregowanie podmiotów publicznych: jako podmiotów kluczowych albo ważnych – te same jednostki organizacyjne w kilku przypadkach miały zgłaszać podwójne klasyfikowanie. Jak potwierdził Zastępca dyrektora w Departamencie Cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie Cyfryzacji **Marcin Wysocki** doszło do pewnego błędu w klasyfikacji, który następnie został naprawiony. Podkreślił, że nie można być podmiotem kluczowym i ważnym jednocześnie.

Drugi podniesiony wątek dotyczył zadania w zakresie wodno-kanalizacyjnym. Według UMP istnieją małe urzędy gmin, które realizują je w ramach wydziału w urzędzie gminy, przez co urząd może „wpaść” w kategorię podmiotu kluczowego, mimo że nie jest to jego przeważająca działalność. UMP szacuje, że jest ok. 1000 takich podmiotów. Ministerstwo Cyfryzacji, w odpowiedzi, ma przemyśleć ten temat i uzupełnić informacje w ramach Q&A na stronie cyber.gov.pl.

ZPP zgłasza uwagi do projektu nowelizacji ustawy o wspieraniu i rozwoju usług sieci telekomunikacyjnych

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu i rozwoju usług sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, opracowanego przez Ministra Cyfryzacji. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwagi do ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

Dane ewidencji gruntów i budynków oraz aktualność GESUT

ZPP zgłasza dwa postulaty dotyczące usprawnienia korzystania z danych geodezyjnych i ewidencyjnych.

Po pierwsze, organizacja sugeruje rozważenie pozyskiwania danych ewidencji gruntów i budynków w postaci zbiorów danych udostępnianych elektronicznie – w formacie GML – zgodnie z rozwiązaniami już funkcjonującymi na gruncie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, oraz umożliwienie składania wniosków za pośrednictwem dedykowanych portali internetowych prowadzonych przez starostów. ZPP wskazuje, że takie podejście byłoby skuteczniejsze niż pozyskiwanie tradycyjnych wypisów i wyrysów, pozwoliłoby na automatyzację procesu obsługi wniosków i ograniczenie obciążeń administracyjnych.

Po drugie, ZPP postuluje wprowadzenie mechanizmów zapewniających bieżącą aktualność danych Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu (GESUT), np. przez zobowiązanie gestorów sieci do okresowej weryfikacji danych dotyczących ich infrastruktury lub przez ustanowienie procedury usuwania z bazy obiektów niezrealizowanych. Organizacja wskazuje, że brak takich mechanizmów powoduje, że użytkownicy danych przestrzennych mogą opierać swoje działania na nieaktualnych informacjach.

Pominięcie JST jako użytkowników infrastruktury obronnej

ZPP wskazuje, że projektowane przepisy dotyczące użytkowników rządowych dysponujących infrastrukturą służącą realizacji zadań związanych z obronnością i bezpieczeństwem pomijają jednostki samorządu terytorialnego, które również dysponują tego rodzaju obiektami. Organizacja postuluje uzupełnienie przepisów o użytkowników będących JST.

Zbyt niskie stawki za zajęcie pasa drogowego drogi wewnętrznej

ZPP ocenił zaproponowane stawki za zajęcie pasa drogowego i terenu drogi wewnętrznej jako zbyt niskie i postulował przyjęcie stawek: 2 zł za 1 m² dziennie za prowadzenie robót oraz 25 zł za 1 m² rocznie za umieszczenie urządzeń. Organizacja wskazała, że przy stawkach zaproponowanych przez projektodawcę koszty obsługi administracyjnej mogą przewyższać uzyskiwane dochody. ZPP zwrócił uwagę, że w przypadku dróg wewnętrznych nie jest dopuszczalne stosowanie administracyjnych kar pieniężnych za zajęcie bez zezwolenia, dostępne jest wyłącznie odszkodowanie za bezumowne korzystanie w wysokości faktycznie poniesionej szkody, a sądy nie akceptują podwyższonych stawek w sprawach spornych. Konsekwencją może być utrata przez samorządowego zarządcę kontroli nad mieniem komunalnym, gdyż wykonawcy nie będą ubiegać się o zgodę, nie obawiając się realnych sankcji.

Termin na wydanie decyzji w sprawie koordynacji robót budowlanych

ZPP postulował pozostawienie dotychczasowego terminu 60 dni na wydanie decyzji w sprawie koordynacji robót budowlanych. Organizacja wskazała, że aktualne brzmienie przepisu – przewidujące wydanie decyzji niezwłocznie, nie później niż w terminie 60 dni – jest optymalnym rozwiązaniem. ZPP powołał się ponadto na art. 13 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia PE i Rady 2024/1309, który dopuszcza przedłużenie terminów w uzasadnionych, wyjątkowych okolicznościach.

Niejasność pojęcia „operatora”

ZPP wskazuje na konieczność doprecyzowania, czy w kontekście nowego brzmienia art. 48 ust. 1 projektodawcy mają na myśli operatora sieci czy innego operatora.

Uwagi do ustawy o drogach publicznych

Uchylenie pierwszeństwa kanału technologicznego

ZPP postulował skreślenie proponowanej zmiany i utrzymanie w ustawie o drogach publicznych ust. 1a w art. 39 ust. 3. Organizacja wskazała, że uchylenie przepisu zobowiązującego do korzystania z istniejącego kanału technologicznego, gdy posiada on wolne zasoby, jest rozwiązaniem nieracjonalnym gospodarczo i technicznie. Skutkiem będzie zwiększenie liczby urządzeń lokalizowanych bezpośrednio w pasie drogowym, ograniczenie ładu przestrzennego i technicznego, wzrost liczby kolizji z istniejącą infrastrukturą oraz wzrost kosztów przebudowy i utrzymania dróg.

Prognozowanie inwestycji drogowych na 4 lata

ZPP postulował skreślenie proponowanej zmiany. Organizacja wskazała, że prognozowanie na cztery lata jest czysto hipotetyczne, a jeżeli zarządca wskaże, że inwestycja nie jest planowana, a następnie z uwagi na pojawiające się możliwości finansowe rozpocznie ją wcześniej niż po czterech latach, zostanie obciążony kosztami przełożenia infrastruktury telekomunikacyjnej.

Mapa zasadnicza z granicami pasa drogowego

ZPP kwestionował zasadność wymogu dołączenia do wniosku mapy zasadniczej z widocznymi granicami pasa drogowego, wskazując że nie we wszystkich przypadkach stan prawny nieruchomości jest uregulowany i granica działek nie pokrywa się z granicami pasa drogowego.

Zgoda na usytuowanie obiektu bliżej drogi

ZPP wskazał, że przepis w proponowanym brzmieniu nakłada na zarządcę drogi obowiązek wydania zgody, podczas gdy ustawa przewiduje przesłanki, w których zgoda nie zostanie wydana. Postuluje nadanie przepisowi charakteru fakultatywnego. Ponadto ZPP proponował dodanie do katalogu przesłanek odmowy nowej przesłanki dotyczącej kolizji zamierzenia inwestycyjnego z przyszłymi potrzebami pasa drogowego, w tym planami rozbudowy, przebudowy lub budowy ścieżek rowerowych.

Uwagi do Prawa budowlanego

Wyłączenie obowiązku pozwolenia dla stacji bazowych

ZPP postulował skreślenie przepisu wyłączającego obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę i dokonania zgłoszenia przy realizacji inwestycji na istniejących obiektach budowlanych stacji bazowych. Organizacja

wskazała, że takie wyłączenie pozbawi strony postępowania możliwości czynnego udziału, a organy architektoniczno-budowlane – analizy oddziaływania energii elektromagnetycznej wypromieniowanej do otoczenia oraz możliwości weryfikacji bezpieczeństwa konstrukcji. ZPP podkreślił, że tego rodzaju inwestycje wzbudzają duże zainteresowanie lokalnych społeczności.

Uwagi do Prawa o ruchu drogowym

Zatwierdzenie projektu organizacji ruchu

ZPP postulował skreślenie przepisu, przeniesienie regulacji do rozporządzenia wykonawczego i jej odpowiednie uszczegółowienie. Organizacja wskazała, że zatwierdzenie projektu organizacji ruchu jest czynnością materialno-techniczną uregulowaną w rozporządzeniu z 2003 roku, a projektowany przepis nie odnosi się do kwestii liczenia terminów w przypadku konieczności uzupełnienia dokumentów przez wnioskodawcę, co czyni regulację fragmentaryczną.

Uwagi różne

Kara finansowa za nieprzedłożenie dowodów

ZPP postulował skreślenie lub modyfikację przepisu. Organizacja wskazała, że kara finansowa mogłaby być nakładana wyłącznie w sytuacji, gdy to organ nałożył na stronę obowiązek przekazania konkretnych informacji lub dowodów. Tymczasem projektowany ust. 6a przewiduje, że to strona samodzielnie ocenia, które okoliczności uznaje za istotne, i przedstawia dowody – co czyni nałożenie sankcji za ich nieprzedłożenie nieuzasadnionym.

Energia, Klimat i Środowisko

Czerwcowe posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska KWRiST

3 czerwca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska KWRiST. Celem spotkania była kontynuacja rozmów na temat dwóch projektów: projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100) oraz projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224).

Ponadto, na wniosek strony samorządowej, odbyła się dyskusja na temat problemów w zakresie uzgadniania projektu planu ogólnego gminy z regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz Wodami Polskimi dla terenów chronionych.

Pozytywnie, ale z uwagami

Projekt ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224) – z perspektywy samorządów – jest dużą reformą ustrojową w zakresie przepisów środowiskowych. Najistotniejszą zmianą jest przeniesienie zadania wydawania tzw. decyzji środowiskowych z wójta na starostę. Ponadto, przepisy doprecyzowują pewne kwestie proceduralne. Przewiduje się także stworzenie specjalnego systemu teleinformatycznego do prowadzenia postępowań.

Związek Powiatów Polskich wnosił do projektu liczne uwagi. Niektóre postulaty zostały częściowo uwzględnione.

W czasie posiedzenia Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska **Piotr Otawski** przypomniał, że – zgodnie z wniesioną uwagą – do aktu wprowadzono mechanizm waloryzacyjny. Odnosił się przy tym do zastrzeżeń dotyczących podstawy tej waloryzacji – czy powinien być nią wskaźnik wynagrodzeń czy wskaźnik cen towarów i usług.

– Przeanalizowaliśmy, jak w innych ustawach, które regulują kwestie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, wykorzystywane są te wskaźniki. No i zasadniczo w większości przypadków, które my analizowaliśmy, jest to wskaźnik ten, którego użyliśmy, czyli wskaźnik związany z wynagrodzeniami. Stąd proponujemy pozostawienie tego wskaźnika, który pierwotnie został przyjęty w odpowiedzi na Państwa wnioski, dotyczące wprowadzenia mechanizmu waloryzacji.

W odpowiedzi dr **Grzegorz Kubalski** ze Związku Powiatów Polskich przyznał, że Organizacja co do kwestii związanych ze wskaźnikiem ma nieco inne zdanie, ale zdaje sobie sprawę, że rozwiązania legislacyjne muszą być sztuką kompromisu.

– To rozwiązanie, które jest w chwili obecnej, wychodzi naprzeciw większości naszych obaw. (...) Jesteśmy skłonni ten projekt zaopiniować pozytywnie, zastrzegając, że oczekujemy, że nastąpią bardzo szybko prace dotyczące projektu rozporządzenia ustalającego poszczególne mnożniki, jeżeli chodzi o koszty opłaty za poszczególne decyzje środowiskowe, bo de facto to to rozporządzenie przesądzi, czy zaproponowana reforma będzie się finansowała, a więc czy to nie będzie kolejna taka sytuacja, w której my – jako powiaty – zostaniemy obciążeni zadaniami bez odpowiednich dochodów. Jesteśmy gotowi dać ustawie zielone światło, licząc na to, że szybko będziemy mieli prace nad rozporządzeniem i te prace nad rozporządzeniem będą prowadzone na tyle fair w stosunku do nas, że rzeczywiście ta zmiana okaże się korzystna zarówno z punktu widzenia interesów środowiska, jak i z punktu widzenia funkcjonowania administracji samorządowej, która będzie miała niezbędne dochody na realizację swoich zadań.

W toku dyskusji **Sylwia Brzezicka-Tesarczyk** z Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych zaakcentowała, że ze strony OPOS-u, w tym Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, cały czas wybrzmiewa brak aprobaty dla przeniesienia kompetencji z poziomu gmin na powiaty.

W odpowiedzi na propozycję ZPP **Piotr Otawski** zapewnił przesunięcie terminu przejścia zadań w sprawach odpadów z terenów zamkniętych na starostów lub marszałków na 1 stycznia 2028 r, zrównując ten termin z pozostałymi terminami w zakresie przekazania obowiązków starostom (pierwotny postulat ZPP, aby w ogóle zrezygnować z przesunięcia tych zadań został odrzucony). Odniósł się także do kwestii szybkich prac nad rozporządzeniem.

– Deklarowałem i deklaruję chęć pełnej współpracy z Państwem przy pracach nad rozporządzeniem. My przed Radą Ministrów mamy jeszcze dwa komitety, na których ustawa musi stanąć (...) niemniej jednak na Komitet Stały i tak musimy przedstawić projekt rozporządzenia, więc jak najbardziej w ciągu najbliższego 1,5-2 miesięcy tego typu projekt rozporządzenia musi powstać i deklaruję, że na pewno będzie się to działo we współpracy z Państwem – mówił.

Dyrektor zapewnił także, że projektodawca dostrzega potrzebę przeszkolenia kadry urzędniczej w starostwach w odniesieniu do nowych dla nich zadań:

– Całą naszą ideą jest poprawienie całego systemu i sposobu prowadzenia postępowań również przez organy samorządowe, więc kwestia szkoleń jest dla nas oczywista. Ja rozpocząłem rozmowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, aby zabezpieczyć środki ze środków Narodowego Funduszu, czy to w oddzielnej puli, czy poprzez projekt, który jest realizowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, czyli System wspierania ocen oddziaływania na środowisko; aby zabezpieczyć środki na szkolenie organów zarówno w zakresie systemu teleinformatycznego, jak i w przypadku przenoszenia właściwości do starostów; również wspomoczenie merytoryczne w zakresie prowadzenia postępowania administracyjnego w odniesieniu do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Więc jak najbardziej mamy to na uwadze i jest to również naszym celem.

Ostatecznie Zespół wydał do projektu pozytywną opinię wiążącą z uwagami:

- ✓ postulatem jak najszybszego rozpoczęcia prac nad rozporządzeniem wykonawczym dotyczącym kalkulacji opłat za złożenie wniosku, w tym zagwarantowanie odpowiedniego wyliczenia kosztów pracy powiatów (pracochłonności);
- ✓ postulatem zagwarantowania w okresie przygotowawczym pomocy w przygotowaniu starostw do przejęcia zadania (w szczególności w przeszkalaniu pracowników z procedury środowiskowej oraz tworzonego systemu teleinformatycznego).

Ustalenia w sprawie ROP

Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100).

Akt służy ustanowieniu ram prawnych do stosowania prawodawstwa unijnego, a także ma na celu dostosowanie systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP), określonego obecnie w ustawie

z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, do wymogów unijnej dyrektywy.

Na posiedzeniu Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Klimatu i Środowiska **Maciej Bialek** poinformował zgromadzonych o zmianach, jakie zaszły w dokumencie.

– (...) już wcześniej uwzględniliśmy dwie kluczowe z perspektywy samorządów zmiany, tj. odejście od kwartalnej sprawozdawczości i zastąpienie jej mechanizmem kwartalnej informacji, która nie będzie przedkładana do marszałków i nie będzie przez nich weryfikowana, a będzie służyła przede wszystkim temu, żebyśmy mieli podstawę prawną do zrobienia takiego kalkulatora w BDO, który uprości składanie tej opłaty w trybie kwartalnym, ale ta sprawozdawczość będzie pozostawiona w trybie rocznym. Oraz to, co było istotne z perspektywy gmin, tzn., żeby wypłata środków nie była uwarunkowana od weryfikacji sprawozdania przez marszałka w trybie UCPG, natomiast w sytuacji, w której zostaną ujawnione rozbieżności i marszałek będzie oczekiwał korekty sprawozdania, to wynikającą z tego różnicę rozliczy się w kolejnym okresie rozliczeniowym.

Jak relacjonował Dyrektor, do kolejnych zmian doszło w wyniku poniedziałkowego spotkania roboczego.

– Zgodziliśmy się na to, żeby współczynnik różnicujący dotyczący tej stawki, nazwijmy ją 6 zł na osobę niezależnej od masy odpadów, mieć jako kluczowy mechanizm, tak jak zaproponowaliśmy, czyli że to jest właśnie od osoby według GUS-u, ale dać ministrowi upoważnienie do wydania rozporządzenia w sprawie, już nie w zasadach, ale w rozporządzeniu, wprowadzenia współczynnika różnicującego, który miałby odzwierciedlać odmiennosc przede wszystkim gmin turystycznych, ale też potencjalnie różnice kosztów pomiędzy różnymi grupami gmin, czy to pod kątem ich wielkości, czy to pod kątem ich charakteru jako gmin miejskich, wiejskich, miejsko-wiejskich. Nie jesteśmy w stanie z tego zrobić obligatoryjnego rozporządzenia, przede wszystkim dlatego, że na ten moment nie mamy danych, a chcemy uruchomić całą ustawę i cały system możliwie szybko, natomiast piszemy mechanizm ewaluacyjny, który przynajmniej wymusi na ministrów ocenę co najmniej co 2 lata konieczności wydania i aktualizacji takiego rozporządzenia. Do Rady ROP wprowadziliśmy trzech członków zamiast dwóch przedstawicieli samorządów i dodajemy przepis, zgodnie z którym roczne sprawozdanie organizacji odzysku składane przez NFOŚ będzie przez ministra przedkładane Najwyższej Izbie Kontroli. To jest to, na co się jesteśmy w stanie zgodzić w tym momencie. (...) Dostaliśmy też od Państwa wczoraj materiał bardzo obszerny z równo 160 propozycjami bardziej szczegółowych poprawek. (...) przyjmujemy to jako zestaw oczekiwań, tak naprawdę do rozważania i wprowadzania na kolejnych etapach procesu legislacyjnego. (...) po wstępnej analizie widziałem, że jest kilka propozycji choćby dotyczących rozwinięcia przepisów o związkach międzygminnych i nad tym na pewno będziemy się pochylali – zadeklarował.

Zapowiedź spotkania roboczego

W sprawach różnych odbyła się długa dyskusja na temat problemów w zakresie uzgadniania projektu planu ogólnego gminy z regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz Wodami Polskimi dla terenów chronionych.

Wójt Gminy Ujsoły **Tadeusz Piętka** przedstawił problem, z jakim boryka się jego gmina w tym zakresie. Po stronie samorządowej pojawiły się także głosy, świadczące o tym, że problem jest dużo głębszy.

Zespół ustalił, że w najbliższym czasie Ministerstwo Rozwoju i Technologii zorganizuje robocze spotkanie w formule hybrydowej na ten temat. Wezmą w nim udział m.in. przedstawiciele strony samorządowej, MRiT oraz GDOŚ.

ZPP zgłasza uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury.

Zbyt niski limit długości drogi objętej obowiązkiem oceny

ZPP postulował podwyższenie limitu dotyczącego drogi o nawierzchni twardej, od którego uzależniony jest obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, do co najmniej 10 km całkowitej długości przedsięwzięcia – z obecnego poziomu 1 km.

Organizacja uzasadniła ten postulat stwierdzeniem, że obecne technologie budowy pozwalają na ograniczenie oddziaływania inwestycji na środowisko, a budowa 10 km drogi w ramach inwestycji lokalnej nie wydaje się znaczącym obciążeniem środowiskowym. W przypadku nieuwzględnienia tego postulatu ZPP wnosił o co najmniej dwukrotne podwyższenie proponowanych limitów w zakresie przebudowy i rozbudowy dróg.

Niejednoznaczność przepisu o sumowaniu parametrów inwestycji drogowych

ZPP wskazał na wątpliwość językową i interpretacyjną w projektowanym przepisie stanowiącym, że „sumowaniu podlegają parametry rozbudowy lub przebudowy planowanej, realizowanej lub zrealizowanej”. Określenia „planowanej, realizowanej lub zrealizowanej” odnoszą się gramatycznie tylko do najbliższego rzeczownika, czyli „przebudowy”, co rodzi wątpliwość, czy obejmują one również „rozbudowę”. W konsekwencji nie jest jednoznaczne, czy warunek dotyczący etapu prac (planowanie, realizacja, zakończenie) odnosi się do obu rodzajów inwestycji, czy wyłącznie do przebudowy.

ZPP postulował przyjęcie następującego brzmienia przepisu: „w przypadku dróg sumowaniu podlegają parametry planowanej, realizowanej lub zrealizowanej rozbudowy lub przebudowy w ciągu tych dróg w odległości 10 km od granic przedsięwzięcia w okresie 3 lat”.

Proponowana zmiana jednoznacznie rozstrzyga wskazaną wątpliwość interpretacyjną.

Obszary Wiejskie, Wieś i Rolnictwo

ZPP negatywnie ocenia poselski projekt ustawy o obowiązkowym dostępie wolontariuszy do schronisk dla zwierząt

Związek Powiatów Polskich skierował do Kancelarii Sejmu opinię dotyczącą poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (RPW/19907/2026).

Przedmiot projektu

Poselski projekt ustawy nakłada na gminy obowiązek uwzględnienia w programie opieki nad zwierzętami kwestii obowiązkowego zapewnienia wolontariuszom dostępu do schronisk dla zwierząt, na ich wniosek, niezależnie od tego kto prowadzi schronisko.

Zastrzeżenia ZPP

Sprzeczność z zasadą swobody umów i ustawą o wolontariacie

ZPP wskazał, że projektowana nowelizacja **de facto** arbitralnie nakazuje przyjmowanie każdego wolontariusza, który złoży stosowny wniosek. Takie rozwiązanie pozostaje – zdaniem organizacji – w sprzeczności z art. 44 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zgodnie z ust. 1 zdanie pierwsze przywoływanego przepisu „Świadczenia wolontariuszy są wykonywane w zakresie, w sposób i w czasie określonych w porozumieniu z korzystającym”. Porozumienie takie ma charakter umowy cywilnoprawnej, do której zastosowanie ma art. 353¹ Kodeksu cywilnego, statuujący zasadę swobody umów – jest to fundament polskiego prawa cywilnego. Zasada ta pozwala stronom na samodzielne decydowanie o tym, czy zawrą umowę, z kim oraz jak ukształtują jej treść i formę. Proponowane rozwiązanie narusza tę zasadę, nakazując organizatorom schronisk zawieranie porozumień z wolontariuszami bez możliwości odmowy, nawet gdy zaistniałyby ku temu obiektywne przesłanki.

Pominięcie kwestii przygotowania wolontariuszy i bezpieczeństwa

ZPP wskazał, że projekt jako zasadę przyjmuje otwarty dostęp każdej chętnej osoby do pracy ze zwierzętami, nie zwracając uwagi na konieczność posiadania odpowiedniego przygotowania behawioralnego oraz kwestie odpowiedzialności za bezpieczeństwo wolontariuszy, zwierząt i pracowników schronisk. Organizacja wskazał, że decyzje o dopuszczeniu wolontariuszy do pracy ze zwierzętami wymagają szczegółowej analizy i oceny ewentualnych ryzyk, i w zdecydowanej większości przypadków odmowy są to odpowiedzialne decyzje prowadzących schroniska, mające na celu zapewnienie bezpiecznych warunków.

Brak danych uzasadniających regulację

ZPP zwrócił uwagę, że projektodawcy w uzasadnieniu ani w deklarowanych skutkach regulacji nie wskazują na skalę zjawiska odmowy pracy wolontariuszy w schroniskach i nie wykazują analizy powodów takich odmów. Mogłoby się okazać, że co do zasady byłyby to powody obiektywnie słuszne, a nowelizacja nie znajdowałaby uzasadnienia.

Istniejące mechanizmy partycypacji społecznej

ZPP wskazał, że ustawa o ochronie zwierząt już w obecnym kształcie zawiera rozwiązania zapewniające udział organizacji społecznych w ochronie zwierząt. Art. 3 ustawy statuuje obowiązek współdziałania organów administracji z organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt. Art. 11a ust. 7 przewiduje przekazywanie projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi do zaopiniowania przez takie organizacje. Art. 7 ustawy umożliwia ponadto upoważnionemu przedstawicielowi organizacji społecznej złożenie informacji o przypadkach znęcania się nad zwierzętami, co skutkuje wydaniem z urzędu decyzji o czasowym odebraniu zwierzęcia, co stanowi formę kontroli społecznej nad działalnością schronisk.

Brak podstaw do uznania wolontariuszy za podmiot kontroli

ZPP wskazał, że wątpliwości budzi fragment skutków regulacji, w którym wskazano, że brak ustawowej gwarancji dostępu wolontariuszy ogranicza możliwość kontroli społecznej nad realizacją gminnego obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Organizacja wskazała, że kwestie kontroli schronisk reguluje art. 11c ustawy o ochronie zwierząt, a organizacje społeczne mające ochronę zwierząt jako cel statutowy dysponują potencjałem do oceny warunków i opieki jaką obejmowane są zwierzęta. Nie sposób natomiast wymagać od wolontariuszy – często przypadkowych osób – zdolności oceny lub kontroli spełnienia ustawowych wymogów. W kontekście kontroli nad działalnością JST przepisy ustaw ustrojowych i Konstytucji RP regulują to zagadnienie wyczerpująco.

ZPP wnosi o wyjaśnienie zasad ustalania opłat za wyłączenie gruntu z produkcji przy współwłasności nieruchomości

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu do Spraw Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, pismo z wnioskiem o uwzględnienie w porządku obrad najbliższego posiedzenia Zespołu tematu sposobu określania obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych za wyłączenie gruntu z produkcji w przypadku nieruchomości stanowiących przedmiot współwłasności kilku osób.

Istota problemu

ZPP wskazał, że żaden z przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych – w tym art. 11 i 12 dotyczące decyzji administracyjnych w tym zakresie – nie precyzuje, czy należności i opłaty roczne za wyłączenie gruntu z produkcji w przypadku współwłasności gruntu stanowią zobowiązanie solidarne właścicieli, czy też organy wydające decyzje w tym zakresie powinny jednak oznaczać w decyzji wysokość opłat w sposób zindywidualizowany, proporcjonalnie do udziałów poszczególnych współwłaścicieli.

Analiza prawna przedstawiona przez organizację

ZPP wskazał, że zgodnie z art. 22b ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych i pobierane na podstawie ustawy należności, opłaty roczne, opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, opłaty oraz należności i opłaty roczne podwyższone określone w art. 28 ust. 1–4 ustawy, a także odsetki z tytułu tych należności i opłat stanowią dochód budżetu województwa. Jednocześnie art. 22b ust. 3 określa te dochody jako niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

Organizacja wskazała, że zgodnie z art. 369 Kodeksu cywilnego solidarność dłużników występuje wtedy, gdy wynika z ustawy lub z czynności prawnej. Powstaje zatem wątpliwość, czy w przypadku braku wyraźnej podstawy ustawowej bezpośrednio w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych dopuszczalne jest przyjęcie przez organ wydający decyzję solidarnej odpowiedzialności współwłaścicieli za należności i opłaty roczne.

ZPP zwrócił uwagę, że wprawdzie art. 65 ustawy o finansach publicznych przewiduje stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania z tytułu niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, jednak dotyczy to konkretnych rodzajów należności wymienionych w art. 60 pkt 1–6 tej ustawy, wśród których nie ma dochodów JST wynikających z zadań wskazanych innymi ustawami (art. 60 pkt 8).

Organizacja wskazała, że jednocześnie może pojawiać się argument, że solidarne zobowiązanie wynika niekoniecznie z konkretnego przepisu ustawowego, lecz z istoty czynności prawnej, a więc wyłączenia całości gruntu z produkcji rolnej lub leśnej, stanowiącego podstawę wydania decyzji odnoszącej się do całości oznaczonej nieruchomości jako przedmiotu współwłasności. W takim podejściu solidarny obowiązek uiszczania publicznoprawnych opłat pozostaje w funkcjonalnym związku z całym odrolnionym gruntem, podobnie jak w przypadku podatku od nieruchomości.

Pytania skierowane do strony rządowej

ZPP wniósł, aby strona rządowa ustosunkowała się podczas posiedzenia Zespołu do dwóch pytań:

- ✓ czy możliwe jest określanie w przedmiotowych decyzjach administracyjnych wysokości opłat w formie jednej, łącznej kwoty, za którą współwłaściciele odpowiadają solidarnie, czy organy powinny zawsze określać kwoty odrębnie dla każdego współwłaściciela proporcjonalnie do posiadanych udziałów;
- ✓ czy kwestia ta może być rozstrzygana w sposób dowolny przez starostów oraz prezydentów miast na prawach powiatu, np. na podstawie wniosków samych zainteresowanych współwłaścicieli.

Uzasadnienie wniosku i postulat udziału resortu finansów

ZPP wskazał, że kwestie te mają znaczenie zarówno dla praktyki organów odpowiedzialnych za wydawanie decyzji, czyli starostów, jak i dla ewentualnej egzekucji prowadzonej przez marszałków województw. Organizacja wniosła o przedstawienie stanowiska Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz o udział w posiedzeniu przedstawicieli Ministerstwa Finansów, z uwagi na to, że temat dotyczy niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

I Dodatkowe działania wspierające powiaty

Działalność Związku Powiatów Polskich obejmuje również szeroko zakrojone **prace badawcze i analityczne**, które umożliwiają zbieranie tzw. twardych danych, niezbędnych do konceptualizacji oraz wspierania prac legislacyjnych.

Co więcej, eksperci Biura Związku niemal codziennie **udzielają** różnorodnych **porad** – zarówno za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych, jak i bezpośrednio w terenie, przy okazji **organizowania szkoleń i warsztatów**.

Siła Związku przejawia się także w jego **aktywnej obecności w przestrzeni medialnej**. W tym obszarze Związek Powiatów Polskich stale utrzymuje wysoką dynamikę działań.

Szczegółowe informacje dotyczące tych dodatkowych działań Związku Powiatów Polskich zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Prace konsultacyjno-badawcze w JST

W celu przygotowywania przez Biuro Związku Powiatów Polskich jak najbardziej precyzyjnych i dostosowanych do oczekiwań powiatów członkowskich wystąpień, stanowisk oraz opinii prawnych, podejmowane są działania konsultacyjno-badawcze dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych.

Proces ten obejmuje rozsyłanie projektów aktów prawnych drogą e-mailową do jednostek samorządu terytorialnego, tj. powiatów i miast na prawach powiatu, wraz z wnioskiem o przekazanie ich do odpowiednich komórek merytorycznych w celu dokonania analizy i przedstawienia opinii.

Zebrane uwagi są następnie agregowane przez Biuro ZPP i poddawane szczegółowej analizie przeprowadzanej przez prawników oraz ekspertów Biura. Finalny dokument, będący efektem tych działań, jest przekazywany w ramach procesu legislacyjnego do odpowiednich instytucji centralnych, z prośbą o uwzględnienie zawartych w nim uwag. Ponadto, analizy te wspierają pracowników Biura w argumentacji - często popartej twardymi danymi - prezentowanej podczas komisji, debat i innych spotkań.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich przeprowadził 18 działań konsultacyjno-badawczych.

W okresie sprawozdawczym zebrano uwagi do następujących projektów:

- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (MZ 1892);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu nowych inwestycji oraz niektórych innych ustaw (UD391);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (UC 116) - druga wersja projektu;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją (WPL MI 172);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia oraz niektórych innych ustaw (UC95);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2027;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (MZ 1911);
- ✓ projekt warunków technicznych dotyczących przekazywania Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej interpretacji indywidualnych wydawanych przez samorządowe organy podatkowe;
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami oraz niektórych innych ustaw (UD402);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w powiatowym centrum zdrowia;
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych ustaw (UD396);
- ✓ poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi;
- ✓ projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych sposobów realizacji obowiązków w zakresie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych, minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych i wymiany danych z podmiotami publicznymi (RD313).

Ponadto Związek Powiatów Polskich prowadził ogólnopolskie konsultacje dotyczące:

- ✓ opinii Europejskiego Komitetu Regionów dotyczącą regionów Unii Europejskiej graniczących z Rosją, Białorusią i Ukrainą;
- ✓ wątpliwości związanych z udostępnianiem informacji o umowach w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych, zwłaszcza odnośnie zakresu danych podlegających obowiązkowemu udostępnieniu;
- ✓ wątpliwości związanych z funkcjonowaniem nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – w tym prawidłowości naliczania dochodów oraz ustalania potrzeb wydatkowych (w szczególności potrzeb oświatowych);
- ✓ wątpliwości związanych ze zmianą ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz niektórych innych ustaw.

Działalność doradcza i informacyjna

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich organizował lub współorganizował różnego rodzaju **konferencje i sympozja**, głównie o charakterze ogólnopolskim.

Odpowiadając na potrzeby zgłaszane przez powiaty i miasta na prawach powiatu, Związek przeprowadził również **kilka warsztatów i szkoleń** skierowanych do pracowników samorządowych.

Ważnym elementem wspierania samorządów terytorialnych są także **publikacje oraz artykuły prasowe** przygotowywane przez ekspertów ZPP. Często mają one charakter konsultacyjno-doradczy i są publikowane na portalu informacyjnym Dziennik Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl).

Szczegółowe informacje na temat wszystkich wspomnianych działań zostały opisane w dalszej części tego podrozdziału.

Konferencje z udziałem ZPP

W okresie sprawozdawczym **Związek Powiatów Polskich aktywnie angażował się w organizację i współorganizację różnorodnych konferencji**. Wybrane wydarzenie opisano szczegółowo poniżej.

XIII Międzynarodowe Senioralia

W dniach 17–20 czerwca 2026 roku w Krakowie odbyły się XIII Międzynarodowe Senioralia – największe wydarzenie w Europie dedykowane osobom starszym. Inicjatywa została zorganizowana przez Stowarzyszenie MANKO – Głos Seniora.

W wydarzeniu wzięło udział około 9000 seniorów reprezentujących 200 gmin uczestniczących w ogólnopolskim programie wspierającym aktywność osób starszych. Uczestnicy przybyli z 13 województw, a także z 10 krajów świata, co nadało wydarzeniu międzynarodowy charakter i stworzyło przestrzeń do wymiany doświadczeń oraz integracji międzypokoleniowej.

Senioralia rozpoczęły się w środę 17 czerwca od aktywizacyjnych wydarzeń na Wiśle, które sprzyjały integracji i wspólnej zabawie. Kulminacja obchodów miała miejsce w piątek, 19 czerwca. Tego dnia ulicami Krakowa przeszła wielotysięczna parada seniorów pod hasłem „Senior ma Moc”, będąca jednym z najbardziej rozpoznawalnych elementów wydarzenia.

Centralnym punktem programu była uroczystość w Parku Jordana, podczas której wręczono liczne wyróżnienia i certyfikaty dla osób oraz instytucji szczególnie zaangażowanych w działania na rzecz seniorów. Symbolicznym momentem było również przekazanie seniorom klucza do bram miasta, co stanowiło wyraz uznania dla ich roli w życiu społecznym.

Po części oficjalnej uczestnicy mogli wziąć udział w bogatym programie artystycznym. Na scenie wystąpili zarówno znani artyści, jak i przedstawiciele lokalnych społeczności, w tym zespoły taneczne, wokaliści oraz grupy artystyczne działające przy uniwersytetach trzeciego wieku i organizacjach senioralnych.

Istotnym elementem Senioraliów była strefa zdrowia i bezpieczeństwa, w której kilkudziesięciu wystawców oferowało bezpłatne badania profilaktyczne i konsultacje specjalistyczne. Uczestnicy mogli skorzystać m.in. z badań słuchu, wzroku, pomiarów parametrów życiowych oraz porad dietetycznych i fizjoterapeutycznych. Program edukacyjny obejmował również wykłady i warsztaty dotyczące zdrowego stylu życia, profilaktyki oraz nowoczesnych rozwiązań wspierających osoby starsze.

Piątkowy program zakończyła międzypokoleniowa dyskoteka, która zgromadziła uczestników na wspólnej zabawie i integracji. Finałem wydarzenia był sobotni marszobiegi w Parku Jordana, promujący aktywność fizyczną i zdrowy styl życia.

XIII Międzynarodowe Senioralia w Krakowie potwierdziły swoją rangę jako jedno z najważniejszych wydarzeń społecznych w Europie, integrujących środowisko senioralne, promujących aktywność, zdrowie oraz solidarność międzypokoleniową.

Związek Powiatów Polskich objął to wydarzenie patronatem honorowym.

Warsztaty i szkolenia

Kolejnym obszarem aktywności Związku Powiatów Polskich jest świadczenie usług doradczych i szkoleniowych na rzecz samorządów członkowskich. Realizowane jest to m.in. poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów i szkoleń.

W okresie sprawozdawczym, przez oraz we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, zorganizowano **cztery szkolenia dla pracowników samorządowych, w których uczestniczyły 2482 osoby.**

Szczegółowe informacje na temat warsztatów szkoleniowych zrealizowanych przez ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w dalszej części tematycznej.

Incydenty cyberbezpieczeństwa

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Incydenty cyberbezpieczeństwa w świetle UKSC - definicja, reakcja, odpowiedzialność”.

Szkolenie to odbyło się **17 czerwca 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **662 pracowników samorządowych**.

Prelegentem był: **Michał Opala** – adwokat specjalizujący się w przestępczości gospodarczej i komputerowej, związany z zespołem White Collar Crime kancelarii Sołtysiński Kawecki & Szlęzak od 2011 roku. Od ponad 15 lat zajmuje się sprawami z obszaru przestępczości gospodarczej, komputerowej oraz karnej skarbowej, łącząc doświadczenie procesowe z praktycznym doradztwem w zakresie cyberbezpieczeństwa i zarządzania incydentami bezpieczeństwa informacji.

Opieka długoterminowa

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Koordynacja opieki długoterminowej – nowe zadanie powiatów”.

Szkolenie odbyło się **26 czerwca 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **410 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: r.pr. **Bernadeta Skóbel** – kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura Związku Powiatów Polskich.

Obronność cywilna i ochrona ludności

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju zorganizował bezpłatny webinar, pt. „Dotacje na obronność cywilną i ochronę ludności – jak JST mogą przygotować się do planowanych naborów?”.

Webinar odbył się **20 lipca 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **430 pracowników samorządowych**.

Centralny Rejestr Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Udostępnianie informacji o umowach w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych”.

Szkolenie odbyło się **24 lipca 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **980 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: r.pr. **Katarzyna Liszka-Michałka** – ekspert w Dziale Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura Związku Powiatów Polskich.

Dziennik Warto Wiedzieć

Związek Powiatów Polskich jest wydawcą bezpłatnego internetowego portalu informacyjnego **Dziennik Warto Wiedzieć**, dostępnego pod adresem www.wartowiedziec.pl

Dziennik Warto Wiedzieć jest redagowany przez pracowników Biura Związku Powiatów Polskich. Skład redakcji przedstawia się następująco:

- ✓ redaktor naczelny: **Rafał Rudka**;
- ✓ redaktorzy: **dr Grzegorz P. Kubalski, Bernadeta Skóbel, Katarzyna Liszka-Michałka, Patrycja Grebla-Tarasek, Adrian Pokrywczyński, Mateusz Jabłoński, Piotr Majoch, Katarzyna Sekuła-Jelito, Joanna Gryboś-Chechelska, Ewelina Kocemba, Tomasz Smaś, Alicja Cisowska oraz Anna Dąbrowska**;
- ✓ redaktor techniczny: **Anna Królikowska**.

W okresie sprawozdawczym w Dzienniku Warto Wiedzieć opublikowano ponad 520 artykułów prasowych.

Numer specjalny Dziennika Warto Wiedzieć

W okresie sprawozdawczym Redakcja Dziennika Warto Wiedzieć przygotowała numer specjalny wydawnictwa, który został opublikowany w wersji elektronicznej oraz wydrukowany i przekazany członkom Związku Powiatów Polskich.

Publikacja została poświęcona XXXIII Zgromadzeniu Ogólnemu Związku Powiatów Polskich, które odbyło się w Karpaczu. Zawiera kompleksową relację z obrad, obejmującą przebieg części statutowej, omówienie najważniejszych punktów porządku obrad oraz najistotniejszych dyskusji dotyczących bieżących wyzwań stojących przed samorządami powiatowymi.

W numerze znalazły się również wystąpienia zaproszonych gości oraz omówienie najważniejszych głosów w debacie, a także pełna prezentacja stanowisk przyjętych przez Zgromadzenie wraz z ich kontekstem. Stanowiska te wyznaczają kierunki działań Związku Powiatów Polskich i stanowią podstawę dalszych prac oraz dialogu z administracją rządową i parlamentem w zakresie zmian dotyczących funkcjonowania powiatów i miast na prawach powiatu.

Publikację uzupełniają wywiady, fotoreportaż dokumentujący wydarzenie oraz materiały podsumowujące najważniejsze inicjatywy towarzyszące Zgromadzeniu – w tym Gali rozdania nagród w ramach Ogólnopolskiego Rankingu Powiatów i Miast, a także forów tematycznych, które stały się przestrzenią dla merytorycznej wymiany doświadczeń.

Redaktorami tego numeru są: **Rafał Rudka** – redaktor naczelny, **Anna Dąbrowska** oraz **Joanna Gryboś-Chechelska**.

Współpraca

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich realizował liczne działania mające na celu wzmacnianie i pogłębianie współpracy zarówno z instytucjami publicznymi, jak i samorządowymi. Związek podejmował również inicjatywy wspierające samorządy terytorialne.

Najważniejsze działania realizowane przez ZPP zostały przedstawione w poniższych podrozdziałach.

Współpraca patronacka

Związek Powiatów Polskich jest cenionym partnerem w realizacji różnorodnych przedsięwzięć, co znajduje odzwierciedlenie w licznych wnioskach o objęcie patronatem wydarzeń organizowanych przez różne podmioty. Również *Dziennik Warto Wiedzieć* cieszy się dużym zainteresowaniem organizatorów, którzy chętnie zabiegają o jego patronat.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich objął patronat nad 5 inicjatywami, a *Dziennik Warto Wiedzieć* nad 6 wydarzeniami.

Szczegółowe zestawienie patronatów udzielonych przez Związek Powiatów Polskich przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju	webinarium	„Dotacje na obronność cywilną i ochronę ludności – jak JST mogą przygotować się do planowanych naborów.”	20 lipca 2026 r., online
2	Lentewenc Sp. z o.o.	targi	VII Międzynarodowe Targi Technologii Miejskich Smart City Expo Poland	16-17 września 2026 r., Warszawa
3	ITS Polska	konferencja	II Konferencja Lubelska pn. „Wykluczenie komunikacyjne – diagnoza lokalna, dane i dostępność transportowa”	9 października 2026 r., Lublin
4	Wydziałowa Rada Studentów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	konferencja	„Współodpowiedzialni za bezpieczeństwo – ZK i OLIOC wobec współczesnych wyzwań.”	9 listopada 2026 r., Warszawa

5	Grupa MTP	targi	Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury BUDMA	26-29 stycznia 2027 r., Poznań
---	-----------	-------	---	--------------------------------

Szczegółowe zestawienie patronatów udzielonych przez **Dziennik Warto Wiedzieć** przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	Wolters Kluwer Polska	forum	„Forum BEZPIECZEŃSTWA 360°. Ochrona ludności i cyberbezpieczeństwo sektora publicznego”	21-22 września 2026 r., Warszawa
2	Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami	kongres	Kongres Rozwoju Mieszkalnictwa	17 września 2026 r., Gdynia
3	Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Sportu	forum	Europejskie Forum Regionalnego Sportu 2026	24 września 2026 r., Legionowo
4	ITS Polska	konferencja	II Konferencja Lubelska pt. "Wykluczenie komunikacyjne – diagnoza lokalna, dane i dostępność transportowa"	9 października 2026 r., Lublin
5	Nowy Adres sp. z o.o.	forum	4. Forum Dostępności	18-19 listopada 2026 r., Poznań
6	Mazowiecka Wspólnota Samorządowa	forum	III Mazowieckie Forum Samorządowe "Wspólnota Bezpieczeństwa",	26 listopada 2026 r., Warszawa

Mniej formalną formą wsparcia, w którą angażuje się Związek Powiatów Polskich, jest rozsyłanie komunikatów od różnych organizacji za pośrednictwem wewnętrznej „sieci e-mail JST”. Dzięki tego rodzaju działaniom marka ZPP cieszy się dużym prestiżem.

Współpraca z Komisją Europejską

Związek Powiatów Polskich wspierał Komisję Europejską w promocji konsultacji publicznych dotyczących dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej. Konsultacje są częścią oceny unijnych przepisów mających kluczowe znaczenie dla ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.

Współpraca z Uniwersytetem Jagiellońskim

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Uniwersytet Jagielloński, w zakresie działań związanych z prowadzeniem badania, którego celem jest identyfikacja najważniejszych wyzwań rozwojowych jednostek samorządu terytorialnego oraz wskazanie realnych obszarów współpracy ze środowiskiem naukowym.

Współpraca ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Śląski Związek Gmin i Powiatów w promocji pakietu wzorcowych dokumentów dotyczących Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) skierowanych do pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

Współpraca z Narodowym Instytutem Wolności

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał działania realizowane przez Narodowy Instytut Wolności, a związane z Międzynarodowym Rokiem Wolontariatu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Głównym elementem, który był realizowany w okresie sprawozdawczym było upowszechnianie informacji o badaniu dotyczącym stanu rozwoju wolontariatu i potrzeb jednostek samorządu terytorialnego w zakresie prowadzenia działań rozwijających wolontariat na ich terenie.

Współpraca z Wolters Kluwer Polska

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Wolters Kluwer Polska w promocji szkoleń dedykowanych pracownikom JST, a dotyczących: przekształceń OPS w CUS.

Współpraca z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Wielkopolską Akademię Nauki i Rozwoju w zakresie promocji szkolenia dedykowanego JST, a poświęconego tematyce dotacji na obronność cywilną i ochronę ludności, w tym tego jak JST mogą przygotować się do planowanych naborów.

Odznaczenia, konkursy i rankingi

Innowacyjny Samorząd

Wrocław, Rybnik, Janikowo, Igołomia-Wawrzeńczyce, powiat ostrowiecki oraz **województwo łódzkie** zostali zwycięzcami VII edycji konkursu „Innowacyjny Samorząd”, organizowanego przez Serwis Samorządowy PAP. Podczas gali finałowej w Warszawie nagrodzono projekty, które przynoszą wymierne korzyści mieszkańcom i usprawniają funkcjonowanie administracji.

W sześciu kategoriach konkursowych rywalizowało 147 projektów. Kapituła oceniała przede wszystkim rozwiązania o praktycznym zastosowaniu, których efekty są mierzalne i zauważalne dla lokalnych społeczności.

Jak podkreślił dyrektor generalny PAP **Marek Błoński**, w dotychczasowych edycjach oceniono ponad 1200 projektów. Celem konkursu jest nie tylko wyróżnianie najlepszych praktyk, lecz także tworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń między jednostkami samorządu terytorialnego wszystkich szczebli.

Samorządy województw

Pierwsze miejsce zajęło **województwo łódzkie** za projekt „Kolejowa Komunikacja Autobusowa Województwa Łódzkiego (KKA) – partnerski model integracji transportu publicznego w województwie łódzkim”. Projekt obejmuje sieć linii autobusowych dowożących mieszkańców miejscowości położonych poza liniami kolejowymi do przystanków Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej. Jego celem jest integracja przewozów autobusowych i kolejowych oraz zwiększenie dostępności transportu publicznego.

Drugie miejsce otrzymało **województwo podkarpackie** za „Regionalny Model Ruchu dla Województwa Podkarpackiego” – cyfrowe narzędzie analityczne odwzorowujące funkcjonowanie regionalnego systemu transportowego oraz jego powiązania z układem krajowym i ponadregionalnym.

Trzecie miejsce przyznano **województwu kujawsko-pomorskiemu** za projekt „Fundusz Filmowy Kujawy Pomorze”, wspierający produkcje i festiwale filmowe.

Wyróżnienia otrzymały **województwa małopolskie** za projekt „Hackathon dla Małopolski” oraz **zachodniopomorskie** za „11 fotokatalitycznych murali na Pomorzu Zachodnim”.

Powiaty

W kategorii powiatów zwyciężył **powiat ostrowiecki** z projektem „Zautomatyzowana aktualizacja ewidencji gruntów i budynków z wykorzystaniem sztucznej inteligencji”. Rozwiązanie automatyzuje przetwarzanie aktów notarialnych – od ich wpływu, przez skanowanie, ekstrakcję i walidację danych, po przygotowanie propozycji zmiany zatwierdzanej przez upoważnionego operatora.

Drugie miejsce zajął **powiat krotoszyński** za projekt „Innowacyjne, geodezyjne e-usługi 3D wsparte sztuczną inteligencją podnoszące bezpieczeństwo projektowo-inwestycyjne”.

Trzecie miejsce ex aequo przyznano **powiatowi malborskiemu** za projekt „Nadwiślański Rozwój Kwalifikacji – innowacja w JST” oraz **powiatowi zgierskiemu** za „Zieloną energię dla Powiatu Zgierskiego”, opartą na modelu zakupu energii w formule cPPA z wykorzystaniem odnawialnych źródeł.

Wyróżniono także **powiat zgierski** za projekt „Powiatomat – urząd 24/7”, **powiat gnieźnieński** za „Administrację bez kolejek – kompleksową transformację obsługi mieszkańców w Powiecie Gnieźnieńskim” oraz **powiat policki** za „Urząd 24 w Powiecie Polickim”.

Gminy wiejskie

Najlepszym projektem w kategorii gmin wiejskich został „Gminny model prewencji podtopień na terenach rolniczych – racjonalizacja zarządzania wodą w JST jako element lokalnej odporności klimatycznej gminy”, wdrożony w **Igołomi-Wawrzeńcach**. Gmina przekształciła utrzymanie rowów melioracyjnych z doraźnych interwencji w lokalny system zarządzania ryzykiem wodnym.

Drugie miejsce otrzymała **gmina Rudnik** za projekt „Mała gmina – wielka medycyna. Kompleksowa opieka zdrowotna bez kompromisów w Gminie Rudnik”, zapewniający mieszkańcom dostęp do diagnostyki i leczenia w jednym miejscu.

Trzecie miejsce zajęła **Zawoja** za projekt „Wirtualny Urzędnik”. System oparty na sztucznej inteligencji obejmuje całodobowego chatbota dla mieszkańców oraz wewnętrznego asystenta dla pracowników urzędu.

Wyróżnienia przyznano gminom: **Dąbrowa** za „Dąbrowską sieć bezpieczeństwa i autonomii dla osób niesamodzielnych”, **Hażlach** za „Centrum Kultury STODOŁA w Zamarskach”, **Majdan Królewski** za utworzenie i funkcjonowanie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego „Brzostowe Wzgórze”, **Szydłowo** za „Klub Międzypokoleniowy Szydłosfera” oraz **Murów** za „Centrum Usług Publicznych w Murowie”.

Gminy miejsko-wiejskie

W tej kategorii pierwsze miejsce zajęło **Janikowo** za projekt „Cyfrowy Audytor Prawa Miejscowego – systemowy przegląd aktów prawa miejscowego Gminy Janikowo z wykorzystaniem zaawansowanej sztucznej inteligencji”.

Drugie miejsce otrzymał **Ciechanowiec** za „Program teleopieki domowej – innowacyjny system wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnościami”.

Trzecie miejsce przypadło **Grodziskowi Mazowieckiemu** za „Nowy system organizacji żywienia w gminnych placówkach oświatowych”, którego celem jest poprawa jakości posiłków i zachowanie wysokich standardów bezpieczeństwa żywnościowego w szkołach.

Wyróżnienia otrzymały: **Bystrzyca Kłodzka** za „System Inteligentnej Segregacji Odpadów”, **Śrem** za wdrożenie tego systemu w zabudowie wielolokalowej, **Pleszew** za projekt „Zielona klasa – edukacja, która wychodzi poza mury”, **Rawicz** za transformację cyfrową urzędu oraz **Jarocin** za „Lokalną Strategię Integracji Osób z Doświadczeniem Migracji, w tym Uchodźstwa na lata 2026–2028”.

Gminy miejskie

Wśród gmin miejskich zwyciężył **Rybnik** za projekt „Mobilny Asystent Społeczności Lokalnej”.

Drugie miejsce otrzymał **Konin** za „Most pieszo-rowerowy nad kanałem Ulgi w Koninie”.

Trzecie miejsce *ex aequo* zajęły **Ciechanów** za „Budowę Zielonego Targu i lokali dla przedsiębiorców za 1 zł za m²” oraz **Zduńska Wola** za projekt „Stop Chaos, czyli co wolno, a czego nie wolno w Zduńskiej Woli”. W jego ramach uruchomiono stronę internetową objaśniającą mieszkańcom zapisy uchwały krajobrazowej.

Wyróżniono **Ostródę** za projekt „Młodzieżownia”, **Świnoujście** za „Program Wellbefe Zdalny Psycholog”, **Racibórz** za „Urban Lab Racibórz – miejsce spotkań, pomysłów i zmian” oraz **Opole** za „ReButik w Opolu”.

Miasta duże

W kategorii miast dużych pierwsze miejsce zajął **Wrocław** za projekt „Miejska Farma Wrocław”. Inicjatywa zakłada profesjonalną, zrównoważoną uprawę warzyw w granicach miasta na potrzeby jednostek opiekuńczych i wychowawczych, połączoną z aktywizacją społeczną i zawodową osób długotrwale bezrobotnych.

Drugie miejsce otrzymał **Poznań** za projekt „Poznań City Lab”, czyli platformę łączącą administrację, naukę i biznes w celu testowania oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań w warunkach miejskich.

Trzecie miejsce przyznano **Szczecinowi** za projekt „Ewa – Wirtualna Asystentka Konsultacji Społecznych w Szczecinie”, wykorzystujący technologię głosową i videochatbotową do wspierania procesu partycypacji.

Wyróżnienia otrzymały **Lublin** za „Lubelskie Ogrody Społeczne”, **Gdańsk** za „Integrację z systemem Geoportal” oraz **Łódź** za „System Informacyjny Monitoringu Urbanistycznego Łodzi”.

Związek Powiatów Polskich objął to wydarzenie patronatem honorowym.

Gała Ogólnopolskiego Rankingu Powiatów i Miast na prawach powiatu 2025

Wieczorem 17 czerwca 2026 r., podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich w Karpaczu, odbyła się uroczysta Gała Ogólnopolskiego Rankingu Powiatów i Miast na prawach powiatu 2025. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele samorządów z całej Polski, parlamentarzyści, eksperci oraz

partnerzy ZPP. Podczas gali wręczono nagrody i wyróżnienia dla liderów oraz laureatów jednego z najbardziej prestiżowych i najdłużej prowadzonych rankingów samorządowych w kraju.

Ranking Związku Powiatów Polskich od ponad dwóch dekad promuje jednostki samorządu terytorialnego wyróżniające się skutecznością działania, innowacyjnością, aktywnością prorozwojową oraz wysoką jakością usług publicznych. Samorządy oceniane są przez ekspertów ZPP w wielu obszarach, m.in. rozwoju i pozyskiwania funduszy, edukacji, polityki społecznej, ochrony zdrowia, działań na rzecz mieszkańców, aktywności międzynarodowej oraz ochrony środowiska.

Najwyższe wyróżnienia „Dobry Polski Samorząd 2025” otrzymali:

- ✓ **Powiat Drawski** – w kategorii powiatów do 60 tys. mieszkańców,
- ✓ **Powiat Raciborski** – w kategorii powiatów od 60 tys. do 120 tys. mieszkańców,
- ✓ **Powiat Cieszyński** – w kategorii powiatów powyżej 120 tys. mieszkańców,
- ✓ **Miasto Łódź** – w kategorii miast na prawach powiatu.

Podczas gali uhonorowano również zdobywców tytułów specjalnych:

Super Powiat 2025

- ✓ Powiat Kłodzki,
- ✓ Powiat Piotrkowski,
- ✓ Powiat Poznański,
- ✓ Powiat Prudnicki,
- ✓ Powiat Raciborski.

Super Miasto 2025

- ✓ Miasto Jelenia Góra.

Nagrody otrzymali także laureaci rankingu w poszczególnych kategoriach.

Powiaty do 60 tys. mieszkańców:

- ✓ Powiat Drawski
- ✓ Powiat Walecki
- ✓ Powiat Hajnowski
- ✓ Powiat Prudnicki
- ✓ Powiat Świdwiński
- ✓ Powiat Sępoleński
- ✓ Powiat Bielski (woj. podlaskie)
- ✓ Powiat Chełmiński
- ✓ Powiat Choszczeński
- ✓ Powiat Siemiatycki.

Powiaty od 60 tys. do 120 tys. mieszkańców:

- ✓ Powiat Raciborski
- ✓ Powiat Słupski
- ✓ Powiat Toruński
- ✓ Powiat Stalowowolski
- ✓ Powiat Chojnicki
- ✓ Powiat Tomaszowski (woj. lubelskie)
- ✓ Powiat Piotrkowski
- ✓ Powiat Szczecinecki
- ✓ Powiat Bytowski
- ✓ Powiat Tomaszowski (woj. łódzkie)
- ✓ Powiat Lęborski
- ✓ Powiat Nizkański
- ✓ Powiat Policki

- ✓ Powiat Starachowicki
- ✓ Powiat Bełchatowski.

Powiaty powyżej 120 tys. mieszkańców:

- ✓ Powiat Cieszyński
- ✓ Powiat Wodzisławski
- ✓ Powiat Inowrocławski
- ✓ Powiat Kartuski
- ✓ Powiat Kłodzki
- ✓ Powiat Poznański
- ✓ Powiat Piaseczyński
- ✓ Powiat Kielecki
- ✓ Powiat Opolski
- ✓ Powiat Tarnogórski
- ✓ Powiat Koniński
- ✓ Powiat Bielski (woj. śląskie)
- ✓ Powiat Żywiecki
- ✓ Powiat Myślenicki
- ✓ Powiat Wrocławski.

Miasta na prawach powiatu:

- ✓ Miasto Łódź
- ✓ Miasto Jelenia Góra
- ✓ Miasto Płock
- ✓ Miasto Częstochowa
- ✓ Miasto Nowy Sącz
- ✓ Miasto Rybnik
- ✓ Miasto Tarnów
- ✓ Miasto Przemyśl
- ✓ Miasto Grudziądz
- ✓ Miasto Chorzów.

– *Ranking Powiatów i Miast na prawach powiatu od lat pokazuje, że polskie samorządy potrafią skutecznie odpowiadać na wyzwania współczesności, realizując ambitne inwestycje i jednocześnie dbając o wysoką jakość usług publicznych. Gratuluję wszystkim laureatom i dziękuję za konsekwentne budowanie silnych wspólnot lokalnych. To wyróżnienie jest potwierdzeniem, że konsekwencja, profesjonalizm i otwartość na potrzeby mieszkańców przynoszą wymierne efekty i budują zaufanie do samorządu* - podkreślił podczas gali Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich **Andrzej Płonka**.

Tegoroczna gala była nie tylko okazją do uhonorowania najlepszych samorządów, ale także do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy przedstawicielami powiatów i miast z całego kraju. Uczestnicy zgodnie podkreślali, że ranking ZPP pozostaje ważnym narzędziem promowania jakości zarządzania publicznego oraz inspiracją do dalszego rozwoju lokalnych wspólnot.

Ranking odbywa się pod patronatem medialnym: Dziennika Warto Wiedzieć, Prawo.pl, Wydawnictwa Wolters Kluwer Polska, Magazynu Gospodarczego Rynek Inwestycji oraz Serwisu Administracyjno-Samorządowego SAS.

Zasłużeni dla Samorządu Terytorialnego

25 przedstawicieli samorządów otrzymało Odznakę Honorową za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego, przyznawane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Odznaki wręczyli – podczas dodatkowego posiedzenia plenarnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, 24 czerwca 2026 r. – sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański** oraz Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca**.

– To jest to miejsce, to jest ten moment, kiedy w imieniu rządu wyrażamy Państwu wdzięczność – za Państwa służbę, za Państwa oddanie, za Państwa determinację i poświęcenie, które codziennie przez kilkadziesiąt lat wkładacie na rzecz rozwoju swoich małych ojczyzn – mówił Tomasz Szymański.

– Jak jesteśmy wszyscy na tej sali, na pewno zgadzamy się, na niej i poza nią, że największym osiągnięciem naszego kraju od transformacji jest utworzenie samorządu terytorialnego. To kilkadziesiąt lat ciężkiej pracy Państwa na wszystkich odcinkach. (...) Od tego, jak wygląda nasza chęć do rozwoju naszego kraju, będzie zależała pomyślność Polski – mówił Mieczysław Kieca.

Odznaczeni zostali:

- ✓ **Mirosław Chrapusta**, Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru; Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie;
- ✓ **Paweł Chruściel**, Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli; Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie;
- ✓ **Grzegorz Cichy**, Burmistrz Gminy i Miasta Proszowice; Urząd Gminy i Miasta Proszowice;
- ✓ **Grzegorz Czarnocki**, Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu;
- ✓ **Jarosław Dobkowski**; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski;
- ✓ **Robert Górecki**, Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli; Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy;
- ✓ **Damian Grzelka**, Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach;
- ✓ **Ewa Kuczyńska**, Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru; Pomorski Urząd Wojewódzki;
- ✓ **Edward Maniura**, Burmistrz Miasta Lublińca, Urząd Miejski w Lublińcu;
- ✓ **Joanna Nowaczyk**, Zastępca Dyrektora Biura Związku Miast Polskich;
- ✓ **Ryszard Nowak**, Radny Rady Miejskiej Wałbrzycha; Miasto Wałbrzych;

- ✓ **Michał Olszewski**, Prezes Stowarzyszenia Metropolia Warszawa;
- ✓ **Janusz Pakos**, Skarbnik Gminy; Urząd Gminy Lipnica Wielka;
- ✓ **Remigiusz Pawelczak**, Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Szamotułach;
- ✓ **Andrzej Pietrasik**, Burmistrz Płońsk; Urząd Miejski w Płońsku;
- ✓ **Joanna Sachanbińska**, Dyrektor Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu;
- ✓ **Bernadeta Skóbel**, Radca Prawny Związku Powiatów Polskich; Koordynator Pomocy Prawnej;
- ✓ **Monika Stanny**, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk;
- ✓ **Krzysztof Szulborski**, Burmistrz Miłakowa; Urząd Miejski w Miłakowie;
- ✓ **Justyna Szymańska-Chłodzińska**, Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli; Urząd Wojewódzki;
- ✓ **Kazimierz Weremkowicz**, Wójt Gminy Rossosz; Urząd Gminy Rossosz;
- ✓ **Wiesław Wędzonka**, wieloletni Radny Rady Miejskiej w Radomiu; Związek Miast Polskich;
- ✓ **Paweł Witt**, Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli; Lubuski Urząd Wojewódzki;
- ✓ **Marcin Wojtkowiak**, Wójt Gminy Czerwonak; Urząd Gminy Czerwonak;
- ✓ **Jakub Zięty**, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski.

Odznaka Honorowa za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego to prestiżowe wyróżnienie będące wyrazem uznania za wieloletni wkład w rozwój lokalnych społeczności; w szczególności za: działalność w organach JST, związkach i stowarzyszeniach JST, działalność związaną z wykonywaniem zadań dotyczących samorządu terytorialnego w urzędach administracji publicznej oraz w urzędach organu władzy publicznej, pracę naukową i badawczą dotyczącą zagadnień związanych z działalnością samorządu terytorialnego.

W gronie odznaczonych znalazła się przedstawicielka Związku Powiatów Polskich – **Bernadeta Skóbel**, radczyni prawna oraz kierowniczka Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz ZPP.

Efekty realizowanych projektów

Jednym z obszarów działalności Związku Powiatów Polskich są projekty finansowane ze źródeł innych niż składki członkowskie. Dzięki ich realizacji Związek może skuteczniej wspierać samorządy, szczególnie powiatowe, w doskonaleniu profesjonalnego świadczenia usług publicznych. W rezultacie stale rośnie liczba starostw powiatowych i miast na prawach powiatu, które świadczą usługi publiczne na wysokim poziomie.

Cechą wspólną wszystkich realizowanych projektów jest ich zgodność z celami statutowymi Związku Powiatów Polskich. Każdy projekt skierowany jest przede wszystkim do samorządów terytorialnych - w pierwszej kolejności do powiatów i miast na prawach powiatu, ale również do współpracujących ze Związkiem Gmin.

Projekty dotyczą zagadnień kluczowych dla powiatów, wspierając je w rozwiązywaniu lokalnych problemów oraz w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, co wpisuje się w główne cele Związku.

Pozyskiwanie funduszy europejskich na realizację projektów pozwala ZPP na poszerzanie potencjału oraz możliwości działania, które wspiera pracę powiatów.

W okresie sprawozdawczym ZPP realizował działania związane z jednym projektem.

Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa

Cele projektu

Głównym celem projektu jest opracowanie i wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS) na podstawie i zgodnie z Architekturą Informacyjną Państwa (AIP), której aktualizacja i rozwój jest właściwością Ministra Cyfryzacji.

Celami szczegółowymi jest budowa czterech wzorcowych, skalowalnych modeli architektonicznych (TO-BE), Modeli AIS, dla różnych grup JST działających w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym oraz ustawę o samorządzie powiatowym, tj.: gminy wiejskiej (AISW), gminy miejsko-wiejskiej i miejskiej (AISM), miasta na prawach powiatu (AISMP), powiatu (AISP) oraz ich pilotażowe wdrożenie poprzez:

- ✓ opracowanie czterech pilotażowych modeli architektonicznych (AS-IS), Modeli Architektury Informacyjnej Instytucji Samorządu Terytorialnego (Modeli AIST), dla wyznaczonych jednostek reprezentujących ww. grupy JST we wskazanych przez nie obszarach działalności,
- ✓ identyfikacji luk (braków lub niedoborów) w rozwoju cyfrowym JST objętych pilotażem w ww. obszarach działalności oraz identyfikacji przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie dotyczących zbudowania lub zmodernizowania systemów teleinformatycznych,
- ✓ zbudowanie nowych lub zmodernizowanie istniejących systemów teleinformatycznych w JST biorących udział w pilotażu zidentyfikowanych w ramach pilotażowego wdrażania Modelu AIS przy zapewnieniu ich skalowalności, wyższego poziomu interoperacyjności i wykorzystania nowoczesnych technologii.

Modele te będą wspierały osiągnięcie korzyści wynikających z realizacji celów transformacji cyfrowej określonych w polskich i europejskich dokumentach strategicznych, tj.: poprawę relacji państwa z obywatelem; usprawnienie zaplecza elektronicznej administracji; zwiększenie dostępności i jakości zasobów informacyjnych państwa; wzmocnienie rozwoju kompetencji cyfrowych.

Założenia projektu

Według założeń projekt będzie odpowiadał na potrzeby administracji publicznej, zwłaszcza JST, które w efekcie pozwolą mają na:

- ✓ przyspieszenie integracji lub interoperacyjności systemów teleinformatycznych w administracji publicznej w celu ułatwienia realizacji zadań w sposób w pełni elektroniczny i wzmocnienia elektronizacji realizowanych procesów;

- ✓ opracowanie standardów, wytycznych, rekomendacji pozwalających na wzmocnienie rozwoju cyfrowego urzędu na poziomie JST, m.in. pozwalających na identyfikację i priorytetyzację przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie;
- ✓ dostosowanie JST do obsługi całego procesu będącego podstawą realizacji e-usług do możliwości realizacji usług w sposób w pełni elektroniczny, zachowującego kontrolę nad nim przez podmioty, które odpowiadają za dane oraz ostateczne zakończenie sprawy (zrealizowanie usługi);
- ✓ pozyskanie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie systemów teleinformatycznych w JST oraz rejestrów i źródeł danych, określenie ich struktury oraz wskazanie unikalnych i referencyjnych źródeł informacji wpływających na jakość danych przetwarzanych w JST;
- ✓ rozwój skoordynowanej współpracy administracji samorządowej z administracją rządową, mającej na celu tworzenie wspólnych rozwiązań cyfrowych i organizacyjnych wzmacniających transformację cyfrową państwa.

Bezpośrednimi beneficjentami projektu są: JST, organizacje JST, administracja centralna, dostawcy oprogramowania wspierającego realizację zadań JST. Z kolei pośrednimi beneficjentami będą: obywatele i przedsiębiorcy.

Wdrażanie projektu: Realizacja projektu rozpoczęła się w 2025 r. i potrwa do 2027 r. (z możliwością ew. przedłużenia czasu trwania).

Partnerzy projektu

Ministerstwo Cyfryzacji (lider), Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy (partner) oraz inni partnerzy reprezentujący korporacje samorządowe zrzeszające różne rodzaje JST.

Finansowanie projektu pochodzi z funduszy zewnętrznych w ramach Działania 02.04 Współpraca międzysektorowa na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027. Całkowita wartość projektu wynosi 41 mln zł.

W okresie sprawozdawczym prowadzono działania w zakresie modelowania procesów dotyczących architektury i budownictwa. Kluczowym elementem prac były warsztaty z udziałem ekspertów, podczas których szczegółowo analizowano przebieg poszczególnych procesów. Na podstawie ustaleń przygotowano wstępne karty procesów oraz odpowiadające im diagramy. Opracowane materiały były następnie poddawane weryfikacji przez ekspertów i sukcesywnie aktualizowane zgodnie z przekazanymi uwagami, co pozwoliło na ich dopracowanie i zapewnienie zgodności z przyjętymi założeniami.

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

Siedziba:

Pałac Kultury i Nauki, 27 piętro, 00-901 Warszawa,
Plac Defilad 1, skr. poczt. 7,
tel. 22 656 63 34

Adres do korespondencji:

33-303 Nowy Sącz, skr. poczt. 87
tel. 18 477 86 00

e-mail: biuro@zpp.pl

www.zpp.pl